

tuần báo của tuổi vừa lớn

những cuốn sách
xuất bản

trong năm
1971

ĐÌNH TIẾN LUYỆN
NHỮNG MÀNH SAO
Ở TRÊN TRỜI

tháng 11

ANH EM
KIẾN VÀNG
ĐÌNH TIẾN LUYỆN

tháng 8

THƠ HỒNG
TỪ KẾ TƯỜNG

tháng 9

QUÊ NỘI
DUYÊN ANH

tháng 12

CON THUY
DUYÊN ANH

TƯỜNG NHỚ
BINH HÙNG

VĂN

THƠ

TRUYỆN
DÀI

MỤC
THƯỜNG
XUYỆN

TUẦN LỄ TỪ 19-8 | SỐ 13 | BỐ MỐI | GIÁ 40đ.
ĐẾN 26-8-1971

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA TUỔI VỪA LỚN

CHỦ NHIỆM : DUYÊN ANH
THƯ KÝ : ĐÌNH TIẾN LUYỆN, TỪ KẾ TƯỜNG
QUẢN LÝ : ĐẶNG XUÂN CÔN
TRỊ SỰ : NGUYỄN MAI

họ đình, nhà thơ của vô cùng, tuyệt đối nguyên vẹn còn
lá thư chữ đỏ mai thảo
tại sao những bài thơ tình đó huỳnh phan anh
nghĩ về thơ tượng trưng phan lạc phúc

giới thiệu bác sĩ nguyên tuấn anh duyên anh
giới thiệu nhà văn huỳnh phan anh nguyên mai
chiều cuối tuần thái phương
biên cật choàng vũ thái nguyên
những tờ thư nhỏ thuận
láng giềng phạm nguyên thanh thanh

đình hùng • từ kế tường • nam thiên

ngựa chứng trong sân trường vũ mộng long
huyền xưa từ kế tường
áo tiêu thư duyên anh
trọng nhật ký của quỳnh đình tiến luyện

nhìn xuống cuộc đời tòa soạn và bạn đọc viết
trên bục gỗ lê hoa trang
dưới bàn học trần trúc quỳnh
bông hồng cho tình đầu thanh nhã — ngọc quỳnh
sưu tầm linh viết
ngọc thân ái ngọc
chạp phở tuổi ngọc kiến vàng
tranh bia đình tiến luyện

tòa soạn trị sự 38 Phạm Ngũ Lão Saigon — Đ.T. : 23.595
BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

một người tuổi trẻ nói về những người tuổi trẻ

Viết về tuổi trẻ hôm nay, không phải chỉ một bài báo, mà phải đặt nó thành một vấn đề trọng đại, phải dành cho nó cả một bộ sách dày như *Chiến tranh và hòa bình* của Léon Tolstoï (điều này không nói ai cũng hiểu rồi) họa chăng mới trả lời đầy đủ tất cả những câu hỏi, những vấn đề mà đa số người trẻ hôm nay đặt ra: Ta phải như thế nào? Ta phải làm gì? Tại sao? Tuy thế, đứng trước một bức tượng, tất nhiên ta phải nhìn (chỉ nhìn mà thôi), cũng như đứng trước một vài hiện trạng thực tế nhất của xã hội hôm nay đối với thanh thiếu niên Việt Nam đó là « hiện tượng Hippie » mà trong đó con trai để tóc dài, con gái phục sức kỳ quái, lố lăng, trông vào đôi khi không nhận được hẳn ta « đực » hay « cái », tôi cũng là một người trẻ, và do đó cũng có những

khắc khoải của mình. Dân tộc Việt Nam ta từ ngàn xưa đã nổi tiếng và cũng tự hào với cái tinh thần bất khuất của mình, không thể sao lại có Quang Trung, có bà Trưng, bà Triệu... đã tạo nên giải non sông gấm vóc hôm nay; thanh niên với ý chí hào hùng, thiếu nữ với vóc dáng thùy my, đoan trang (công, dung, ngôn, hạnh) từng tạo cho nhiều dân tộc khác những thiện cảm, lòng kính phục. Người Tây Phương khi đến đây, họ muốn thấy một cái gì có thể phản ánh được hình ảnh Việt Nam, hình ảnh người Á Đông thuần túy, mà với đà tiến triển văn minh Tây phương, người Á Đông không đánh mất cái đẹp của mình. Nhìn « tóc dài, váy cut », họ không cho đây là văn minh đâu, những cái này bên đó có thừa, mà nhìn vào họ đã có ý nghĩ sai lạc về người Việt rồi. Sống là sống cùng và sống với. Không thể nói « Tôi để tóc dài là vì tôi thích, tôi muốn thế ». Thử nhìn hai người con trai Việt Nam, một để tóc bờm sôm, phục sức lõe loét, một ăn mặc đàng hoàng, tóc chải ngay thẳng, chúng ta có thiện cảm với ai hơn? Đừng nói rằng tôi để tóc dài là tôi phản đối lại bất công, ràng buộc của xã hội, hay hơn thế nữa lại có truyết thiết gì đó mình muốn chống lại... Ta không thể quy trách nhiệm về cho ai cả, không thể nói rằng người lớn không ra gì thì thế hệ chúng ta làm sao « ra gì » được, nói thế là đã tự đưa chân vào vực thẳm. Phải tự chiến thắng lấy mình, phải lấy mình làm đích cho người khác, nếu tất cả mọi thanh thiếu niên Việt Nam đều tự chiến thắng mình, hiện tượng sa đọa kể trên không chóng thì chày sẽ « tầu vi thượng sách ». Một hạt cát

gỡ ra sa mạc không nghĩa lý gì, nhưng thả bặt một que diêm còn hơn người nguyên rửa bóng tối.

(Moi Tiên)

quyền và sức mạnh tuổi trẻ và sà beng

Kỳ thi phần hai tôi làm bài Luận Triết « Quyền và sức mạnh ». Tôi vẫn vẽ lý tưởng rằng sức mạnh không tạo nên quyền như thầy tôi một lần lạc quan giảng tôi nghe như thế. Nhưng rồi sau đó về nhà đọc báo, những người tuổi trẻ nổi dậy đập trường, tôi không cần biết nguyên nhân từ đâu, tôi cũng chẳng cần biết ai xúi dục vì tôi biết những bạn bè tôi, những người đang là chủ tịch tổng đoàn này, nhóm tranh đấu nọ không đến nổi ngu. Họ đã qua ít nhất cũng vài năm Trung học, không phải là đám trẻ nít cho kẹo rồi bảo sao làm vậy. Họ phải có một lý tưởng, một quan niệm nào đó nhưng tôi vẫn không hiểu tại sao tuổi trẻ đập trường — nơi đã rèn luyện chúng ít ra cũng ở một khía cạnh nào, nơi đã cho chúng bao kỷ niệm êm đềm một cách thật ngoan ngoãn và tự hào như thế. Tôi vẫn không hiểu, có lẽ họ tưởng rằng sức mạnh tạo nên quyền. Có lẽ họ cảm thấy họ là anh hùng cách mạng. Hay họ nghĩ rằng tuổi trẻ phải làm một cái gì chưa ai làm được như ông Thiệu một lần nhẩn nhủ?

Tôi cũng không hiểu tại sao báo chí ca tụng những người phá hoại ấy, như anh hùng, xưng tụng họ là làm cách mạng là phảng khản hợp lý. Gọi họ là ANH thật trịnh trọng, tưởng Nguyễn Thái Học cũng chưa được như thế, và diêm chỉ họ đập thêm

vài ba cơ sở nữa. Báo chí đã khuất phục trước sà beng và dao búa rồi chẳng? hay báo chí muốn tiếp tay làm cách mạng? Lịch sử nước tôi: Việt Nam, không bao giờ có những anh hùng thuở nhỏ ngủ yên trong nô lệ, nhưng lịch sử nước tôi cũng không có những anh hùng thuở bé làm loạn và phá phách. Thầy chúng tôi, những người dạy tôi lẽ phải, dạy tôi can trường như dân tộc Việt muôn đời, bây giờ khuất phục trước sà beng dao búa rồi chẳng? Tôi đi qua hầu hết các ngôi trường thủ đô, tất cả đều im lìm đóng cửa, vài ba đứa học trò bé thơ làm cách mạng bằng sà beng dao búa, núp dưới bóng vại thể lực rỗng tuếch đã đủ để cả nước khiếp nhược sao? Tôi cảm thấy bài luận triết của tôi sai. Sức mạnh của sà beng cũng tạo nên quyền, quyền đập phá, chà đạp tự do. Đừng dạy đi hỏi người bạn học của tôi một thời ngủ yên trong sách vở. Đừng dạy đi thầy cô tôi ơi hãy thực hành những lời kiên cường bất khuất mà thầy cô đã từng dạy bảo. Hãy mở to cửa trường ra, cứ thân nhiên dạy và học, để đón chờ những quái thai làm cách mạng. Một ngôi trường bị phá, hai ngôi trường bị phá nhưng rồi ngày loạn cũng qua sà beng và sức mạnh sẽ nằm dưới chân lẽ phải. Tôi muốn nói với những người bạn đang tập làm cách mạng của tôi: Chống tăng học phí hay mưu đồ một điều gì đều không nên dùng bạo lực vì rồi một mai sà beng của bạn cũng gãy, sức của bạn cũng mòn. Tuổi trẻ là khoan dung và lý tưởng, lý tưởng của tuổi trẻ không thể là bạo lực tại sao ta không thể ngồi với nhau nói chuyện bằng «từng người» bạn nhỉ?

(Kiến Tạo)

người tuổi trẻ đừng để thêm một lần vấp ngã

Nhân ngày kỷ niệm 17 năm đất nước qua phân tôi đã được xem lại phim « Chúng tôi muốn sống », nói lên cái thực chất bi thảm của xã hội chủ nghĩa nhất là sự hăng say, lòng yêu nước của người trẻ thời đó. Ở đây, tôi chỉ muốn nói đến lòng ái quốc nhiệt thành của người tuổi trẻ thời kháng-chiến đã bị lợi dụng trắng trợn. Bằng tất cả nhiệt thành, những người tuổi trẻ đã ra sức phục vụ kháng chiến, lấy xương máu xây đắp con đường độc lập cho đất nước. Những người tuổi trẻ đã quên mình chỉ biết nghĩ đến tương lai tốt đẹp của dân tộc. Cuối cùng khi nhận thức được sự thật, những người tuổi trẻ đã phải đánh đổi bằng tất cả mồ hôi và xương máu của mình. Qua bài học thương đau đó, ước mong những người tuổi trẻ hôm nay sẽ trông vào để biết đặt lòng ái quốc đúng chỗ, và để tránh những vấp ngã của người đi trước. Nhất là đừng để những tay phù thủy chính trị đầy bản lĩnh mà giáo lợi dụng như những con chốt trong bàn cờ chính trị hôm nay. (T.T.K.)

tin mừng cho con em phụ huynh

Chủ nhật 15 tháng 8 vừa qua Tuần báo Thiếu Nhi do ông Nguyễn Hùng

Trương chủ nhiệm, Nhật Tiến chủ biên đã tổ chức lễ ra mắt tại Trung Tâm Văn Bút Việt Nam. Với bức thư ngỏ của nhóm chủ trương, các phụ huynh đã chờ đợi như một tia nắng cho con em. Tuần báo Thiếu Nhi, một tuần báo đáng được trưng bày kín các sạp báo, kín các vỉa hè để che khuất tất cả những sách báo thiếu nhi hiện nay đang ồn ào đầu độc tâm hồn trẻ. Bìa ốp sét, ruột ốp sét, trình bày đẹp và nhiều hình ảnh. Nội dung với nhiều phần giáo dục, phổ thông mở rộng kiến thức và giải trí lành mạnh. Qua số ra mắt, người ta thấy tuần báo Thiếu Nhi rất xứng đáng với niềm mong mỏi của phụ huynh khi chọn một tờ báo cho cho con em.

Tuổi Ngọc hân hạnh giới thiệu cùng bạn Ngọc và chúc đồng nghiệp Thiếu Nhi tiến mạnh

tuổi ngọc và con số 13.

Khoa học số một như chương trình Appolo mà cũng phải «a thì ra số 13». Appolo 13 suýt đâm tầu giữa không gian. Tuổi Ngọc tôi con số 13 hiện ngang không thêm đổi thành số 12 bis. Dù sao chủ nhiệm cũng dặn ông thư ký tòa soạn, vẽ cái bìa số 13 cho rạch rỡ, sáng sủa một tí nhé. Nhưng con số 13 vẫn là con số 13, làm sao hên được. TN số 13 ra đúng mùa bầu cử nên ốp sét Lê Huỳnh say sưa với bích chương các ứng cử viên, mãi tới ngày phá thành TN mới thêm lo «mông tai» bìa cho TN. Thế là TN số 13 trở hết một ngày. Thay mặt anh em tòa soạn, KV thành thật cáo lỗi cùng bạn vàng, bạn Ngọc KV

trên bục gỗ

lê hoa trang

nỗi lòng một kẻ mang nghề thầy

Tôi nhớ mãi buổi gặp gỡ đầu tiên của thầy lớp nhì mà tôi đã học. Cũng đã lâu lắm, những mười bốn năm hơn.

Những lời thầy nói như rót vào tai, âu yếm, thương yêu, mà hơi khe khắt. Thuở ấy tôi ước mơ, cũng được làm thầy, ở sau này, để đứng lên trên nhìn xuống những mái đầu xanh đang ngơ ngác đáng yêu dưới kia.

Theo thời gian, mộng ước trở thành sự thật, và tôi bây giờ đang đứng trên bục gỗ nhìn xuống lũ học trò, mà bây giờ, không như ngày xưa ngơ ngáo dễ yêu, mà vô kể, hỗn hào.

Tôi nói thế có thể là quá đáng, bởi vì có người sẽ cho rằng, tại vì chúng tôi còn quá trẻ, suýt soát tuổi học trò, chúng tôi chưa xứng đáng là thầy, đúng nghĩa, có thể đúng và nhiều khi chúng tôi cũng công nhận như thế. Tuy nhiên, không phải vì điều đó mà đi đổ lỗi và kết tội chúng tôi.

Đã mang vào mình nghiệp dĩ, chúng tôi chỉ mơ ước, nhiều khi, lý tưởng hóa, đem tất cả những gì mình hiểu biết mà truyền thụ lại cho học

trò. Hiểu biết đây không phải chỉ là những điều trong sách vở, mà còn luôn cả những kinh nghiệm những buồn vui tuổi trẻ.

Hơn thế nữa chúng tôi nghĩ, đã mang «nghiệp» vào thân chúng tôi cũng đã tự và cố gắng tu thân để hy vọng ít nhiều ở cá nhân mình đem lại sự noi gương cho tuổi trẻ.

Chúng tôi cũng biết là chúng tôi còn trẻ, như vậy không phải là chúng tôi không biết hy sinh cho thế hệ ngọc ngà.

Nhưng những năm mang nghề «hầy» cao quý vào thân tôi chỉ chước toàn bạc bẽo. Thiên hạ cứ nhìn chúng tôi bằng cặp mắt người chủ nợ, mà chúng tôi là con nợ, phải trả vay chữ nghĩa cho con em họ.

Nếu dạy con em họ không thì đâu họ sẽ cho là thầy dạy dở.vv.

Thêm nữa, ở thời bây giờ chúng tôi lại gặp tuổi trẻ quá ham chơi, sa đọa vì bên ngoài quyến rũ. Tuổi trẻ bất mãn vì mất tương lai bởi chiến tranh, nghèo khổ nên không còn thiết đến học hành. Tuổi trẻ bất mãn đến độ vô lễ hỗn hào với thầy dạy mình, mà

lễ ra phải kính trọng yêu quý thầy như ngày xưa, chúng tôi đã từng yêu kính thầy coi thầy như là một «thần tượng» Tất cả tốt đẹp đều nhìn vào thầy.

Nghĩ để mà tiếc nuối, để mà buồn chán. Nhưng cũng như Nguyễn Du đã nói. «Đã mang lấy nghiệp vào thân cũng đừng trách lẫn trời gần trời xa»

Chúng tôi thực sự không dám trách ai, xã hội ư? Đồ thừa chiến tranh ư? Không ở ai cả! Mà lỗi tất cả ở chúng ta, cả chúng tôi. Đem tuổi

trẻ đốt cháy, rồi có bị thế hệ trẻ đốt mình đi thì đừng phiền trách.

Điều mong mỗi, nỗi ước ao to lớn nhất của chúng tôi. Kẻ mang nghiệp thầy trong thân, là đem hết những tháng ngày còn lại để đốt lại ngọn lửa «tin yêu cho tuổi trẻ để tuổi trẻ bây giờ cũng nối tiếp chúng tôi thấp sáng ngọn lửa «TIN YÊU» đó rọi khắp cùng đất nước, đi tìm trở lại dư hương «sự, đẹp» ngày nào.

dưới bàn học trần trúc quỳên

lời thương cho cô

Bằng tất cả mến thương trao về giáo sư
Phạm Thị Kim Quyên và niên học 68-69

Nghe như mất mát thế nào khi em dở lại những quyển sách kim cõ văn đề nhìn thấy nét chữ nghiêng nghiêng mà cô đã ghi vào đó mỗi lần em trả bài và cũng buồn làm sao khi dở lại những cánh thư cô gửi về cho em trong những ngày cô xa Bạc Liêu, thành phố nhỏ gần cuối chân trời nước Việt này, thật không sao diễn tả được niềm thương mến của em đối với cô Kim Quyên, cô dạy Việt văn năm đệ ngũ.

Thoáng đó mà xa ngút ngàn cô nhỉ? Thời gian qua cô còn nhớ gì đến con bé hay nhìn lên cô, lắm lúc cô bắt gặp, cô cười thật tươi và em thẹn thùng cúi mặt. Đã ba năm rồi cô không về phố Bạc, dù em vẫn mong ngày tao ngộ, nhưng cô đi ngày

cô trở về biết em còn học ở ngôi trường đó hay không? hay cô đến thăm trường để rồi lủi thủi đi trong sân nhìn cảnh vật không gì thay đổi mà học trò cũ chẳng còn ai.

Ngày cô xa Bạc Liêu chao ơi sao mà buồn lạ! cô đến lớp giữa từ học trò với ánh mắt triu buồn và ngày đó trò nhìn cô qua nước mắt. Từ lúc rời phố Bạc em vẫn thường biên thư thăm cô và những cánh thư cô gửi về em vẫn giữ dù thời gian qua đã làm giấy ngả màu. Thương mến nào kẻ xiết lời cô nói ngày nào em vẫn nhớ.

— Cô ra đi nhưng vẫn nhớ các em hoài. Các em là những nét đẹp dự phần trong tinh thần cô rất nhiều.

Em quay đi chẳng dám nhìn cô bước ra khỏi lớp để em đứng lặng nhìn theo dáng cô gầy ngã dài dưới ánh vàng thoi thóp của buổi chiều. Từ đó em chẳng còn dịp để nhìn em nữa, có còn chăng là để chờng thư cũ của cô đọc lại, hình dung bóng dáng cô với nỗi thương yêu nhưng nhớ. Nụ cười triu mến ánh mắt bao giờ em nghe thương qua đổi, em hết trực nghe lời nói êm ái nhẹ nhàng và ánh mắt cô nhìn em nữa.

Bây giờ ở quận lỵ Sầm Giang (Long Định) cô có nhớ đến Bạc Liêu không nhỉ? nhớ đến em, con bé hay nhìn lên cô, nhớ đến học trò cũ ở lớp ngũ A ngày nào cô đọc truyện cho các em nghe, nhớ không có uhi và ngày tao ngộ biết đến bao giờ hở cô? Những giờ học thật say mê, 60 ngòi viết rào rào trên trang giấy, 60 đôi mắt hướng về bảng đen ướng từng lời nói của cô, khung cảnh đó cô có nhớ không? chắc là nhớ lắm các nét đẹp dự phần trong tinh thần cô thì làm sao cô quên được.

Trong một lá thư em gửi đến cô em đã nói lên mộng ước của mình. Mai sau em cũng đi dạy học và cô biên thư về đã nói. Cô cảm động vô ngần khi đọc thư em, cô học trò hay nhìn cô đã có mộng ước như cô ngày còn cấp sách, cô rất vui khi học trò cũ còn nhớ đến cô.

Cô ơi bao giờ cũng như bao giờ em vẫn nhớ thương cô. Một giáo sư khả kính, một người chị đã dẫn dắt em trên con đường mở mang trí tuệ, một người chị, em nhưng nhớ hoài cô ơi và hằng mong đợi ngày tao ngộ nhưng ngày tao ngộ không buồn như câu

truyện «còn lại âm thầm một thoáng hương» của Bình Nguyên Lộc trong tập truyện Diễm Phượng. Và cô sẽ không lủi thủi đi trong sân nhớ đến hai câu thơ của ai đó mà nghe lòng rung rung xúc động:

Về đây rồi nhạt dần hương sắc
Còn lại âm thầm một thoáng hương

đâu nghe cô. Nhưng hiện tại em đang học lớp 11 chẳng còn bao lâu nữa là rời trường thì ngày tao ngộ cô ơi chắc sẽ buồn như câu chuyện trên vậy. Em muốn khóc khi viết đến đây. Ngày tao ngộ không có học trò đón tiếp chỉ có mình cô, từ học trò đã rời trường hết rồi có còn ai đâu mà đón tiếp buồn ghê hờ cô, tình cảm trong em vẫn như ngày nào thôi cô ơi! đừng quên học trò cũ nha cô, em vẫn nhớ cô hoài...

tuổi ngọc

16

những bóng hoa
tâm tư chúng
con ngất
tặng bố
kính yêu

THƠ ĐÌNH HÙNG

tự tình dưới hoa

Chưa gặp em tôi vẫn nghĩ rằng
 Có nàng thiếu nữ đẹp như trăng
 Mắt xanh là bóng dĩa hoang dại
 Thăm thẳm nhìn tôi, không nói năng

Bài thơ hạnh ngộ đã trao tay
 Ôi mộng nào hơn giấc mộng này
 Mùi phấn em thơm mùa hạ cũ
 Nửa như hoài vọng, nửa như say

Em đến như mây chẳng đợi kỳ
 Hương ngàn gió núi động hàng mi
 Tâm tư khép mở đôi tà áo
 Hồ hẹn lâu rồi, em nói đi

Em muốn đôi ta mộng chốn nào
 Ước nguyện đã có gác trăng sao
 Truyện làm tình dưới hoa thiên lý
 Còn lời bóng khuâng : Ngõ trúc đào

Em chẳng tìm đâu cũng sẵn thơ
 Nắng trong hoa với gió bên hồ
 Dành riêng em đấy khi tình tự
 Ta sẽ đi về những cảnh xưa

Rồi buổi ưu sầu em với tôi
 Nhìn nhau cũng đã lãng quên đời
 Vai kẻ một mái thơ phong nguyệt
 Hạnh phúc xa xa mỉm miệng cười.

hương

Hai người có buổi băng khuâng quá
 Kể chuyện mưa xuân với nắng hè

Chắc hẳn đôi lòng lơ đãng cả
 Vì chung cùng nói chẳng cùng nghe

Tôi nhìn cặp mắt trong xanh ấy
 Đề thấy hồn tôi trong mắt xanh
 Thuyền mộng lênh đênh vào xứ lạ
 Chèo đưa nét nhạc lượn mong manh

Ôi nếu đời ta ngừng bước lại
 Một giờ, một buổi, một mùa thu
 Lòng tôi hóa bướm tình si mất
 Cánh mỏng u hoài là giấc mơ

Tôi nghe em nói bằng im lặng
 Bằng dáng nghiêng nghiêng động
 nét mây

Bằng cả mệnh mang chiều lãng động
 Nụ cười em gửi gió thu bay

Tóc quện mây choàng vai mộng nhỏ
 Chìm chìm hơi nắng, bước thu đi
 Hồn như khói tỏa say tà lụa
 Chợt tỉnh, còn như truyện ngủ mê

Thoảng cánh hoa rơi nhòa giấc mộng
 Giật mình, tay nắm ngại rời tay
 Lén trong nếp áo, mùi hương thẹn
 Nắng sưởi bàn chân, gót chuyển mây

Vai ngã gần vai bát ngát trời
 Rừng thương núi nhớ lẫn vành môi
 Mùa thu lọt giữa vòng tay khép
 Bỏ ngõ nhìn nhau trọn cuộc đời.

thi sĩ
 đình hùng
 trong
 niềm
 tưởng tiếc
 của
 bằng hữu *

MAI THẢO

lá thư chữ đỏ

Đình Hùng thơ ấy đã nói gì với
 Huyền Kiều trong lá thư chữ đỏ?
 Trước hết về một mối tình. Một người
 đàn bà. «Người đẹp ngày xưa tên
 giống hoa.» Người đàn bà mang tên
 Liên. Nàng là mối tình đầu tiên khổ
 đau thể thảm đến mê loạn tuyệt vọng
 của thi sĩ. Một loài hoa mong manh,
 nở và tàn trong một buổi sáng. Người
 con gái, bởi nàng mà sau này chúng

ta được đọc những câu thơ ngợi ca
 tuyệt vọng, khổ đau, yêu mê não nùng
 và lòng luyến nhất của Đình Hùng, mảnh
 dẻ như tơ liễu, chập chờn như sương
 khói, dáng lá huyền, vóc lá ngọc.
 Người đẹp ngày xưa tên giống hoa.
 Nàng mang định mệnh của một loài
 hoa không kịp đợi đến một chiều đời,
 mới rụng. Đó là người con gái không
 có tóc bạc bởi thời từ tóc xanh, không

* Những bài này trích đăng một phần trong bản nguyệt san VĂN,
 (Số 91, 1-10-1967), số tưởng niệm thi sĩ Đình Hùng.

có giờ mẫn khai bởi đã tàn từ một giây hàm tiếu. Thơ Đinh Hùng bắt đầu như vậy. Từ một vết thương, từ một cái chết. Cây thơ Đinh Hùng mọc lên như vậy, trên một đất đai siêu thực tượng trưng còn là trên một nấm mồ.

*Trời đã thu rồi em ở đâu
Nằm trong đất lạnh chắc em sầu.*

Đó là Liên. Liên của mối tình đời tan nát diễm lệ và Liên đã chết.

Cái chết sớm. Và mới. Chưa ra sau lưng. Còn gần trước mặt. Nó nguyên vẹn là một hiện hữu ngọt ngào bàng hoàng. Một nỗi đau muốn thét vỡ thành tiếng trong đầu, muốn chạy toang ra đường thất thanh kêu lớn với những mái nhà và những hàng cây. Vết thương máu chảy xối xả, cái chết của người xử nữ mang tên một loài hoa mùa hè, chính là sự chìm lặn đột ngột của một đóa mặt trời rực rỡ. Và tự đó với thi sĩ, là cuộc hành trình cô đơn « với mặt trời đỏ thắm xuống sau lưng », là những mắt lưới ngày một dày đặc, một kín trùm của một thứ đêm tối dị thường, đêm khởi đầu từ khai thiên lập địa, đêm Hồng Hoang, đêm Tiên Sử, đêm còn mãi tới lâm chung cõi đời tận thế, cái đêm lớn, dài, vô tận, vào thơ, nhập lặn vào tiềm thức thi sĩ, là vùng đen đặc lạnh tanh chim muông nín thở cỏ hoa im phắc mà thi sĩ nói tới trong « Kỳ Nữ » trong « Người Gái Thiên Nhiên » trong toàn tập « Mê Hồn Ca » cái đêm tượng trưng bi đát nhất của một cuộc đời làm thơ chúng ta còn thấy lớp lớp từng từng trong « Đường Vào Tình Sử ». Hồn phách bị tước đoạt, trên một đường cỏ óng ánh lân tinh, người rơi vào đêm. Không còn bản mệnh, đã mất mặt trời, thơ Đinh Hùng là khăn số, mũ

mấn, xe tang, chiếu hồn, cửa mộ, một khối ngọc trong suốt từ đầu thương mất máu đầu đời, những lông lá quái dị mọc trên một hình hài và một lâm thức hóa thân. Nàng từng đêm đối lửa giữa đêm dài. Ta từng buổi ra đi tìm bộ lạc. Và không bao giờ gặp. Không bao giờ thấy.

Bằng những lời thuật lại trong lá thư chữ đỏ — tôi được biết là sau ngày người con gái mang tên Liên từ trần, Đinh Hùng bỏ đi. Thi sĩ lạc đến một cửa quan. Một huyện đường nào đó ở vùng Hải-dương. Đây là phần đời sống đáng nói đến nhất của Đinh Hùng. Vì hoang mang, tuyệt vọng và điên cuồng nhất. Vượt Hồng-hà, bỏ Hà-nội, chàng trẻ tuổi, khóc ngất không mang theo gì hết ngoài nỗi đau và một tấm hình. Đó là di vật cuối cùng của Liên, sự được nhìn thấy duy nhất còn lại của người nằm dưới mộ. Liên mất rồi nhưng tôi không chịu tin như vậy. Không. Nghìn lần không. Cái chết của hoa và ánh sáng, ngày và mặt trời, nơi tôi là vĩnh viễn hoài nghi và phủ nhận. Bởi tôi vẫn ghen tương ghê gớm như khi nàng còn sống. Tấm hình đặt trên một mặt bàn dạy học, tôi sẽ giết chết những kẻ nào động chạm tới. Tôi úp sấp tấm hình xuống cho ngoài tôi, không một kẻ thứ hai được nhìn thấy mặt trời. Tôi ở đây, huyện đường trang nghiêm quyền môn thăm thẳm, cách biệt hoàn toàn với cõi đời bỏ lại, nhưng tôi nghĩ bất cứ một chiều nào, tôi cũng có thể hất đổ hết, lũ học trò và ông quan huyện, đề trở về Yên phụ, ra đầu ô uống nước máy, ăn phở chịu, chui vào một gầm bàn mà ngủ, và ra một nghĩa địa kia, quỳ xuống, thấp một nén nhang gầy trên một nấm

đất, khóc rồi bỏ đi như Phạm Thái khóc Quỳnh Như.

Đinh Hùng đã kể lại cho Huyền Kiều như vậy. Sống chỉ còn là « Liên Tưởng » thôi. Tiếng thơ Đinh Hùng có thể trong sáng như Nguyễn Bình, ám áp như Hồ Dzếnh, thắm đỏ nhiệt tình như Xuân Diệu, hoặc cao điệu cốt cách như Vũ Hoàng Chương, nhưng « khối linh hồn đã u ám bóng non xanh », thơ tan nát đờn đau, thơ quẩn quại vật vờ, và thơ theo người, thơ bắt đầu đổi khác. Từ sự đổi khác này, cõi thơ Đinh Hùng rời xa những cõi thơ tươi sáng của Hồ Dzếnh, Huyền Kiều, cái đêm tượng trưng ấy tới gần một chiều tượng trưng thế lương khác : chiều điêu tàn, chèo Chế Lan Viên. Một thành phố Pompei chết chìm dưới phún thạch Vesuve, được dựng lên, phẳng phất đồng dằng, tương tự kích thước với một Đế thiên băng hoại và hủy thế trước phún thạch xanh biếc của cỏ hoang và rừng thẳm nghìn đời. Tượng trưng là đêm của thơ tiền chiến. Trăng sao sáng ở đó. Tâm thức cháy ở đó. Cháy và tàn Tượng trưng là ngọn đỉnh đồng thời là đáy huyết, là cuối đường tiền chiến. Nó là một thứ Biển Trong, một thứ Biển Chết giữa lục địa tiền chiến. Phân đoạn và chuyển tiếp lớn lao nhất của dòng tiền chiến, từ lãng mạn tới tượng trưng siêu thực, được xác nhận trong lá thư chữ đỏ ấy của Đinh Hùng. Và bằng Đinh Hùng. Tập « Đám Ma Tôi », ít ai nói tới biết đến, mang bút hiệu Hoài Diệp, mà tôi tin tưởng là một tác phẩm « căn cứ » sau này sẽ là một điểm tựa quý báu cho người viết văn học sử muốn chiếu sáng tượng tận châu đảo vào cái thế giới

(Xem tiếp trang 63)

ĐINH HÙNG

(1920 - 1967)

SINH NGÀY 3 THÁNG BẢY năm 1920. Sinh quán : làng Trung-phụng, kế cận Hà-nội : Chình quán làng Phụng-dục, Hà-dông.

Năm 1943, đã cho in tập văn xuôi *Đám Ma Tôi*, và có thơ đăng trên nhiều tạp chí văn học : *Hà nội Tân văn* (của Vũ Ngọc Phan), *Giai phẩm Đời Nay* (của Tự-lực Văn-đoàn) v.v...

1944, cho ấn hành *Giai phẩm Dạ-dài* cùng một số bạn trẻ : Trần Dzàn, Trần Mai Châu, Vũ Hoàng Địch, Vương Thanh v.v...

Năm 1946, tản cư theo báo *Cứu-quốc*.

Năm 1948, về Thái-bình dạy học.

Cho ấn hành *Giai phẩm Kinh đô Văn nghệ* (1951) và *Mê hồn ca* (giữa năm 1954).

Đến tháng Tám năm 1954, di cư vào Sài-gòn, chủ trương nhật báo *Tự-do* cùng Tam Lang, Mặc Đỗ, Mặc Thu, Như Phong. Qua 1955, *Tự-do* đình bản, ông hợp tác với đài phát thanh Sài-gòn, giữ mục Tao-đàn cho đến lúc nhắm mắt. Trong khoảng thời gian này, ông còn viết truyện dã sử theo thuyết ký tên Hoài-diệp *Thú-lang*, và làm thơ trào phúng, ký *Thần-đăng*.

Năm 1961, ông cho in tập *Đường vào tình sử*. Tác phẩm này được trao tặng giải thưởng Văn-chương Toàn-quốc về Thi-ca năm 1962.

Mới đây, ông sáng lập và điều khiển tuần báo *Tao-đàn Thi-nhan*, và báo mới phát hành được hai số thì Tử-thần đã đến đón ông vào 5 giờ sáng ngày 24 tháng Tám năm 1967.

họ Đinh, nhà thơ của
vô cùng, tuyệt đối

... Tôi thấy cần phải kể từ đầu.

Năm 1941, người Nhật sang Việt-Nam nhiều. Năm 1942, tôi vào Sài Gòn kiếm ăn, ở đậu và ăn nhờ nhà bà Ngô Đình Ngọc, số 15 đường Gustase Vinson. Được mấy tháng thì bạn tôi, em ông Ngọc; chết vì bệnh thương hàn. Tôi đến ở với anh Lê Thương ở căn gác số 120 trên 4 đường Pellerin Căn gác nhỏ trống rỗng, chỉ có một cái bàn gỗ mộc nhỏ và một chiếc ghế dài. Chúng tôi giải chiếu xuống sàn xi-măng hay nằm trần trên sàn nhà mà ngủ. Chỗ ngủ yên, chỗ ăn cũng tạm yên. Tôi không nhớ đã làm gì để có tiền ăn nhưng ăn bằng tiền của tôi chắc ít ăn bằng tiền anh Lê Thương chắc nhiều. Những hôm anh Lê Thương đi vắng xa, mà tôi không có tiền, thì có cô bé bên nhà số 5, khoảng lên chín mười, thỉnh thoảng đem sang cho tôi một bát cơm rưới nước mắm. Tôi ăn

xong chỉ biết nằm, nằm suốt ngày này sang ngày khác. Lẽ cố nhiên mỗi khi có cuốn sách nào lọt vào tay tôi là tôi bắt đầu « học » cho kỳ thuộc. Chính vào lúc đó tôi đọc thơ Đinh Hùng.

*Có những buổi ta nhìn em kinh ngạc.
Hồn mất dần trong cặp mắt lưu ly
Đôi mắt say sưa, đôi mắt dị kỳ.
Ta trong đó thấy cả trời mơ ước
Thấy cả bóng một vầng Đông thuở trước
Cả con đường sao mọc lúc ta đi
Cả chiều sương mây phủ lối ta về
Khấp vủ trụ bỗng vô cùng thương nhớ.*

Bài thơ được đánh dấu ghi chú xuống cuối trang, với mấy chữ thơ « Đinh Hùng ». Tên của Đinh Hùng thật là lạ, nhưng chỉ đọc có mấy câu tôi đã tự nhủ đây là bài thơ hay nhất thế giới — xin các bạn tha thứ, tôi có thói xấu, y như người Mỹ, hễ thấy cái gì của nước mình mà hay, thì bao giờ cũng thấy hay nhất thế giới!...

PHAN LẠC PHÚC

nghĩ về thơ tượng trưng

... Cái thế giới huyền nhiệm và kỳ lạ của thi sĩ tượng trưng thường rất xa vời đối với chúng ta. Nhưng những lời mô tả, những điều khuyến dụ của thi sĩ thì quyến rũ vô cùng. Thi sĩ

không kể hết cho chúng ta nghe mà người thơ chỉ gợi ý, chỉ nói một nửa và khiến cho thế giới tượng trưng đối với chúng ta là một sự mập mờ kỳ thú, là sự giao thoa giữa mộng với

thực. Kỹ thuật tượng trưng là không nói rõ hẳn sự việc, mà chỉ vẽ lại cái hậu quả do việc đó gây nên. Chế Lan Viên khi viết tựa cho cuốn *Tinh Huyết* đã cho rằng : « với kỹ thuật tượng trưng khi tả chiếc lá rụng thì người thơ không nói về chiếc lá lia cành mà nói đến cái trống vắng của cây khi lá rơi. » Mallarmé cũng nói : « câu thơ không phải chỉ là một số chữ, mà phải là những ý niệm và chữ phải tự xóa mờ đi, nhường chỗ cho cảm giác. » Không còn là những đường nét rõ rệt, những âm thanh riêng rẽ mà tất cả là một đại hợp tấu, vây bọc cuốn hút lấy người nghe. Đây là những cảm giác tồn thờ say mê cảm giận của một tâm hồn tượng trưng, xung tưng tình yêu và sắc đẹp trong bài *Kỳ Nữ* của Đinh Hùng :

*Ta đặt em trên ngai thờ nữ sắc
Trong ám thăm chiêm ngưỡng một làn da*

*Buổi em về xác thị lằm hương hoa
Ta sống mãi thờ lấy hồn trinh tiết
Ôi cảm dỗ thân hình em bằng tuyết
Rợn xuân tình trên bộ ngực thanh tân
Ta gần em mê từng ngón bàn chân
Mắt nhắm lại để lòng người gió bão
Khi sùng bái ta quỳ nâng nếp áo
Và cúi đầu trước vẻ ngọc trang nghiêm
Ta khấn cầu từng sớm lại từng đêm
Chưa tội lỗi đã thấy tràn hối hận
Em dài các lòng cũng thoa son phấn
Đôi bàn chân kiêu ngạo dẫm lên thơ
Ôi vô lương trong một phút không ngờ
Ta đã muốn trở nên người vô đạo
Tất cả em đều bắt ta khổ não
Và oán hờn căm giận đến đau thương
Và yêu say mê đến hung cuồng
Và khát vọng đến vô tình vô giác.*

HUYỀN PHAN ANH

tại sao những bài thơ tình đó

... Thơ tình không tuổi tác. Người làm thơ may mắn hơn chúng ta, hẳn không biết tới sự già nua, hẳn luôn luôn trẻ nếu tuổi trẻ là tuổi của tình yêu, hẳn là một đứa bé nếu tình yêu đòi hỏi sự thơ ngây. Ở hẳn không có sự muộn màng, hẳn luôn luôn đến kịp lúc bởi tình yêu luôn cùng hẳn hẹn hò. Hẳn là kẻ bất tử. Cuộc sống của hẳn — người làm thơ — là sự chiến thắng, chối từ cái chết, cái chết như sự cản ngăn, cấm đoán mù quáng, biến tình yêu thành cái không thể chấp nhận được, cái vô hữu, cái

không, cái phi lý. Người làm thơ bất tử không phải do thơ, không phải do tình yêu mà chính là do cái trạng thái tâm hồn hẳn, khởi điểm của tình yêu, của thơ. Trạng thái của một phút thoáng qua cũng là trạng thái của đời đời. Đọc thơ tình không có nghĩa là đứng trước khoảng cách ngăn đôi cảm xúc và chữ nghĩa bộc diễn tình yêu, ấy là va chạm, xây xát cùng những hào quang chữ nghĩa đó, ấy là sống một lần nữa tình yêu, kinh nghiệm của thi sĩ, ấy là sống trong tận cùng cái vô hạn và hữu hạn của hẳn. Thơ là

mộng ước. Trong mộng ước không còn cái hữu hạn. Mộng ước là cơ hội để con người mơ màng vô hạn. Mộng ước thì sĩ hay tình yêu lãng vãng cõi không cùng. Tình yêu bước vào thơ, thơ không còn nữa, thơ đã tan hoang thực thể; và cả tình yêu, nó cũng không còn nữa, nó tan hoang thực thể. Đó là số phận của thơ, của tình yêu thơ - hóa. Đó là nghĩa của thơ, của tình yêu thơ - hóa. Con người nghệ thuật cũng là con người không tưởng. Hẳn đứng giữa hai bờ thực hữu và hư không. Đừng hoài công tìm biết hẳn muốn gì, hẳn đi về đâu. Quê hương hẳn ở trên đường. Điều duy nhất hẳn ao ước là được đời chờ đợi, nghĩa là không ao ước, không chờ đợi, nghĩa là ao ước tìm tới chính sự ao ước, chờ đợi tìm tới chính sự chờ đợi.

Thơ tình không là thơ than vãn hay ca tụng tình yêu, không là thơ về tình yêu, tình yêu như một đối tượng thì sĩ muốn kéo tới gần. Người làm thơ tình và người đọc thơ tình không thể là những kẻ tham lam tìm cách chiếm đoạt, sở hữu. Thơ tình, cần quan niệm nó như cái chết của mọi khát khao nông nổi và hữu hạn. Thơ tình không là khoảng trống còn lại khi tình yêu đã mất như thi sĩ đã nói, «*em đi rồi mưa gió suốt trang thơ*». Bởi hơn và trước ai hết, thi sĩ đã thấy, đã sống những khoảng trống («*Tôi hiểu rồi đây em cũng đi. Như bao người gái đến xuân thì.*») Thơ tình không là kinh nghiệm thi sĩ về những tình yêu đã sống qua. Người ta không làm thơ để nói về tình yêu của mình hay để dạy mọi người yêu nhau. Có thể thi

sĩ không hề yêu, hiểu theo nghĩa trần tục của mọi người. Ta muốn nói gì! Có phải riêng đối thi sĩ tình yêu chỉ khả hữu trong thơ, (trong điều kiện của thơ). Có phải khi làm thơ, thi sĩ đã yêu. Có phải thơ chính là tình yêu của thi sĩ. Thơ là cơ hội của tình yêu, chính là tình yêu rồi đó.

Thi sĩ là người chung thủy, chung thủy với hồn mình, tâm hồn một thoáng qua đã biến thành vĩnh cửu, tâm hồn «trình bạch» đời đời «ngưng vọng» một «Nữ Chúa Sầu», tâm hồn tình nguyện cho một cuộc «hóa thân». Nghĩa là không còn gì nữa. Cả tình yêu, cả thi sĩ, cả thơ... đã chỉ là những «nét chữ cuồng si» mời gọi mộng mơ thăng thốt. Thơ tình từ bao nhiêu thuở mang những nét buồn thiu ngây ngất. Thi sĩ bao giờ vẫn nhắc nhở tình yêu nhất thiết khốn khổ. Nói một cách nào đó thi sĩ là kẻ chối từ bạnh phúc. Người ta yêu, người ta tìm đến nhau, không phải, người ta tìm đến khoảng cách thì đúng hơn, khoảng cách không cảm đoán trái lại đời đời mời mọc: khoảng cách còn là khoảng cách, hi vọng còn là hi vọng. Khoảng cách đó, hi vọng đó đối với thi sĩ lại chính là cơ hội của tình yêu. Mọi người biết vì sao họ tiếp tục đọc thơ tình, tại sao họ tiếp tục yêu mến Đinh Hùng.

bông
hồng cho
tình đầu

kỷ niệm

hương xưa

Mùa mưa đang trở về với thành phố và cùng với mưa trời là những cơn mưa lá me rơi ngập đường những buổi chiều tan học. Bao giờ cũng vậy, khi ta đến lối rẽ LVD—TQC tôi cho xe đi thật chậm, nhìn buổi chiều đang xuống dần, âm u, những tàn lá me ướt sũng và mưa rơi lặng lẽ trên áo. Tôi yêu những cơn mưa Sài Gòn, những cơn mưa thường mịt mù cả bầu trời, sợi nước loáng thoáng và khi ẩm áp trong phòng nhìn qua cửa sổ xuống một khoảng đường vắng, những cành me lả lay, vài bông hoa giấy màu tím trên bờ tường nhà bên cạnh là nước mắt thường ứa ra, thấy mình cô đơn vô cùng. Mưa và Sài Gòn đã trở nên thân thiết từ sau mùa mưa năm mười chín tuổi, khi lần đầu tiên tôi nhìn thấy định mệnh của mình. Trước đó chưa bao giờ tôi nghĩ là Sài Gòn lại có thể cho tôi những ràng buộc đằm thắm như vậy. Sài Gòn với những góc me già, những sáng những chiều âm

thầm đến giảng đường không quen biết ai, đời sống ở cư xá lạnh lùng khép kín như ốc đảo sẽ chỉ là những hình ảnh mờ nhạt theo năm tháng. Tôi sống và hương cả tâm hồn về những ngày tháng quá khứ, về thành phố vừa rời bỏ, nơi có những khuôn mặt thân yêu của ba mẹ, các em, bạn bè, nơi ghi dấu tuổi thơ và một phần đời thiếu nữ, không bao giờ tôi nghĩ là tôi có thể thương yêu một nơi nào khác hơn, và Sài Gòn, nơi dừng nghỉ cần thiết, cho tôi tiếp tục tuổi đến trường không gọi được trong tôi một ý nghĩ nhỏ nào suốt mùa mưa đầu tiên; nhưng bây giờ khi nghĩ là mình đang sống những ngày tháng cuối cùng ở thành phố này, nỗi xao xuyến tôi không thể nào cầm giữ, và rất nhiều đêm như đêm nay, bỗng bừng giấc ngủ không đến, những thương yêu cũ trở về, giấc mơ đầu đời của tôi đã đến và đã tàn trong thành phố này, giấc mơ chỉ kéo dài nổi một mùa mưa nhưng tôi thì vẫn hoài hoài sống với những ngày tháng cũ, những kỷ niệm cũ.

Tôi không bao giờ quên những sáng đứng trên balcon nhìn xuống khuôn viên cư xá, nghe mưa rớt trên vai, hát Trịnh Công Sơn và nhớ vô cùng nhớ. Hay những buổi tối gió về nhiều, dồn những xác lá ngoài sân nghe xào xạc, tôi khoác áo ngăn gió lạnh mà tưởng như ngăn cả nỗi buồn không cho xâm nhập. Bông hồng thứ nhất đã nở vào một mùa nhiều mơ mộng nên khó lãng quên theo mỗi mùa về, và nỗi sầu khổ đầu tiên rất nhẹ nhàng nhưng trung thành, bướng bỉnh không chịu rời xa.

Cho đến bây giờ, mỗi lần thoáng thấy một màu xe đỏ trong sân, tìm

tôi vẫn như chùng lại tưởng vừa nhìn được màu áo chemise trắng, dáng dấp cao và nét mặt lạnh lùng dưới cây nhãn trước cửa phòng khách. Tôi không yêu người ngay lần đầu tiên mới gặp và tôi sẵn có thành kiến với ngành học của người, nhưng rồi sau đó, những câu chuyện, những che chở trước bạn bè, khuôn mặt ngược lên mỗi khi cười làm trái tim tôi băng khuỷu nhất là một hôm, khi tôi điếu cày nghề nghiệp mai sau của anh, anh lắc đầu, nghiêm trang, bảo tôi: Không, bản phận của một y sĩ là làm cho càng ít bệnh nhân chừng nào càng tốt chừng ấy. Tôi thấy mình bé nhỏ, tầm thường trước tia nhìn của anh. Nhiều tiếng nói vang lên trong trí, đầu phải mọi người đều như nhau, đầu phải tất cả những ai học y bây giờ đều thiếu chiều sâu, thiếu lý tưởng. Và tôi đầu hàng tôi từ đó.

Tôi còn mang ơn sinh hoạt vì anh đã cho tôi biết thế nào là nỗi nhớ nhưng khi xa cách, là ước mong gặp mặt làm hồng đôi má. Mỗi lần anh đến, từ trên phòng tôi cuống quýt không biết phải làm gì, đồ đạc rơi loảng xoảng. Mấy người bạn trên tôi xuống thang chậm thôi nhè coi chừng ngã đó; hôm nay có một người mắt sáng ghé đi. Tôi thường chỉ biết cười trả lại, như tôi vẫn chỉ biết cười trước mặt anh, lúng túng nghịch vờ vẫn những bông hoa trên bàn. Tôi trẻ con lạ lùng, dễ vui, dễ buồn vì những nguyên nhân vu vơ. Một lần đi với nhỏ bạn vào sở thú, ngắt một bông hoa dại chơi trò bói hoa, khi cánh hoa cuối cùng chấm dứt bằng chữ « passionnément », tôi nhắm mắt lại nói với nhỏ bạn: ta là kẻ sung sướng nhất đời mi có biết không. Tình thứ

nhất thiếu những hoài nghi nhưng không thiếu những lo sợ không đâu, mỗi khi anh về tôi thường chạy thật nhanh lên phòng, ra balcon nhìn theo bóng anh mất hút nơi ngã rẽ. Mong ba tết năm đó tôi đã buồn rui rượi, âm thầm khóc suốt ngày vì tối hôm trước nhìn thấy một vì sao thật sáng, tôi nghĩ đó là anh và cúi xuống thăm đọc một lời cầu nguyện nhưng khi ngẩng lên vì sao không còn nữa. Tình yêu của tôi cũng đơn giản, nhỏ bé như trí óc tôi, như tuổi đời tôi. Yêu thương đan kết bằng những gì rất nhẹ nhàng, những kỷ niệm rộn ràng trong hình ảnh cơn mưa trời thường xuyên đổ xuống.

Bây giờ, hồi người yêu đầu, những gì còn lại chỉ là hồi tưởng về một mùa mưa, tôi không tin là người ta chỉ yêu được một lần trong đời, nhưng bông hoa tình ái thứ nhất luôn luôn là một nỗi buồn êm ái và đắm thắm. Cũng như tôi biết là tâm hồn tôi sẽ mãi xôn xao dưới mỗi cơn mưa đầu mùa và hình ảnh Sài Gòn với những hàng me thấp thoáng hiện về trong trí nhớ.

1 VÀ 15 MỖI THÁNG
BẠN NGỌC HÃY ĐỌC VÀ CỒ ĐỘNG

tập san văn chương
tư tưởng nghệ thuật

Chủ nhiệm: NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG
Tòa soạn: 38 Phạm Ngũ Lão, Sài Gòn

nguyễn thanh nhã

« Tất cả mọi sự lựa chọn đều đau khổ ». Bây giờ thì Em thắm thía ý nghĩa câu nói của Nguyễn hôm nào, nhưng muộn rồi, đôn đau đã đóng băng tâm hồn Em đến tê cóng và Em không còn biết hành động nào nữa, khóc hay cười đều chỉ là thái độ ngu ngơ không cứu vãn một chút nào đồ võ tình cảm giữa Em và Nguyễn. Buổi chiều vẫn ngập nắng, Em cúi đầu trên phiếm đàn bấm những nốt rời rạc. Từng âm thanh vô nghĩa tan loảng trong khoảng không và tâm hồn Em chùng xuống trong một xót xa không cùng. Muốn khóc khi khuôn mặt Nguyễn ẩn hiện trong vùng ký ức. Từ bây giờ Em biết thật chắc chắn rằng Em yêu Nguyễn. Với Em tình yêu được đúc kết bằng

những đắm thắm của tình anh em và sự cảm thông của một người bạn. Nguyễn có đủ những yếu tố đó. Ở Nguyễn Em tìm thấy một cái gì thật kẻ cả, nhường nhịn, một hiền hòa, dịu ngọt. Nhưng khi Em khám phá ra điều đó thì Nguyễn đã ở ngoài vòng tay Em, còn lại là ruối tiếc và đôn đau. Từ thật lâu Nguyễn đến với gia đình Em, hình như một phần tuổi thơ của Em đã gắn chặt vào Nguyễn. Nguyễn hiện diện ở gia đình Em thường xuyên hơn cả Cung-anh trai Em — Nguyễn dạy Em đôn, chỉ vẽ Em những bài toán khó những đêm mưa Em thường theo Cung và Nguyễn đi uống cà-phê, lang thang qua những phố vắng nghe tiếng chân kéo lê trên mặt đường buồn buồn, ý tưởng Em ảnh hưởng Nguyễn thật nhiều, một dạo không thấy Nguyễn đến, tại Em hỏi Cung « sao lâu nay anh Nguyễn không đến chơi » Cung bảo « hẳn bận học thi », chỉ một tuần sau Em đang ngồi học bài chợt nghe mùi thuốc Kent phả trên tóc, Em quay người lại để kịp thấy nửa khuôn mặt Nguyễn tinh nghịch sau làn khói mỏng. Nguyễn hay Cung đều thích phả khói thuốc lên tóc Em để chọc giận Em. Cung bảo khi Em giận trông giống mấy ông hề làm xiếc. Dè Ghét Lạ. Tuy thế Em vẫn quý mến Nguyễn như một người Anh thật hoàn toàn. Em chưa hề có ý nghĩ sẽ yêu Nguyễn cũng như chưa từng hỏi lòng mình đã yêu chưa. Ngày tháng bên Nguyễn quá êm đềm, quá tự nhiên và Em đắm mình trong những mến thương Nguyễn dành cho, không thắc mắc, tra gạn. Trước Nguyễn, Em nhỏ bé và ngoan ngoãn; Nguyễn hay cốc đầu mỗi lần Em chọc Anh giận, Anh kẻ cả quá đối với Em. Đó là

điều mà mỗi lần nghĩ đến Em vẫn thấy xót xa tưởng chừng như một đồ vỡ không dờn bỏ được. Em thường ngồi một mình trong bóng đêm với ý tưởng, « Nếu ngày tháng cứ êm đềm đi qua... » Nhưng đó chỉ là một ý tưởng ngông cuồng. Làm sao niu kéo được thời gian. Nguyễn đã lớn, tình yêu đến với Nguyễn trước Em — tự nhiên là như thế, đến trước khi Em nhận thức ra rằng Em yêu Nguyễn, tình Em chỉ là một « Secret Love » bởi đối tượng yêu thương Nguyễn chọn lựa không phải là Em Buổi chiều trời mưa lất phất; Em ngồi bên khung cửa nhìn những giọt mưa đan nhau như những phiến mây mờ, qua màn mưa mỏng những chiếc lá non hình như xanh và sáng hơn một bàn tay xoa nhẹ đầu Em. Tiếng Nguyễn :

— Mơ mộng gì đó Em ?

Em quay lại nhìn khuôn mặt ướt nước của Nguyễn, khuôn mặt thân thuộc và gần gũi Em vô cùng, Em cười.

— Nhân cơ hội bất tiện; Em đang nghĩ xem chiều nay nên đi đâu ?

— Có thể mà cũng nghĩ, thấp tầng anh không ?

— O K.

Nửa giờ sau Nguyễn cho Em đi loanh quanh thành phố rồi bảo sẽ vào nhà một người bạn Anh, Em hỏi ? Nguyễn chỉ cười bí mật : Khi Nguyễn dừng xe Em ngược nhìn căn nhà, người bạn mà Nguyễn nói là Diễm và qua lời nói chuyện của hai người Em hiểu ra... Diễm, Diễm, Anh yêu Diễm phải không Nguyễn. Em im lặng ngồi một góc bàn. Em bé nhỏ quá hở Nguyễn, sao không nghĩ rằng Em đã đủ tuổi lớn, đủ tuổi làm người yêu

hở Nguyễn, sao mắt anh nhìn Diễm đắm đuối thế. Tiếng Diễm :

— Hương hiền ghê nhỉ ? Có một cô Em như Hương thật thích.

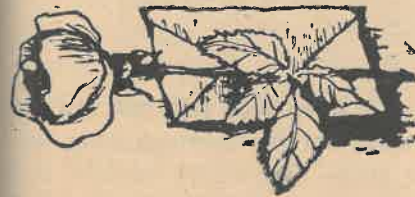
Hình như Em cười, cười trong ý nghĩa của một thi sĩ da đen.

« Để ngăn mình khỏi khóc tôi há miệng cười » và loáng thoáng Em nghe giọng nói trầm ấm của Nguyễn :

— Không hiền đâu, cô bé hay bắt nạt anh lắm. Cho đến lúc về hình như Nguyễn có hỏi Em về Diễm Em không nhớ mình đã trả lời Nguyễn thế nào.

Buổi tối Em lên phòng sớm, nằm một mình trong bóng đêm khám phá ra rằng những trạng thái tâm hồn Em chiều nay tố cáo Em yêu Nguyễn. Tình yêu đó ngủ kỹ trong góc tối tìm Em và sự hiện diện cũng như những mền thương Nguyễn dành cho Em thường xuyên quá, đầy đủ quá không đủ lời ra ánh sáng. Và Diễm, chính Diễm là tiếng chuông thức tỉnh tình yêu ấy vùng dậy trước kia Em cứ định nhìn mình chỉ xem Nguyễn như một người Anh trai đúng nghĩa, nhưng giờ thì Em biết là Em làm lẫn như khi làm lẫn chọn Nguyễn làm đối tượng yêu thương. Cùng một lúc nó tình yêu vừa khám phá là sự mất mát đối tượng xót xa cho Em. Nguyễn, Nguyễn có thể nào Em tiếp tục xem Nguyễn như trước đó không ? Câu trả lời Em biết chắc chắn là không. Nguyễn đã khua động tình yêu trong Em đồng thời tàn nhẫn trông quanh tìm Em một bóng hồng đầy gai góc, hình ảnh Diễm và Nguyễn ám ảnh Em trong hầu hết các giấc mơ và Em khóc như chưa bao giờ được khóc...

bông hồng cho tình đầu

những gì còn lại ngọc quỳnh

Con mưa đêm nay thật dài và buồn đã đưa hình bóng anh trở về tâm tưởng của tôi. Như một thoáng sương khói mơ hồ vương trên đôi mắt, mối tình đầu cho tôi thật nhiều đau buồn, cay đắng.

Ngày xưa đó tôi là một cô bé học trò của lớp đệ tứ với chuỗi ngày bình thản, hồn nhiên. Nhưng anh đến làm xáo trộn tất cả. Tôi bắt đầu mơ mộng, tập sách cũng bắt đầu mang đầy mầu tự VQ quần quít lên nhau và những bài học lẩn lẩn thiếu vắng. Sự học vì thế ngày càng sút kém cho đến Trâm có bạn thân nhất phải kêu lên :

— Sao Quỳnh dạo này «bết» thế! Lúc trước mi nổi tiếng là chăm ngoan kia mà.

Nhưng Trâm đâu có biết trận gió tình yêu đến mang theo tất cả thơ ngây của tôi rồi. Tôi cố xua đuổi hình ảnh của anh cùng với một buổi chiều, mà tôi gặp anh tại sân trường lúc trú mưa. Đôi mắt sâu thăm thẳm, nụ cười

cao ngạo nở trên môi đã thu hút cả hồn tôi. Anh tiến đến bên tôi :

— Sao cô bé không dùng xích vô, kéo nước hắt vào mình thì bị cảm đấy.

Giọng nói của anh nghe thật trầm ấm vô cùng, lưỡng cống tôi trả lời một cách cụt ngủn :

— Cảm ơn.

Hai tiếng cảm ơn sao vô duyên chi lạ. Tôi nhìn lại anh, mái tóc bông bành lấm tẩm những giọt nước mưa tia mắt đầy vẻ triu mến như một người anh đang săn sóc cho đứa em gái. Tự nhiên tôi thấy mình bé nhỏ lại trước anh, nét nghịch ngợm không còn trong tôi nữa.

— Tôi là Vũ, Nguyễn Vĩnh Trường Vũ. Còn cô bé ? Tôi đáp thật nhanh !

— Vương Mộng Ngọc Quỳnh, năm nay Quỳnh không là cô bé nữa. Tôi đọc trong mắt anh một thoáng điều cợt.

— Xin tuân lệnh người lớn. Quỳnh học lớp mấy rồi nhỉ ?

— Đệ tứ. Quỳnh học dở nhất lớp.

— Còn anh hơn Quỳnh hai lớp. Nếu Quỳnh học dở nhất lớp thì anh dở nhất thế giới. Tôi và anh cùng cười, phút bỡ ngỡ đã qua. Anh kể cho tôi nghe những vui buồn của lớp học, sau cùng anh kết luận tuổi học trò là lứa tuổi đẹp nhất của một đời người. Sau cơn mưa chúng tôi chia tay nhau trong quyển luận.

Tôi vẫn gặp và trò chuyện với Vũ ở sân trường. Tình cảm của tôi dành cho anh ngày càng cao tốt độ. Tôi không còn kiểm soát được lòng mình nữa. Nhiều lúc ngồi học bài trước những trang giấy đầy đặc sắc, khuôn mặt anh hiện ra một cách rõ rệt, tôi phải trấn tĩnh và tự nhủ :

(Xem tiếp trang 64)

Vậy đó, bỗng nhiên mà họ lớn
 Tuổi hai mươi đến có ai ngờ
 Một hôm trận gió tình yêu lại
 Đứng ngàn trong vôi áo tiêu thơ
 HUY CẬN

Tôi đứng thộn mặt. Nhà văn nghệ Trương Chi dẫn thân anh đứng, viễn mơ khiếp đảm, không sợ đói rách, lại bắt đầu sợ gặp người yêu như đã từng sợ gặp người yêu những buổi hẹn hò. Tôi bỗng thêm rửa mặt. Vì ngỡ mặt mình dính vết nhọ. Tôi bỗng thêm đánh răng. Vì ngỡ răng mình còn dất sợi rau nhỏ. Tôi bỗng thêm gội đầu. Vì ngỡ đầu mình lấm gàu. Tôi thêm và tôi thêm... Nàng đang chờ tôi, có bối rối như tôi? Niệm dục:

— Ông giả vờ ngủ được chưa?

Tôi hỏi:

— Mày nó tao xem còn thiếu sót gì không?

Niệm chống tay lên cằm y hệt một thi sĩ nghiên sắp sửa giao duyên với nàng tiên nâu. Nó phán:

— Ông sợ mà quên cài nút quần. Kiểm soát coi.

Tôi kiểm soát cái cửa sổ của quần. Niệm khen xỏ:

— Rất xứng đáng đại diện thi văn đoàn Sang Độc. Mà này...

— Gì?

— Ông không trùm chăn kín đầu đầu.

— Ông lạy mày đấy. Mày mở mắt đề nàng biết là tương lai văn nghệ và tình yêu của ông đi doang.

— Tao thề chỉ... ti hí thôi.

— Không được.

— Cho tao học tập tình yêu chứ?

— Tao sẽ dạy mày văn phạm tình yêu. Khi mày chia « véc bờ » đủ « tăng », đủ « mốt » thì ti hí mày mới hiểu được thế nào là tình yêu. Còn bây giờ, mày mở mắt thao láo, tai mày dẫu đã lấy hết ráy, mày nghe tao nói chuyện với nàng, mày sẽ giống lũ vịt nghe sấm.

Tôi thừa tư cách bịp Vũ Khắc Niệm. Trước hết, tôi đã có bài thơ đăng cạnh cái quảng cáo Sang Độc, được trang trí bằng hình thiếu nữ dơ tay ngó nách. Sau hết người yêu của tôi đang chờ gặp tôi, người yêu mà tôi trót tưởng là con gái bà hàng quýt lên đòi nợ.

— Mày hiểu chưa?

— Rồi.

— Yên chí, tao sẽ nhờ nàng giới thiệu cho mày một em Trưng Vương.

— « Puya » Trưng Vương néh?

— « Puya ». Gái hàng Đào di cư chứ không phải nữ sinh Phát Diệm đòi trường. Mày Thái Lộ mà cứ chê Bùi Chu. Thôi đắp chăn trùm kín đầu đi.

Niệm ngoan ngoãn vâng lời. Nó nằm trên sàn gác. Chiếu là mảnh giấy dầu. Chăn thì Mỹ quốc viện trợ mùi khét lẹt. Tôi rút điều Ruby Queen, quẹt diêm, hít một hơi đầy đẽ... bình tĩnh. Lại tác điệu ngó điệu thuốc. Cứ như thơ Hồ Dzếnh ấy. *Ngó trên tay thuốc lá cháy lui dần.* Niệm hé chăn:

— Đợi gì nữa?

— Ôn tí « ga me »!

Tôi quên mất nàng. Không phải vô tình đâu. Tôi bối rối lắm, chẳng biết sẽ phải làm gì khi ngồi bên nhau. Nàng lại búng tròng lộp bộp. Nàng búng tim tôi. Đau quá, tôi đành can đảm bước tới gần cửa. Rồi tôi hé cửa. Nàng nhìn tôi. Lần đầu tiên tôi trông rõ đôi mắt nàng, đôi mắt huyền mơ không bị viền vải tây điều. Đôi mắt chứa đầy trách móc. Nàng không hề nói, chỉ mở cặp lời ra một phong thư dày cộm đưa cho tôi. Rồi vội vàng quay gót. Tôi hơi mừng. Mừng xong thì buồn. Tôi cần trút nỗi buồn vào con Niệm. Tại thằng Niệm hỏi han lắm lắm, bắt nàng đợi mỗi chân nên nàng giận dỗi bỏ về. Tôi cần trả thù thằng Niệm. Con nhà Niệm ưa khoe nó là học trò của ông Vũ Khắc Khoan. Dân Nguyễn Trãi mà, ông Vũ Khắc Khoan hay truyền nghề kịch cho môn đệ. Thế thì tôi « chơi » kịch với Niệm. Tôi không khoác lác, kịch cũng là nghề của tôi. Bèn sáng tác ngay vở kịch đôi trai gái ngồi bên nhau chuyện trò. Tôi độc diễn, thủ hai vai, bắt chức giọng con gái mà Niệm sẽ tưởng là Ngọc của tôi.

— À, em... Mời em vào. Bắt em chờ lâu chắc em mỏi chân. Anh sẽ mua dầu Con Hồ thứ thật bóp chân cho em..

— Ủ ừ...

— Thôi, đừng giận... Tại người bạn của anh bất thần lên cơn sốt rét.

Đó, em nhìn coi, anh ta đắp chăn kín mít. Hễ anh ta tung chăn ra là ốm đòn, em ạ !

— Anh chả yêu em tí nào.

— Anh yêu em ghê lắm, em yêu dấu. Anh đã vi em dệt bài thơ *Đời anh*. Anh còn dệt mấy pho thơ ác liệt đánh ngã tất cả thi sĩ hiện đại. Em yêu dấu ơi, anh báo tin mừng với em, anh được bầu làm chủ tịch bút nhóm Sang Độc !

— Em rất hạnh diện. Anh tài quá, anh biết làm thơ.

— Em ngồi gần anh tí nữa. Thế, ngoan lắm. Tóc em thơm mùi hoa lan. Em ạ, anh vừa đánh răng xong...

— Em về đây.

— Mới đến đã đòi về.

— Em phải về. Mai em sẽ đến thăm anh. Em đến thăm anh luôn luôn. Đây, lòng em gói trong này, anh đọc sẽ hiểu em.

— Em về ngủ ngon nhé !

— Vâng.

— Đêm nay cố nhắm mơ thấy anh nhé !

— Vâng.

Tôi còn « độc thoại » rất kỹ. Và giả vờ mở cửa tiển đưa nàng. Rồi tôi vào. Thở dài thườn thượt. Cảm khái, ngâm thơ Huy Cận :

*Khi bóng hoàng hôn phủ núi xa
Khi nguồn tư tưởng vướng chân. Và
Khi không cầm được anh ngồi khóc
Ấy lúc em tôi đã tới nhà*

Con nhà Niệm đã tung chăn, ngồi dậy. Tôi cố nín cười. Người nó nhễ nhãi mồ hôi. Mặt nó nhễ nhãi mồ hôi. Nó giống một tên bị cảm, đổc từ bát uống hai viên *aspirine*, đắp chăn kín mít, lát dậy uống cốc nước thật nóng, mồ hôi toát ra. Nó phờ phạc trông đáng thương vô cùng. Nó ngần ngại hỏi :

— Nàng đẹp không ?

— Tuyệt vời.

— Mà tán gái hay quá.

— Tao còn uống hương tình trên môi nàng. Tao vuốt tóc, đan chặt tay tao vào tay nàng. Trái tim tao nhảy valse. Mà thêm có người yêu chứ ?

— Thêm nhỏ rãi.

— Mà nên học « ga me ». Mà mà chỉ mới nghe tao tán nàng, mà chưa được nhìn tao. Thôi, mà ới tắm cho mát.

— Tao mát rồi.

— Tình yêu là mát à ?

— Ừ.

— Biết vậy ông cố giữ nàng lại cho mà bơi ở « pit xin » mồ hôi.

— Đây...

— Gì ?

— Giọng nàng êm ái ghê.

— Giọng nói tình yêu nào mà chẳng êm ái.

— Ước gì ông được trùm chăn nghe mãi đề ông học cách tán của mà.

Tôi phá ra cười. Cười lăn trên ghế bố. Cười đau bụng. Cười thỏa thích.

Niệm hỏi :

— Mà cười cái gì thế ?

Tôi đáp :

— Tao thương hại mà.

Ném cái thư nàng vừa trao tận tay cho Niệm, tôi kiêu hãnh :

— Cho phép mà đọc đó.

Niệm trịnh trọng bóc thư, say mê đọc. Nó khoe nhặng :

— Nàng gửi cho mà cái thời khóa biểu. Hề hề, ngày nào có giờ « péc ma năng » nàng tô màu xanh và chú thích « anh đón em anh nhé, chúng ta sẽ đi chơi »... Thời khóa biểu tình yêu.

Tôi nói :

— Mà rõ chưa ? Yêu nhau cũng có thời khóa biểu hẹn hò.

Nó liếm môi :

— Nàng bảo chiều qua nàng phải rửa bát, mà ả.

Tôi dăng vội thư :

— Đồ ngu ! Thằng nhỏ xin ra không báo trước thì nàng bị rửa bát một bữa. Ôi, nếu nàng báo tin này, tao sẽ xuống xóm Vực rửa bát giùm nàng !

Suốt ngày hôm đó, Niệm ca ngợi tôi. Nó suy tôn tôi với đám Nhân, Quỳnh. Tôi bỗng trở thành nhân vật quan trọng chịu trách nhiệm với lịch sử loài người là dẫn các bạn tôi đến công trường con gái để các bạn tôi biết *đứng gần trông với áo tiểu thư*. Tôi chưa kể chúng tôi phải thổi cơm lấy mà ăn. Nhiệm vụ của Côn là kiếm tiền, của Niệm là đi chợ, của Quỳnh là lau nhà, của tôi là rửa bát. Tôi ngại rửa bát kính khùng. Nhờ có tí người yêu, các bạn đâm nể nang, thay phiên nhau rửa bát giùm. Và tôi, tôi chỉ việc làm công việc của thằng chột tình ái dạy bọn mù yêu đương. Nhân danh kẻ có tình yêu và chủ tịch bút nhóm Sang Độc, tôi hành hạ bọn mù thẳng tay. Mỗi bài thơ tôi chế ra, Nhân và Quỳnh hí hục chép. Mỗi lời nói về tình yêu của tôi tung ra, Nhân và Quỳnh coi như lời vàng ý ngọc, hoa thơm cỏ lạ. Và tôi, trời ơi, tôi chưa hề được nói với người yêu của tôi câu nào !

**duyen
anh**

(Còn tiếp)

bên bờ sông mỹ tho

Váng gió vira lên em thấy không
Bờ thơm xao đón sóng phiêu bồng
Vài cây dương liễu tay mời gọi
Cả nhớ và thương đến lạ lòng

Váng nắng vira sang em thấy chưa
Cỏ rung dưới gót chớ ơ thờ
Nghe từng tiếng nỉ non trên cánh
Bướm trắng vờn qua ngọn tóc mờ

Anh đứng ở bên ni bờ sông
Nhìn phù sa đỏ chảy xuôi dòng
Nhìn hàng cây đứng xa xa nắng
Bóng ngậm ngùi em tỏa một vùng.

Anh đứng ở bên ni bờ sông
Hồn đơn bay nhẹ đến muôn trùng
Mong trong một thoáng phồng khuê kín
E ấp em cười một thoáng hương.

Anh đứng ở bên ni bờ sông
Làm sao trông suốt được hư không
Làm sao thấp cánh bay vào mộng
Em giấc đơn sơ ngập giữa dòng.

Phải chôn này quê hương không em
Mà sao sông chảy một nguồn tim
Có nghe sắc luyến lưu hồn lá
Hay đã đường xa lạc lối tìm

Em có nghe từ nguồn hương xưa
Mắt nhìn với vợ cả bao la
Một dòng thao thức run ngàn nhịp
Rất khẽ như hồn anh xót xa

Hồn anh từ dạo say mùa hạ
Đã vỡ ngàn muôn sóng tự tình
Gợi đến từng cành rêu lạ mặt
Ấn từ xưa cũ giữa buồng tim

Anh say với nhịp đời thơ trẻ
Và tiếng chim mùa trong gió may
Cao vút bóng cò đôi cánh lá
Là em sân nắng vẫy ngàn mây

Em có nghe nguồn hương ngát thơm
Trầm u từ giữa bến bờ quen
Dậy khơi ngàn ngát bao nhung nhớ
Theo nhịp chèo khua vạn nỗi niềm.

Đó lững lờ đưa đôi cánh chim
Hay em huyền hoặc cánh hồi âm
Lòng xao xao bỗng dựng màu mắt
Sương khói sầu tư lặng lẽ chìm
Còn một vầng dương đứng buổi trưa
Nung bao mơ ước cháy không ngờ
Bên con nước lẫn dáng ngùi ngậm
Anh gửi tình sâu sóng gió đưa.

NAM THIÊN

NGƯỜI CHỨNG TRONG SÂN TRƯỜNG

truyện dài VŨ MỘNG LONG

Điều khiến tôi ngạc nhiên và băn khoăn là, ở thời đại này, người ta đã phóng đại những hình ảnh quá nhỏ bé, phóng đại những mụn ghẻ lở để la hoảng đó là ung thư! Còn những hình ảnh đẹp thì bị thu nhỏ, thật nhỏ và làm cho lu mờ, đen tối. Những Carnot Việt Nam không bao giờ là đề tài hấp dẫn, ăn khách bằng những tên học trò đánh thầy, đối với báo chí. Những Hoàng Cơ Nghị ít khi được báo chí thấp sáng nhưng báo chí sẵn sàng, đốt cháy giáo giới bằng một vài thầy giáo hoang đường.

Bỗng nhiên tôi thương sót cái « thiên chức », cái « đam mê » của thầy giáo. Tôi hy vọng cơn gió độc ở tỉnh X. sẽ tan biến. Và nó đừng biến thành bệnh truyền nhiễm.

mười

Không phải riêng nhật báo *Vương Đạo* khai thác vụ *Giáo dục thời loạn*, tờ *xin thầy tí huyết* mà, hầu như, báo chí khai thác vụ này. Song song với tin tức nóng hổi do « bồn báo đặc phái viên » gửi về từ tỉnh X., hàng loạt phóng sự, điều tra về *Học đường S.O.S.*, về *Tình thầy dạy trò*, về *Buôn chữ bán nghĩa* vân vân... được đăng tải. Ở những loạt phóng sự gọi là *những tang thương rách nát của học đường*, tôi chỉ tìm thấy những xuyên tạc, mạ lỵ giáo giới và những người lãnh đạo giáo dục. Kề cũng bị đất khi Bộ Văn Hóa Giáo Dục bị chính vài ông thầy giáo xa xả luận tội và cải danh thành Bộ Võ Rừng. Với sự hậu thuẫn của báo chí, Giáo Dục biến ra võ đài đấu võ tự do. Báo chí dùng chữ riêng của báo chí để lộ bịch hóa Bộ Văn Hóa Giáo Dục. Thế gọi là đối lập! Tôi chợt nhớ đã đọc một câu trả lời của ông nghị sĩ Thái Lăng Nghiêm: *Người ta đã vô tình, vô ý thức, vô*

trách nhiệm trong việc nhận định về tình hình giáo dục ở đây. Thí dụ một số báo chí đã nói quá đáng về vấn đề phê phán giáo chức như các vụ nhà giáo xâm phạm tiết hạnh học trò, nhà giáo đi chơi gái, tư đờ tương... và cho là những vụ ghê tởm, khiếp đảm, xỉ căng đan. Trong khi đó, những ông lớn ở những ngành khác như quân đội, hành chính, không phải là nhà giáo, nếu có phạm những lỗi lầm đại loại kể trên, lại cho là một việc thường tình. Chính những bài báo vô ý thức đó đã góp công vào việc làm băng hoại mọi giá trị nơi học đường và làm ung thối mối tương quan thầy trò.

Những bài báo như những nỗi buồn liên tiếp đến và đồn trú ở tâm hồn tôi, phủ phàng hơn ngựa chửi. Với tôi, không thêm ngựa chửi nhập bầy ngựa chửi là sắp hết ngựa chửi. Và tôi có thể tự hào đã làm tròn bổn phận của tôi. Nhưng tôi thêm được tự hào hơn: Tôi muốn nhìn thấy 4 cậu học trò Phong, Luyện, Thiện và Du ngoan ngoãn ngồi dưới bàn học. Tôi tin chắc họ sẽ xuất sắc. Bởi ngựa chửi luôn luôn là ngựa hay nếu ta mắc nỗi giầy cương và cưỡi trên lưng nó. Điều bắt tôi buồn khôn nguôi là vùng đất thiêng còn sót lại của một xã hội phân hóa, mục nát đã in dấu chân thô bạo, phủ phàng. Chẳng ai thích bảo vệ vùng đất thiêng, vùng đất giáo dục; vùng đất nhiều bóng mát che chở cho niềm tin tưởng của tuổi trẻ; vùng đất nhiều trái cây ngon ngọt, nhiều hoa bướm, nhiều kỷ niệm, nhiều tình nghĩa, vùng đất tạo phẩm cách con người. Xây dựng những đồ vỡ của chiến tranh thật dễ. Xây dựng những đồ vỡ của con người mới khó. Chiến tranh chỉ là cái cớ để người ta kết tội phá hoại giáo dục. Thật sự, nền giáo dục hiện tại bằng rã là vì người ta nhìn nó, bằng đôi mắt của kẻ tính toán giai đoạn mà giáo dục thì đòi hỏi vĩnh cửu. Khi cơ cấu giáo dục bị ví như nơi đánh võ tự do, khi những người làm giáo dục tự miệt thị cái thiên chức của mình, trách chi vùng đất thiêng chẳng bị xâm phạm, phóng uế. Báo chí phải chịu trách nhiệm tước đoạt niềm tin của học trò ở học đường. Một vài thầy giáo, một vài ông « điều hầu » trong Tổng Hội Giáo Giới đã ùn ào tranh đấu vô ý thức.

Tôi đã ngậm bồ hòn theo rồi những bài báo điều tra, tường thuật vụ cậu học trò tỉnh X. hành hung thầy giáo. Và tôi rất xấu hổ thấy ông thầy chạy về Sài Gòn bốp báo tố cáo cậu học trò. Tổng Hội Giáo Giới đánh trống khua mõ, tiếp sức với ông thầy quyết ăn thua đủ cùng cậu học trò hỗn láo. Học trò đánh thầy là chuyện không thể chấp nhận. Song vẫn có thể tha thứ. Với kẻ thù, người ta âu yếm chiêu hồi. Với học trò, người ta thiếu hẳn khoan dung, thiếu hẳn cái đức của bậc thầy. Trò đánh thầy, thầy hơp báo tố cáo, đổ một ngàn tội lên đầu trò rồi đòi chánh quyền tố thái độ. Chánh quyền sợ mang tiếng dung dưỡng phần tử bất hảo, truy nã cậu học trò nông nổi, vô lễ như truy nã tội đồ nguy hiểm. Cậu học trò sợ quá, trốn nhà bỏ đi biệt. Chưa biết cậu ta trốn nơi nào, có trốn ra bung biển để tránh sự đòi hỏi pháp luật trừng trị xứng đáng của thầy cậu và để thực sự trở hành một tội đồ nặng áp cam thù cuộc đời? Tôi không bằng lòng thái độ và hành động của đồng nghiệp ở tỉnh X. Người làm nghề dạy học chẳng

khác chi người huấn luyện ngựa. Đẽ ngựa quật ngã, đẽ ngựa đá tức là chưa đủ tài chạy ngựa. Xã hội Việt Nam hôm nay không thể dấu diếm che đậy sự tang thương, rách nát. Rách nát toàn diện. Rách nát từ ngày những Mạc Đăng Dung thời đại bầy trò thoán nghịch. Những Mạc Đăng Dung ngu muội, dốt nát lãnh đạo và giáo huấn, tự xưng mình là thần tượng của tuổi trẻ. Rồi thần tượng phù du, giả hình bị đập đổ sớm chiều. Những bài học phản bội diễn tiến không ngừng trong khoảng thời gian tối tăm nhất của lịch sử dân tộc đã khiến tuổi trẻ hoang mang. Từ nỗi hoang mang tuổi trẻ trở nên bất bình thường. Và xã hội cũng bất bình thường. Cậu học trò hành hung thầy giáo ở tỉnh X. chỉ là nạn nhân của một xã hội xáo trộn bởi những âm mưu phản bội. Ông thầy cậu không hiểu cậu, không hiểu hoàn cảnh xã hội, không xét lại tư cách của ông và không độ lượng nên ông đã quên hẳn lý thuyết sư phạm. Giáo dục không đồng nghĩa với kết án. Nhà trường không phải là tòa án và thầy giáo chẳng bao giờ là ông biện lý.

Còn những vụ ghê gớm hơn, đáng kết tội hơn đã xảy ra ở nhà trường. Thí dụ vụ một số sinh viên một phân khoa nọ xuất bản báo miệt thị, chửi bới thầy mình thậm tệ. Rồi sự việc được xếp bỏ, quên lãng. Vì các ông thầy không muốn ăn thua đủ với học trò, các ông thầy có lòng khoan dung, thương môn đệ như thương cuộc đời. Tôi rất tiếc những ngọn đuốc ấy đã cháy sáng mà chưa gom nổi một ngọn đuốc tỉnh X., mà chưa thắp sáng nổi thiên chức giáo dục của đồng nghiệp tỉnh X. của tôi. Có lẽ cũng chưa thắp sáng nổi thiên chức giáo dục của ban chấp hành, Tổng Hội Giáo Giới. Họ la hoảng giáo giới gặp mùa giáo nạn. Toàn cõi Việt Nam, để chừng, có đến cả một triệu học trò, chục ngàn thầy giáo, không đếm học trò ngoan ngoãn, chăm chỉ, không kể hết thầy giáo đầy ắp lương tâm chức nghiệp. Nhưng người ta đã đếm trên đầu ngón tay những ông thầy sa ngã để nhục mạ giáo giới. Đó là vô ý thức mà nghị sĩ Lăng Thái Nghiêm đã phẫn nộ lên án. Tổng Hội Giáo Giới thì đếm trên đầu ngón tay những cậu học trò hành hung thầy và hải tội chính quyền địa phương nhục mạ, áp bức những nhà giáo có thể để báo động: giáo nạn, giáo nạn. Ích lợi gì đâu. Có chăng là làm phôi pha tinh nghĩa thầy trò, rào gậy thép gai ngăn chặn những niềm thông cảm và đẩy kẻ phạm tội ở học đường ra xã hội nghiệt ngã.

Người ta đã la hoảng, báo động ầm ỹ về những mụn ghẻ trên thân thể xã hội cùi. Người ta cứ muốn biến những mụn ghẻ ngoài da thành bệnh ung thư máu, ung thư xương... Sự la hoảng, báo động nhằm đúng lúc thủy triều chống đối chính quyền dâng lên. Và giáo dục bị chính trị, bị âm mưu chính trị lôi cuốn. Nhà giáo cũng hoan hô, đả đảo như ai. Nhà giáo toan tính gây áp lực. Chính quyền vượt ve, an ủi, hứa hẹn bảo vệ nhà giáo. Như thế, khi làm công việc cao quý nhất là dạy học, đám học trò đã mơ hồ trông thấy con ngoáo ộp chính quyền đứng sau lưng thầy của mình. Giáo dục đâu phải là dọa nạt. Mà là chinh phục tâm hồn. Học trò không thể bị chinh phục bởi dọa nạt. Tuổi trẻ không thể bị chinh phục bởi dọa nạt. Những ai chủ trương dọa nạt tuổi trẻ đều là những người tưới dầu vào lửa dấy động hoặc tưới nước

đập tắt nhiệt tình của tuổi trẻ. Bản chất của nhà giáo mãi mãi chỉ là âm thầm phục vụ. Giá trị của nhà giáo được thấp sáng bởi sự âm thầm đó. Nhà giáo ồn ào đấu tranh, to tiếng kẻ khỗ, tôi nghĩ, không những không giải quyết nổi vấn đề mà còn dễ bị ngộ nhận là... thời thượng. Nhà giáo cần phải đứng trên tất cả. Nhà giáo chỉ làm công việc của muôn đời. Bởi vì cho đến muôn đời, nhà giáo vẫn là nhà giáo, vẫn là bậc thầy, bất chấp mọi đổi thay dâu bể. Mỗi Nguyễn Danh Đàn đều đã hay sẽ giống chiếc lá rụng xuống đường giáo dục. Và nhà giáo dục bạn tâm làm chi. Cứ bước đi. Lá chết không cản nổi chân giáo giới. Lá chết chỉ đủ khả năng trả thù vật. Nguyễn Văn Thắng đó. Sau bản án của lá chết, Nguyễn Văn Thắng - người sinh viên sĩ quan tuần kỷ luật quân trường, người sinh viên sĩ quan làm ngạc nhiên ông tướng chỉ huy trường Bộ Binh Thủ Đức về tác phong và tư cách, một Nguyễn Văn Thắng không phải là Nguyễn Văn Thắng phản kháng, chống đối giữa đường phố Sài Gòn - người đồng nghiệp trẻ tuổi của tôi đi đâu? Anh ta cũng chung thân phận với câu học trò tỉnh X. Nhưng cũng bình thản như muôn vàn nổi bất công, cay đắng đến với mọi người trong mọi lãnh vực ở một xã hội biến động. Bình thản và chấp nhận. Không thể vì vài trường hợp bất thường tạo ra bởi sự ngu muội mà la hoảng là giáo nạn. Chỉ khi nào sách giáo khoa bị đốt, tất cả thầy giáo bị bắt bỏ tù, cổng trường rào giây kẽm gai, học trò bị đầy biệt xứ, bấy giờ mới là giáo nạn.

Thời đại tôi đang sống là thời đại của nhiều kẻ lộng ngôn. Những kẻ lộng ngôn đã lừa gạt được khối người nhẹ dạ. Đành chấp nhận. Song ở lãnh vực giáo dục, tôi không chấp nhận những kẻ lộng ngôn. Ở lãnh vực giáo dục, người ta cần những tấm lòng. Kẻ lộng ngôn chỉ là kẻ buôn bán giáo chức cho nhu cầu chính trị giai đoạn. Họ nhân danh giáo giới nhưng họ đã thấp sáng giáo giới một lần nào? Thật mỉa mai khi các bậc thầy Tổng Hội Giáo Giới kết án tàn nhẫn học trò hành hung thầy mình, đòi hỏi chính quyền tổ thái độ với học trò hỗn xược rồi lại cổ vũ tinh thần bạo động, khích lệ học trò phá trường lớp, đánh hiệu trưởng, đấu tranh với « chủ trường cá mập » bóc lột học trò! Vùng đất thiêng còn sót lại của một xã hội phân hoá, mục nát, vùng đất đất mà chúng ta trông cậy để, từ đó, chúng ta làm lại xã hội tốt đẹp, lý tưởng đã in những dấu chân thỏ bạo, vì thế. Và, vì thế, nỗi buồn đôn trú ở tâm hồn tôi.

Tôi sợ, rồi đây, mỗi lớp học sẽ có vài con ngựa chứng dẫm nát tình nghĩa thầy trò. Tuổi trẻ đã tìm được lý do nổi loạn. Đến thầy giáo mà còn tổ cáo hợp báo la lối, đòi chính quyền bắt nhốt học trò của mình thì cuộc đời còn nơi nào để bầu vùi, nương tựa. Bạo động đã được khích lệ từ một số thầy giáo. Tôi mong ước danh từ giáo nạn sẽ chỉ là cơn mưa bóng mây Rồi tanh ngay, khô chóng, trả lại giáo dục sự im lặng, bình yên và sự tôn nghiêm tuyệt đối của nó. Riêng tôi, tôi sẽ tiếp tục kiên nhẫn kiên định học thẳng Phong. Có lẽ, ngày mai, tôi phải giải đáp những câu hỏi thật tàn nhẫn của ngựa chứng đầu đàn. Thế nào nó cũng dạy nghiêng tôi rằng thầy giáo tỉnh X. đòi bắt nhốt cậu học trò đại đột làm gì.

Tôi đã sửa soạn câu trả lời.

(Còn tiếp)

đạo trung dung và sự luyện tập thân thể

Tuổi trẻ với lòng hăng hái và tinh năng động là những yếu tố tâm và sinh lý thường thúc đẩy các bạn trẻ làm việc không biết mệt mỏi. Khi say mê một lý tưởng thì họ phục vụ hết mình. Lúc ra thích một sinh hoạt thì họ cố gắng hoàn tất không kể ngày đêm. Ngay cả khi vui chơi, họ cũng không cần biết đến hậu quả lợi hại của cuộc chơi, miễn sao thỏa mãn được cái sở thích nhất thời. Về phương diện tâm lý, sự say mê quá độ là một sức mạnh tinh thần. Nhưng về mặt thể xác, sự say mê đó sẽ gây ra những nguy hại không ít đến đời sống của các cơ năng.

thể thao với bạn trẻ

Giới trẻ, nhất là tuổi thiếu nhi, phần lớn chưa có một quan niệm đúng đắn về thể thao. Đá banh suốt trưa nắng không nghỉ, đua xe đạp đến hụt hơi, bơi lội đến mềm nhũn thân thể vân vân... đều là những việc làm quá độ. Làm việc quá sức mình

đều có hại. Trước hết là nguy hại về mặt thân thể. Trong khi đó, thân thể và tinh thần lại được coi như hai mặt của đời sống. Thiếu một trong hai mặt đó, đời sống không thành hình.

Câu nói « một tâm hồn lạnh mạnh trong một thân thể tráng kiện » chẳng những chỉ nêu lên sự quân bình năng lực cần thiết giữa tâm hồn và thân thể mà còn nhấn mạnh đến sự tương quan mật thiết giữa thân thể và tinh thần.

Đề cập tới sinh hoạt thân thể, khoa sinh lý học đã dành một tiết mục để giải thích về hoạt động của bắp thịt qua các hoạt động về thể dục và thể thao. Nếu đã khuyến khích con người năng động để làm nở nang cơ thể thì khoa sinh lý học cũng không quên khuyên nhủ con người nên điều hòa hoạt động của các bắp thịt để bảo vệ sức khoẻ. Một người trung bình cân nặng 60 kilô thì trọng lượng của các bắp thịt đã chiếm mất trên 25 kilô. Mặt khác, các bắp thịt trong thân thể con người lại được ví như một đầu máy chính của mọi hoạt động thân thể. Chạy, nhảy, đi, đứng, nói, cười, nằm, ngồi, ngay cả đến cái chớp mắt hay cái vẩy tay vân vân... đều do sự co giãn của các bắp thịt. Để làm phát triển và nảy nở các bắp thịt con người phải vận động. Các bắp thịt càng phát triển và nảy nở, thân thể càng khoẻ mạnh. Ai cũng biết điều đó. Tuy nhiên, cũng như một đầu máy, nếu bắt các bắp thịt hoạt động thái quá, chúng sẽ mệt mỏi và gây ra những phản ứng nguy hại cho thân thể.

dẫn chứng thực nghiệm

Luyện tập thân thể vừa đủ, chẳng những là một việc làm tốt mà còn thật cần thiết cho những trẻ em yêu đuối, bắp thịt thiếu nở nang. Sự vận động thân thể đúng tầm mức chịu đựng của các bắp thịt sẽ khiến cho

không riêng bộ máy tuần hoàn mà các bộ máy hô hấp và tiêu hóa cũng nhận được những ảnh hưởng tốt như máu chạy đều, hít thở điều hòa và ăn uống ngon miệng. Theo sự nghiên cứu của các nhà sinh lý học, các bắp thịt khi vận động quá sức sẽ tiết ra một chất chua được danh từ khoa học gọi là nhũ toan (acide lactique). Nhũ toan là một chất độc làm đỏ các bắp thịt và gây ra những hậu quả nguy hại cho sức khỏe. Được biết, khi bạn chạy một hơi dài không nghỉ, cơ thể bạn sẽ tiết ra trong các bắp thịt một số lượng là 80 g nhũ toan. Muốn loại trừ số lượng nhũ toan này, các bắp thịt liên hệ phải cần tới 11 lít dưỡng khí (oxygène). Nói cách khác, phải cần có 11 lít dưỡng khí mới có thể đốt cháy hết 80 g nhũ toan tiết ra trong các bắp thịt. Trong khi đó, lúc bạn chỉ hấp thụ tối đa từ 2 đến 3 lít dưỡng khí. Như vậy, còn cần tới từ 8 đến 9 lít dưỡng khí nữa mới đốt cháy hết số lượng nhũ toan để các bắp thịt của bạn được trở về trạng thái nghỉ ngơi bình thường. Đối với các em to lớn, lực lưỡng, sự bồi hoàn dưỡng khí để đốt cháy nhũ toan được thực hiện trong vòng vài phút đồng hồ. Với các em yếu đuối, phải cần tới 1 tiếng đồng hồ hay 80 phút mới làm xong công việc này. Vì nhũ toan là một độc được có hại cho bắp thịt, cho nên thời gian đốt cháy càng ngắn càng tốt. Nếu sự đốt cháy không kịp, tình trạng nặng có thể bị ngất xỉu, nhẹ cũng bị nhức đầu, chóng mặt rồi thiếp đi trong một giấc ngủ kinh hoàng. Có khi lên cơn sốt nhẹ, ăn uống mất ngon và ngã bệnh. Đối với những thanh niên có cơ thể phát triển đầy đủ thì sự loại trừ nhũ toan được diễn tiến mau lẹ hơn. Họ chỉ cần nghỉ ngơi là có thể lấy lại sức khỏe bình thường.

một vài điều kiện

Sự hoạt động vừa đủ của các bắp thịt có thể kiểm soát bằng trí tuệ. Trí tuệ là cơ quan chỉ huy cho phép

LINH VIỆT

mỗi người ước lượng tầm mức hoạt động của cơ thể. Ngoài ra, các điều kiện tuổi tác và thời tiết cũng cần được thích nghi với các trò chơi thể dục và thể thao. Việc lựa chọn những môn thể thao thích hợp với sức khỏe cũng là một điều cần thiết. Nếu không hỏi được y sĩ hay những người hiểu biết cố vấn cho ta trong việc lựa chọn những môn thể thao thích hợp thì hãy dùng trí tuệ để tự xét mình. Đối với những em có cơ thể yếu đuối tất nhiên không thể theo đòi những bạn mình có thân thể khỏe mạnh hơn.

Đề có một thân hình nở nang đều đặn, các môn chơi như bơi lội, đi bộ, chèo thuyền, vũ cầu, bóng truyền, bóng rổ, bóng bàn là những môn chơi lý tưởng vì các môn thể thao này vận dụng toàn diện các bắp thịt trong cơ thể. Thể dục với những cử động tay chân nhịp nhàng cũng khiến toàn diện thân thể nở nang đều đặn. Chạy bộ, đi xe đạp chỉ làm nảy nở các bắp thịt chân. Tập tạ, leo giầy chỉ nở các bắp thịt tay và ngực. Đá bóng là môn thể thao được các giới trẻ thích thú nhất lại chỉ có lợi ích rất kém vì đá bóng chỉ làm khỏe bắp thịt chân và thường gây ra tình trạng mệt mỏi quá sức chịu đựng của tuổi niên thiếu.

Tóm lại, thể dục và thể thao đều có lợi cho sức khỏe, nhưng với điều kiện là người chơi phải biết tự lượng sức mình. Đừng để chất độc nhũ toan tiết ra quá nhiều trong cơ thể mà không đủ dưỡng khí và thời gian để loại trừ. Trong lãnh vực này, Đạo Trung Dung của Đức Khổng Tử vẫn đúng. Đừng thái quá nhưng cũng đừng bất cập là điều kiện thành công để đem lại hạnh phúc và tươi vui cho cuộc đời. « Bất lạc khả cực, lạc cực sinh ai ». Đừng vui lắm vì vui lắm sẽ buồn nhiều là vậy.

THƠ HỒNG TỪ KẾ TƯỞNG

TRỞ VỀ

Giữa giọt nước tôi xin về như lá
Trên cây đời mai một sẽ mùa thu
Nhìn dưới chân màu đất cũng hoang
vu

Buồn trĩu xuống mang linh hồn
sương cỏ

Em vẫn bé như một loài chim nhỏ
Mắt xanh trong và tóc lệch đường
ngói

Sợ mưa nhiều nên em giữ giùm tôi
Màu nắng cũ qua hiên nhà cửa mới

Và một chút lòng tôi dang hấp hối
Giữa đường thơm hoa bướm cũng
vang lừng

Phần hương trời, mây tóc mượt
như nhung
Giùm gở lại bài thơ trên bước nhẹ

Dù vấp sỏi thì đau tôi chỉ khẽ
Chỉ trong hồn còn lại một vết thương
Như khóm tường vi nở rất bình
thường

Cho giấc ngủ mai em vào mây trắng

Dù mai một, hay ngày kia, thật vắng
Tôi không vào lớp học giữa chiều
phai

Đừng hỏi vì sao sương khói trên vai
Và ngơ ngác khi mùa thu đi mất

Tôi sẽ chỉ về khi mưa lất phất
Đợi em bằng một chỗ rất tình cờ
Thành phố buồn cũng chỉ đến như
xưa
Đầu mùa bắc màu môi em có rét

Sẽ chỉ cầm tay nếu em cho phép
Bởi thời gian khua vội bước lạnh
lùng

Tôi sợ buồn em nhạt tựa hư không
Ngày tháng võ trên tay hình dáng cũ

Tình thơ đại xin tay đời cỏ thụ
Đừng bình yên thời con gái mây trôi
Đề em còn ngậm mật giữa vành môi
Đường kim chỉ đi qua tờ lá úa.

Tôi trở lại nhìn mùa thu công chúa
Nắng bàng khuáng màu lụa óng tơ
vàng

Gió rất thâm, một sợi khói bay sang
Buồn lướt nhẹ trên dòng sông mái
tóc

Tôi chợt biết hôm qua em vừa khóc
Khi bàn tay nắm ngón vuốt hững hờ
Một đoá hồng rụng xuống dấu chân
xưa

Bằng đi lại cả một thời thơ ấu
Sẽ kinh ngạc như bầy chim xuống
đậu

Giữa sân trường xao xác lá cây bay
Tôi nhìn em cuống quýt cả chân tay
Mặt trời nhỏ reo trong lòng biển
lớn

Sẽ nghe gió mưa qua trời nắng đến
Tạnh ngàn năm cơn bão dữ trong
đời

Bao nhiêu hồn sững uớt cũng đem
phơi
Và sách vở bày vội vàng ra cửa

Dù kỷ niệm hai bên, buồn ở giữa
Tôi cũng thế thay lại tấm gương vui
Đề lúc nhìn em chải tóc ngậm ngùi
Thương nhớ hết những lạc loài đôi
mắt

Tôi trở lại như một người đã mất
Cũng thân quen như một cánh mây
dài

Em có buồn vì vẫn ngậm thu phai
Và thương nhớ, vì em là con gái.

CỬA TIỆM BÁN TỪ CÂY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

trời

Tiếng gọi trời trên thế giới đều có 4 chữ :

Latinh	Deus
Anh	Lord
Pháp	Dieu
Đức	Gott
Ai Cập	Amon
Ấn Độ	Kama
Ả Rập	Alla
Y-Pha Nho	Dios
Thụy Điển	Goth
Nhật	Kami
Ý	Zous
Scandinave	Odin
Pénicien	Baal
Việt Nam	Trời
Trung Hoa	天

TRẦM NHUNG (Đà Nẵng)

đặc điểm của phụ nữ qua các nơi

— Ở Mỹ, lịch duyệt trong các cuộc tiếp khách và du lịch.

- Tại Anh quốc, có khiếu về chánh trị, vận động.
- Ở Pháp quốc, giỏi về trang điểm và ăn mặc.
- Ở Nhật, tận tụy với chồng, biết trang sức.
- Ở Ấn độ, chịu chượng chồng, khả ái trong gia đình
- Tại Trung Hoa, đảm đương việc nhà, tận tụy với con
- Ở Việt Nam. ???.

NGUYỄN HỮU TÂM

nhắc khéo

- Xi xon đến thăm chú là Ba xi đế :
- Chú ơi ! ngày mai này lễ sinh nhật của cháu, chú tới chơi nhá ?
- Ừ
- Chú đến thì lấy chân đá vào cánh cửa mà vô nhà.
- Chỉ vậy vậy.
- Cháu biết thế nào ngày mai này trên hay tay chú cũng bận cầm đầy nhóc quà.

MINH TUẤN (Hòa Lạc)

tên tử tội

Trong một phiên tòa, viên chánh án ban cho tội nhân một đặc ân trước giờ hành quyết :

— Anh muốn nói gì, cứ nói. Tuy nhiên : Nếu nói láo, anh sẽ bị xử bắn. Nếu nói thật, anh sẽ bị chém.

Tên tử tội hơi cúi đầu, ra chiều suy nghĩ :

— Tôi sẽ bị xử bắn.

Viên chánh án không biết phải xử sao cho đúng, vì xử bắn không được (hóa thành nói thật), xử chém cũng không xong (hóa thành nói láo). Đành chịu thua trí. Và tòa tuyên bố tha bổng bị can.

GIAO

lại điềm

Bạn đang ngồi, bỗng một con nhện vàng sa xuống trước mặt là thế nào bạn cũng gặp may, nhưng con nhện sa xuống lại là màu đen thui lùì thì bạn... hơi xui đấy. XUÂN MAI (Đà Lạt)

kiến vàng ơi !

hãy gửi về KV câu hỏi mà bạn hỏi ai cũng bị chê là ngờ ngẩn.

HỎI: Kiến Vàng ơi! Khi yêu vật gì đáng quý nhất khi tặng nhau có thể sẽ tan vỡ H. TR—Huế

ĐÁP: Chiếc khăn tay có thể là để chấm nước mắt, chấm dứt một chuyện tình buồn. Nhưng kỳ nhất, tan vỡ sớm nhất thì đúng là bức thư người ta viết cho mình rồi đem tặng lại người ta. Vậy thì, hãy thận trọng khi gấp thư bỏ vào phong bì, nhé.

HỎI: Kiến Vàng ơi! Cho Uyên hỏi câu ni nhé. Ai sinh ra loài người? và người ta sống để làm gì. UYÊN SƠN (Sg)

ĐÁP: Ông Trời sinh ra loài người, và đúng y boong sách vở là ý của Trời dựng nên loài người chỉ để cho loài người ca tụng trời. Nếu đời sống người ta chả có chỉ hướng gì thì đúng là họ sống chỉ là để đợi chết.

HỎI : Này Kiến Vàng ơi, có một câu hỏi nhỏ nhé: yêu là gì vậy. Bao nhiêu tuổi mới hiểu được yêu. Du Sầu 15 tuổi. Như thế có yêu được không ạ. DU SẦU

ĐÁP: Yêu là cái gì, khối nhạc sĩ, thi sĩ đã mô tả, KV không dám qua mặt. 15 tuổi, mẹ cô gái Đi Chùa Hương của Nguyễn Nhược Pháp bảo « Rằng em còn bé lắm ». Du Sầu hồng bằng lòng thì bắt vạ Ngọc Thân Ái í nhá.

thủy tổ của khẩu súng

Có dè dàu trước Tây lịch kỷ nguyên 155 năm tức trước Thiên Chúa Giáng Sinh đã có người chế ra súng. Người đó tên Ctesibius, con một « thầy hù » (thợ cạo) ở thành phố Alexandrie.

Ông ta chế ra một thứ súng gọi là « súng gió » giống như kiểu súng hơi sau này, có thể vừa bắn tên, vừa bắn đạn chì, cả đạn đất sét.

Ai xem bắn thử cũng lấy làm thích thú, nhưng người thượng cổ không thêm dùng vũ khí này để chiến đấu vì họ đã dùng quen cung, nỏ, búa và dao hay sức mạnh của thân thể nên « cái món đồ chơi » kia vô dùng.

Lịch sử cây súng đầu tiên này được ghi chép và tả rõ ràng trong cuốn « Chim én thành Alexandrie » của Philon de Byzance hiện còn tàng trữ ở Thư Viện Quốc Gia Pháp.

HỒNG TRÁC

Kiến Em lạc vào đất Người và đánh hơi thấy mùi thơm của hộp kẹo khiêu khích quá. Nhưng đường đời vạn lối, nhờ Bạn Vàng chỉ vẽ giúp Kiến Em kéo tội nghiệp nó đi lạc mất. Cả thầy có 11 lối đi mang 11 mũi tên, nếu bạn khởi hành 3 lần mà tắc tị thì hạn hãy tự phạt mình bằng cách kiếm một con kiến bắt bỏ vào cổ áo mình và phải đợi 5 phút sau mới đi lũng bắt nó. Chào may mắn, KV.

xem tay

- 1— Tay nhỏ, mềm mại : Yếu đuối tinh thần, nhưng tự chủ.
- 2— Tay rộng, rắn, ngón vuông : Quả quyết, can đảm.
- 3— Tay to, mềm : Mơ mộng, lãng mạn.
- 4— Ngón tay nhọn : Đa cảm, đa sầu.
- 5— Tay thô, cứng, chai lại : Vất vả, can đảm.

xem môi

- 1— Môi dày : Hay khóc, hay thêm đặt.
- 2— Môi mỏng : Thóc mách, điều ngoa.
- 3— Môi đỏ : Khỏe mạnh, hồn nhiên
- 4— Môi cong : Cong cớn, thích làm điệu.
- 5— Môi trề : Nói nhiều, cười nhiều.

HUY KHANH (Sưu tầm)

chuyện điếc

- Bà hai, bà ba, bà tư và bà năm đều bị điếc. Một hôm 4 bà cùng đi chợ.
- Bà hai : Trời hôm nay có sương.
- Bà ba : Trời mưa thì có ếch ương chứ !
- Bà tư vọt miệng : Con cháu ai mà không thương !
- Bà năm ngắt lời : Chưa đi tới chợ đã đòi mua tương, tương ở đâu mà mua ?

GIANG LY.

thác nước

Mặc dù ngọn thác cao nhất thế giới là thác ANGEL, bên Venezuela, với một độ cao là 3300 feet, nhưng những thác được nhiều người biết đến nhất phải kể là :

- Thác Niagara ở Nữ-Úc cao 167 feet

- Thác George VI ở British Guiana cao 1600 feet
- Thác Great ở Potomac River, Mỹ cao 35 feet
- Thác Montmorency ở Quebec, Gia Nã Đại cao 265 feet
- Thác Iguassu ở Argentina cao 215 feet
- Thác Victoria ở Phi Châu cao 343 feet

NGUYỄN TRỊNH ĐIỂM XUA

bạn của lê chiêu thống

Một trng cử viên nợ nhờ dựa vào thế lực và tiền bạc nên đắc cử dân biểu. Trong một buổi lễ, ký giả A. hỏi ông ta :

— Thưa ông, đối với những vị anh hùng có công với đất nước, xin cho biết ông nghĩ gì về những tên vô lại chẳng hạn như tên Lê Chiêu Thống công răn cản gà nhà ?

Dân biểu nhanh nhẹn trả lời :

— A ! Lê Chiêu Thống hả, tôi có quen hẳn, à mà sao anh nói vậy, hồi xưa tôi với Thống thân lắm, anh biết không nó khoái đá gà một cây nên có bao giờ dám công răn về cản mấy con gà nòi của mình đâu. Nay ! mỗi lần gà thua nghe nó khóc ba ngày chưa thôi đó. Thống còn khoái đá cá nữa, hồi nhỏ hai đứa lội hớt cá lia thia cả ngày ở ngoài đồng không biết mệt (Đổi sang giọng buồn rầu). Bây giờ đắc cử rồi tôi tìm Chiêu Thống hoài mà không gặp. Anh biết hẳn ở đâu không ?

HỒNG TRÁC (Sadéc)

đồ hộp thứ đặc biệt

Một tiệm ở Luân Đôn, hiện nay đang bán : kiến rán, sâu nướng, cào cào rang, ong rô ti, v v. Tất cả đóng hộp tại Nhật-Bản.

Việc bán các món ăn này, và những món khác thật lạ kỳ như ong bầu mới nở được rang đường, đã làm cho các ông quản lý tiệm ngạc nhiên hết sức.

Một bà nội trợ ở khu Kensington nơi bán nhiều nhất các món đó, tiết

lộ : « lúc đầu, chỉ vì tò mò. Bây giờ tôi mua nó thường xuyên, để phết bánh mì nướng, dùng để đãi bạn bè đến thăm. Tôi đấu không cho các bạn tôi biết, mãi đến khi họ ăn xong và họ « mê » nó ghê lắm cura đấy ».

HỌA MI

phúc trình của 1 con chấy

— Một bộ tóc lành mạnh gồm từ 100.000 đến 140.000 sợi.

— Người Á Châu rụng tóc hơn người Âu Châu. Đàn bà ở một hòn đảo nợ thuộc Nhật bản đã phá kỷ lục nhiều tóc, họ có đến 200.000 sợi lặn.

— Các bạn có biết là trên thế giới có bao nhiêu màu tóc khác không ? — Xin thưa: 850 loại đó.

— Trung bình 1 sợi tóc sống từ 2 7 năm.

HOÀNG LY HƯƠNG (Sưu tầm)

tướng bớ

Một ông triệu phú từ trong một tiệm ăn sang trọng khệnh khạng bước ra. Gặp một người hành khất, ông triệu phú móc túi quần nhét vào tay người hành khất bảo :

— Cầm lấy mà uống cà phê.

Người hành khất đưa lên xem té ra là một... viên đường !

T.H. THƠ THƠ (Sàigòn)

khi ăn cơm tây

— Khi ông được cầm thức ăn bằng tay kẻ cả đùi gà, sườn heo.

— Không được đưa cả khúc bánh mì mà cắn, phải bẻ từng miếng nhỏ.

— Không dùng khăn ăn lau mặt.

— Không dùng ngón tay lấy muối phải lấy mũi dao sạch. Dao bàn phải lấy ruột bánh mì lau sạch để lấy muối.

— Không dùng dao cắt xà lách chỉ dùng nĩa nhỏ rồi... ăn liền tù tì !

— Không nên lau bát đĩa, nếu có vết bẩn trên đĩa nên gọi người thay cho.

TI TI

gò ghề

— Cha đẻ của ống thu lời chính là Franklin

— Người tìm ra pin đèn là Galvani

— Động cơ chạy bằng hơi nước được chế bởi Lenoir

— Người sáng chế ra Radio không ai khác hơn Hertzes và Marconi.

— Chiếc xe đạp đầu tiên được sáng chế do vị bá tước tên Sivrac

LEENG KEENG

ước nguyện cuối cùng

Một người đàn ông tên Phi Thường trước khi chết trần trối lại với vợ rằng :

— Anh muốn em chôn cất anh ở khu đất anh mua gần lề đường nhưng em không được, khắc tên thật anh lên mộ bia vì một lẽ rất dễ hiểu là anh không muốn thiên hạ đọc to tên anh lên, kỳ lắm. Em chỉ cần đề vài dòng chữ sau đây : « Nơi đây an nghỉ một người chồng không bao giờ nói láo vợ điều gì » Người vợ tuân theo và từ đó ai đi ngang qua mộ anh chàng, đọc mấy hàng chữ ấy cũng đều phải kêu lên :

— « Phi thường ! »

Đọc trang 36

phụ bản khoa

học hạng nhẹ

của C P T N.

**tin tức về cuộc thi
văn chương KV**

Sau số báo này phát hành, KV không nhận các « tác phẩm » dự thi nữa, đề số báo tới KV sẽ đăng tiếp các « tác phẩm » được chọn vào phần chung kết và tuyên bố kết quả. Chào ăm giải.

- Bước dài hồn vẫn lê khắp phố
Nặng chiều tôi ngỡ ánh mắt em
LÊ NGỌC SƠN (Tuy Hòa)
- Anh em Kiến Vàng phá cả ngày
Nên làm mất thanh danh bốn hiệu
(?)
- Nàng mây bao phủ trời hồng
Anh em nhà Kiến vội đồng lên cành
DUƠNG HOÀI AN (Sàigòn)
- Em có phải là nàng Tiên ngự
vườn buồn khi mất anh hồn dỗi
(một bạn ở Long An)
- Đinh Tiên Luyện và anh em
nhà Kiến hầu như có bạn một phần.
TIẾN DỪNG (Sàigòn)
- Kiến em nghe lời anh Luyện
dạy bảo mới có phần thưởng học vấn
ÉN VÀNG (Lữ Gia)
- Húi cua nên biết : dân kịp tóc
ăn vụng nhiều lắm, e phỏng miệng
LÊ THỊ BẠCH NGA (Qui nhơn)
- Nhái (con) vác «pung» ề ạch
nhảy. Đàn kiến trong hang lồm cồm bò
NGUYỄN THỊ HOA (Sàigòn)
- Kiến vàng anh nện em bé hư,
cậu ta nè làm phải đổ mồi
ĐIỂM (Đà Lạt)

- Một phút em u buồn không nói
Là tim anh hoang dại vô cùng
TRƯƠNG AN (Quảng Trị)
- Muốn dọ hỏi ai, em lại chấp
phó Tuổi Ngọc nhờ bác Kiến Vàng.
NGUYỄN TRỊNH ĐIỂM XUA (Đà Lạt)
- Kiến Em tuổi hãy còn non.
Vâng lời mẹ dặn nên ăn phở bò
THU LOAN (Sàigòn)
- Có lần anh dẫn em về
Phở khuya bóng nhỏ mình thề hẹn nhau
HỒ LỆ THY (Sàigòn)
- Em nó kiễng chân dính Hoa
Tuổi Ngọc vào bầu á o mà phải té
TỬ QUYÊN (Vũng Tàu)
- Nhỏ mà không học ắt lớn dù
nhiều tiền bạc e vẫn phải khổ
NGUYỄN VĂN SƠN (Sàigòn)
- Anh em Kiến Vàng dự hội nghị
Ba Lê phải « còm mắng » Tuổi Ngọc.
NGUYỄN THỊ NGỌC DUNG (BH)
- « — Em là Vân ?
— . . .
— Bộ kính Honda à ?
— . . .
— Nếu như...
Một cái tát phúc đáp. »
X. (Sàigòn)
- Nguyễn Mai lười, Duyên Anh chê
Vuốt tóc bím hỏi em nè phải không ?
CHÂN MÂY (Gia Định)
- Em tôi khờ dại nên chẳng biết
Phiên họp ngày mai vắng anh luôn.
QUỐC TẾ (Biển Hòa)
- Vì mãi nhìn em, anh lợi cồng.
Phận đen không thấy bóng hồng
KIẾN BÉ TÍ XIU (Sàigòn)
- Em mới lớn nên coi Tuổi Ngọc
Phận anh hèn vẫn đợi biểu không
LÊ KIM BẦU (Chợ Lớn)
- Mùa thu và em bẽn lẽn khua
nhẹ chút hạnh phúc đã cũ.
H. TRÂM (Trung Vương)
- Kiến Vàng bán hiệu Chạp phở
Anh em Tuổi Ngọc mại đồ nức
lòng.
TRƯƠNG MINH NHẬT (Ba Xuyên)

T Ừ K ẾT T Ờ N G

- Chắc ông già quá rồi nên lười biếng mở mắt, dù lúc ấy ông đang thức. Lũy và Hạnh cười khúc khích. Lũy không thể hình dung ra mẫu người của ông Nội Cúc Huyền. Không thể hình dung được. Lũy chỉ đoán ông như một cây đa già hăng ngày cản trở lối đi của Cúc Huyền. Và cản trở những bước chân mai này của Lũy. Cúc Huyền hẳn sợ ông Nội lắm. Hạnh thúc vào hông Lũy giục :
— Đi cậu. Queo tay mặt.
Lũy bước đi theo lời của Hạnh. Những con chim trong rừng thông hót say sưa như sóng biển ngoài kia Bên lối mòn ngập xác lá Lũy lại thấy một tấm bảng đóng dính vào thân cây, chữ phai hết những nét.
Lũy hỏi :
— Họ viết gì thế Hạnh ?
— Cháu cũng không rõ. Hình như dì Cúc Huyền biết. Cháu nhớ đi ấy có nói cho cháu nghe một lần rồi rồi mà cháu quên.
Lũy lờm :

— Sao lại quên. Cháu phải có bốn phận nhớ những gì Cúc Huyền nói.

— Di ấy nói nhiều lắm, làm sao cháu nhớ hết được ?

— Bắt buộc.

Hạnh nhăn mặt :

— Như thế chắc cháu phải vào nhà thương điên, hoặc phải trở thành máy ghi âm.

Lối mòn dần thấp xuống. Ở đây cây lá cũng không cao, chỉ khỏi đầu Lũy một cái vói tay. Nên có lúc Lũy phải vệt cành lá để dẫn Hạnh đi. Tiếng sóng biển nghe gần hơn. Và Lũy đã nhìn thấy bãi cát vàng ánh lên phía dưới. Lũy đứng lại thở nhẹ nhàng. Lũy muốn tiếng sóng sẽ chuyển đi vào trong mạch máu mình.

— Chối mắt ghê.

Hạnh vừa nói vừa lấy tay che mắt. Nắng đã lên cao trên mặt biển xanh, rọi lên sóng bạc và bãi cát, hắt ánh sáng chói gắt lên mắt. Tiếng sóng ì ầm và tiếng gió bắt buộc hai cậu cháu phải nói lớn mới nghe được tiếng của nhau. Hạnh chỉ tay về phía những ghềnh đá nhô ra ngoài bờ biển.

— Mình phải leo lên trên chỗ ấy mới câu được.

— Cá trên đó nhiều chắc ?

— Không phải. Chỗ nào cá cũng nhiều cả. Nhưng trên đó có chỗ ngồi, yên tĩnh. Ở đây cậu phải chạy xa ra ngoài mí cát mới thả câu được.

— Cậu bắt đầu mê những con đã tràng hơn câu cá.

— Cậu bắt nó suốt đời vẫn không được con nào.

Lũy dòm những con đã tràng chạy lao xao chung quanh chỗ đứng của mình. Ngó chung đàn dĩ như loài cua đồng nhưng khi vờ đá một nhúm cát hay vờ đưa tay ra bắt là chúng chạy nhanh như tên, chui xuống hang sâu mất tăm.

— Còn ở đây lâu cậu sẽ đào hang bắt chúng.

Hạnh cười :

— Cậu đào đến suốt đời cũng chưa tới được hang.

Hạnh lại lúi Lũy đi. Lần này phải hi hục leo những ghềnh đá nhọn có lúc tưởng ngã đến rướm máu tay sườn chân. Hạnh nhanh như một con sóc, nó leo thoăn thoắt và chỉ cho Lũy những chỗ phải bám vào để leo lên được. Hạnh nói :

— Cậu vô tình, luôn luôn bám vào những chỗ mà di Cúc Huyền thường bám. Nhưng di Cúc Huyền leo nhanh hơn cậu nhiều. Cậu leo khờ ghê.

Lũy cười, nhìn những đám mây trên đầu đáp :

— Ừ. Cậu khờ ghê. Như những đám mây kia.

— Sao Cậu biết mây khờ ?

— Vì mây trời lơ lờ.

— Vậy cậu là người lơ lờ.

Nói xong Hạnh khoái chí cười vang. Một lúc sau hai cậu cháu cũng leo lên được trên những ghềnh đá. Hạnh tìm chỗ bằng phẳng quen thuộc ngồi xuống. Lũy cũng ngồi xuống theo.

Hạnh nói :

— Cậu biết móc mồi không ?

— Biết chứ. Nghề của cậu.

Hạnh tủm tỉm cười :

— Mồi câu di Cúc Huyền ấy hả ?

Lũy lờm :

— Cháu xạo.

— Cháu bắt chước cái miệng của cậu đó.

Lũy cốc cho Hạnh một cái. Hạnh rụt cổ lại, ném sợi nhợ câu xuống nước. Lũy vượt vượt cây cần câu của Cúc Huyền, tay Lũy chọt nhận ra những đường khuyết trên nhánh trúc lên nước láng bóng. Lũy nhìn những đường khuyết thấy một chữ «Huyền» khắc thật đẹp. Lũy ngó quanh quất tìm một mảnh nhọn của đá rơi rớt nhưng không thấy. Lũy nhìn xuống chân một vụn kính sáng loáng nằm yên ở đấy bao giờ. Lũy cầm vụn kính lên khắc bên cạnh chữ «Huyền» một chữ «Lũy» cũng đẹp không kém. Lũy ngắm nghía vụn kính không hiểu ở đâu nó rơi xuống chân mình, Hạnh bỗng nói:

— Cái đó do chiếc gương nhỏ của di Cúc Huyền đánh rơi hôm trước đó.

Lũy lại đề vụn kiến lại y chỗ cũ. Đưa cần câu có chỗ khắc tên Lũy cho Hạnh xem và cười hỏi:

— Hay không?

Hạnh xi một tiếng :

— Cậu Lũy thấy ghê. Chưa gì dám khắc tên mình bên cạnh tên của di Cúc Huyền.

— Sao Hạnh biết «chưa gì» ?

— Chứ còn gì nữa. Nếu đã «có gì» với cậu di Cúc Huyền không giận cậu, không từ chối đi chơi biển với cậu đâu.

— Hạnh còn bé con, chả biết gì hết trơn mà còn làm tàng. Tuy nói thế nhưng nỗi buồn cũng đến với Lũy. Những đám mây trắng trôi trên nền trời tự nhiên trở buồn đột ngột. Sóng biển và gió dưới ghềnh đá nghe tự nhiên thấy buồn hơn trước. Lũy lặng lẽ móc mồi vào lưới câu thả xuống nước. Lũy không bao giờ nghĩ rằng, một chút nữa đây sẽ có một con cá nào đó đến ăn câu của Lũy. Từ trên ghềnh đá nhìn xuống mặt nước xanh sâu, Lũy thấy bóng mình chơ vơ, xiêu vẹo. Thảm hại như một cái cây chết khô giữa bình minh nắng đang lên. Một con cá bỗng ăn câu Hạnh, Hạnh giật lên và mừng rỡ như nhận được quà. Lũy nhìn vẩy cá óng ánh sáng bạc trong nắng chợt thấy mình không còn nỗi vui của Hạnh nữa, tuổi nhỏ đã chết và nguội lạnh như tro than trong hồn Lũy.

— Cừ không ? Thế là cậu Lũy thua Hạnh rồi đấy nhé?

Lũy mỉm cười:

— Thì cậu thua cháu chứ sao.

Hạnh khoái chí cười hoài. Lũy cầm cần câu vào kẻ đá và nằm xuống, lót hai tay sau gáy nhìn lên trời xem những đám mây trắng đuổi nhau bay qua mặt biển, ở chỗ này lũ chim cát dạn dĩ hơn. Chúng không ngại bóng người nên bay đến hàng bày và đậu chung quanh Lũy. Nếu chúng không bay chắc Lũy đã vói tay ra bắt hết được chúng. Những con chim cát dễ thương và xinh xắn kia, mi có hiểu cho lòng ta không. Mi có hiểu rằng ta đang buồn ? Những con chim cát vẫn hồn nhiên riu rít. Lũy nhắm mắt lại và muốn mình bình thần đi vào giấc ngủ giữa triều cao, biển xanh cùng sự bao la muôn trùng của rừng thông, của sóng gió. Hình như Hạnh vừa giật được một con cá bạc nữa. Lũy nghe tiếng reo của Hạnh mà không thêm mở mắt.

năm

Ngày trước, đi ngang qua trường Cúc Huyền một cách vô tình Lũy không nhìn thấy hết cái đẹp của ngôi trường nữ trung học ở tỉnh. Những con đường vây quanh đó có nhiều cây. Mùa mưa đang thấy lá vàng. Buổi chiều hôm nay Lũy tới, không có cuộc hẹn hò nào. Vẫn vô tình như thế. Lúc Lũy đi ngang qua ngôi trường vẫn còn đóng cổng. Cánh cổng im lìm với những con chim sẻ nhỏ bé lao xao. nắng chiều bặt từ hướng sông nhuộm vàng cây lá hai bên đường. Lũy đi dưới những chiếc lá me bay nhiều vòng quanh những con đường đó để chờ đợi giờ tan học của Cúc Huyền. Trường con gái, luôn luôn có những cái dễ thương. Bốn phía vào có giàn leo trổ hoa tím, trong sân có bồn cỏ với những luống mười giờ nở muện. Lá trên cây vàng mềm, ẻo lả. Nắng chiều như tơ phả xuống những con đường vắng xe cộ. Quanh trường có rất nhiều xe kem, xe nước đá. Máy người tàu bán bò bía, đậu phụng, trái cây dầm. Bao nhiêu đó, thúc giục và mời gọi những chiếc miệng của học trò con gái. Những chiếc miệng xinh xắn, vui đùa, trong những giờ chơi. Thị trấn này đẹp tự nhiên, và quyến rũ ở những chiếc miệng đó, Lũy nhìn thấy dưới bóng mát của các cây me lớn bên trường, nhiều gã thanh niên đứng lóng ngóng đợi giờ tan học. Lũy đi loay quanh, với những điệu thuốc vợi vàng. Và Lũy u buồn với ý nghĩ trong số những thanh niên đó có một kẻ đứng đợi Cúc Huyền. Họ đã là « bỏ » với nhau. Cúc Huyền tan học ra đúng chỗ hẹn quen thuộc. Họ đi bên nhau dưới những hàng cây thật đẹp trong một buổi chiều thơ mộng như thế này. Lũy sẽ như một người xa lạ đứng bên đường nhìn theo. Buồn biết bao nhiêu.

(Còn tiếp)

những tờ thư nhỏ của bé con

THUẬN

Nằm thật yên trong cuốn vở học trò của cô bé sao bực bội ghê nơi. Em thèm muốn một nơi hợp với mình hơn. Từng ngón tay nhỏ bé chạm đến rồi vô tình lướt qua. Sao vô tình chi rứa để em nằm đơn độc lẻ loi giữa những người bạn trắng trẻo vô tư thế kia. Làm sao sánh với em được nhỉ. Em mong manh dễ thương biết bao. Trong em là cả sự thương yêu tuổi nhỏ được nắn nót từng giờ rồi rành kia mà. Chao ơi em bị bó buộc và lãng quên trong tiềm thức rồi sao ? Ý nghĩ ghi vội ở đây làm em như con ga tạm mà chuyến tàu bình thường đôi khi hững hờ lướt nhanh. Sự thương yêu không phai nhạt nhưng ký ức không là nắng mưa từng mùa để nhắc nhở cô bé kia. Một góc nhỏ trong hộp thư cuối đầu còn dành cho em nữa. Chỗ đứng êm ái trên tay ông phát thư già được thay thế. Con đường núi đèo thiếu tia nhìn thích thú của em để tô điểm cho vẻ đẹp hùng vĩ khô khan. Và cả mặt hồ nước trên cao nguyên thôi không còn lời thông reo chào đón và nhất là hộp thư dễ thương dưới đồi đầu có mở rộng cửa đón em ? như ngày nào. Một ngày mùa mưa trên cao nguyên không còn sự sống linh động, trời mây xám ngắt, lá cây nặng trĩu nước mắt thiên nhiên, hơn cả ai buồn chán lạnh lẽo trên miền cực bắc, em như con én cô đơn không làm nổi mùa Xuân cho ai giữa những trang giấy học trò tinh khiết. Lời kêu than như gió thoảng mùa hè. Cô bé ơi ! từ ngày mai em sẽ mất dấu trong cô và người thân thuộc bởi vì sự buồn chán, nỗi quên lãng gậm nhắm từng giờ phút giây ni. Một chỗ nằm khác của em có bao giờ đến chẳng ? Ở trong ký ức nhỏ nhoi đây em có sẽ gặp được nơi chốn yên bình ư. Mong là sự thay đổi chỗ ở đừng làm xáo trộn những tình cảm em đang mang và em tồn tại nơi nào khuất nẻo đó để một đôi khi cô bé còn lướt mắt lại và mỉm cười vì em, em còn là dấu tích của cảm nghĩ ngày thơ xưa dấu ái nhé.

Quái nhỉ ? không hiểu rồi là tờ thư để ở mô ? Chiều nay đi ngang thùng thư gần nhà em chợt nhớ mình còn vài lá phải gửi kéo trễ. Thế mà người đầu đăng trí thế là thôi. Buổi tối học bài, một góc trong tâm trí còn vương

bạn hình ảnh tờ thư xanh lục lóng kia chừ em thắc mắc ghê hỉ ! Ngày mai, ngày mai, buổi sáng dậy thật sớm chị sẽ tìm gặp em thư hỉ.

Sáng mùa hạ ni dưới mát hơn bao giờ với cơn gió nhẹ nhàng thổi làm tà áo bay vương cả chân em. Em chợt muốn cùng hai hàng cây xanh, cùng hoa phượng thắm tấu khúc nhạc tuyệt vời trong trời mây bát ngát có mỗi mình em lang thang đến lớp thôi. Con đường thẳng tắp bình yên bốn mùa làm em thay đổi với những đổi thay của vạn vật, con người em có gì đâu, nhỏ bé và luôn bị lôi cuốn vào cảnh sắc dịu dàng nhẹ nhàng của bức tranh thiên nhiên ấy. Ô ! thùng thơ quen nằm khiêm nhường bên góc phố, buổi sớm mai sương còn luyến tiếc giấc ngủ khuya trên nắng. Em với tay lên, vài âm thanh vụn vỡ khô khan dưới chân. Tiếng nghe sao vui lại chi lạ. Em bật cười vang. Tiếng cười như từ cõi xa nào vọng lại chế giễu em đấy ư : Ừ ! chẳng là em quên không nhón đôi ngón tay vào thùng để tờ thư rơi nhẹ nhàng rào rạt như các lần trước. Rất thân thiện, em rút tay về, e dè nhìn lại ngăn fermeture để tìm lại hình dạng quen thuộc ấy, ơ hay, màu da xám ngắt như đập vào mắt em. Thế còn thư đâu rồi ? Chịu thôi, em không nhớ là để vào vở nào. Con tem màu nằm lẻ loi như trách móc. Tệ thế thì thôi. Em ngỡ ngàng vừa đánh mất cảm nghĩ nơi mô ? Ôi ! tờ thư đầu yêu của em, nào em có muốn quên đâu. Thời cứ ngủ yên và chờ đợi đi hỉ. Lúc nào gặp lại sẽ buồn cười lắm nhỉ. Có gì đâu, chính em bất gặp lại vẻ trẻ con của mình khi trước, và cả ý nghĩ nữa, phơi bày trên trang giấy mỏng. Ôi ! cùng tờ thư nhỏ nhoi thương dấu, sẽ còn tiếp nối là các tờ giấy đòi học trò rút vội vàng khi ghi chép cùng tất cả sự hiện hữu khác sau này mà em là tiêu biểu nhé. Lần này thư ở lại cùng em, nhìn ngắm sự đi về liên tục của mỗi tinh thần bề bạn qua các tờ thư nhỏ sau ư ! Cũng xong — Nơi khuất kín nào chừ thư hãy bình yên mà phiêu lãng tháng ngày còn lại cùng em với sự xét dò kín đáo khoan dung như vết nước đẻo mòn ngọt ngào chân thác lớn từng ngày qua. Em mong mỗi khôn người đây là lần đầu và cuối của sự lãng quên đầu đời, vì giận hờn cũng bắt nguồn từ đây. Có gì đâu nỗi ngại ngần phải tỏ bày ý tưởng thêm lần nữa. Sự đổi thay trong tâm hồn cứ đến luôn cho em mỗi tinh thần quen không dài lâu, không nguyên vẹn như ngày hai mươi bốn giờ tiếp nối và nhất là thời gian dài mà cũng ngắn để kết thúc cho nỗi thân thiện bằng trang giấy trang trọng của tờ thư trắng muốt.

ĐÃ PHÁT HÀNH TOÀN QUỐC

TÌNH YÊU, ĐỊA NGỤC

Truyện dài : NGUYỄN THỊ HOÀNG

NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG — xuất bản

BIÊN CÁT

CHOÀNG VŨ THÁI NGUYỄN

Vẫn như mọi khi, hôm nay tôi dậy thật sớm, chống tay lên cằm nhìn mông lung ra biển. Chẳng nhớ tôi đã nghĩ gì mà vào nhà thay quần áo, lấy cả chiếc mũ trắng đội lên đầu. Cô Khanh còn ngủ, thôi đừng đánh thức cô dậy, tôi ra bàn, viết vội lên tờ lịch để bàn:

«Cô nhé, cháu đi chơi biển, cô đừng lo nhà, Thuyên»

Tôi bước nhanh xuống mấy bậc thềm nhà, sáng hôm nay biển đẹp lạ lùng, mặt nước phẳng êm, lớp sương mù mờ đục trải đều. Một thoáng đợt sóng đưa nước tràn vào bờ làm chân tôi tê cóng. Trên lớp cát mịn những con sò, con ốc nhỏ và những con dã tràng chân tua tủa dễ thương ghê. Tôi nhặt bỏ đầy vào chiếc nón. Mấy căn nhà nhỏ ở ven biển san sát nhau với mái ngói đỏ, tường vàng nhạt trông ngoạn nhiên chi lạ. Thành phố còn yên ngủ ngoài một vài chiếc cam-nhông chở hàng đi sớm, Xóm chài đã buông lưới ra khơi. Sẽ sẽ nhìn để thấy một chút thương mến, gió biển thổi tạt vào lạnh buốt xương thể mà tôi vẫn thích mặc thể này cho có vẻ... thể thao một tí. Mẹ mà biết được thì chắc sẽ không cho ra đây chơi nữa. Lúc còn ở nhà mẹ vẫn mắng « hứ nắng chẳng ưa, mưa chẳng chịu thể mà đi đâu không thấy mang nón mũ gì cả », mẹ vẫn còn lo cho tôi như lúc còn 10 tuổi vậy, ra đây nghĩ hè mà mẹ lo cho đủ cả, áo len, mũ... và cần dạn hoài:

— Khéo bệnh đấy nhé con.

Tôi liếc:

— Mẹ khỏi lo, cần thận con là nhất.

Tôi ghét, đi chơi biển sáng mà cứ khuôn theo nào áo, mũ len, nào khăn quàng cổ, nào bi-tất. Ngắm biển phải ngắm bằng tất cả các giác quan mới thích chứ. Bất chợt tôi nghe ai hỏi:

— Cô bé ơi, đi chơi sớm thế, không khéo bệnh đấy.

Tôi nhìn vào căn nhà có thềm cao quay ra biển thì có người đứng tập tạ nhìn tôi cười. Tôi hơi lưỡng cuống tay nắm chặt lấy vành nón. Mấy hôm

sau tôi không đi ngang đó nữa (?) chỉ ngồi ở mấy bậc thềm sau nhà nhất mấy viên cuội trắng ném ra bãi. Tôi thấy có cái gì là lạ trong hồn không định được có lẽ chỉ là một thoáng băng khuâng của buổi mai đẹp trời thôi. Một buổi trưa tôi ra biển tắm gặp mấy đứa bằng chừng tôi ngồi trên cát vậy tôi lại chơi, thấy tôi còn ngần ngại, con bé khoác chiếc khăn hồng nói nhanh :

— Mấy tụi này cũng ra nghỉ hè đây. Ngồi nói «chuyện nắng, chuyện mưa» một lúc tụi tôi đùa bằng thích, vẫn còn tính trẻ con ghê. Hè năm nay còn đùa vui thỏa thích chứ một, hai năm nữa thì phải loay hoay với những con toán nhưc óc, eo oi, nghĩ tới mà rùng mình, Lúc về, An hỏi tôi :

— Thuyền có biết chơi đánh vũ cầu không ?

— Biết... in ít thôi.

Nó nói chiều đến nhà dắt tôi đi, tôi ngạc nhiên ghê sao nó biết, lúc sau tôi mới biết nhà An ở cách nhà tôi có mấy căn. Đến nhà An đánh vũ cầu hoài tôi mới biết anh Huy An là người hỏi tôi sáng hôm nọ. Anh nói chuyện với tụi tôi có vẻ thân mật, có lẽ là để tôi đừng ngượng ngập anh. Nhiều lần đang chơi, tôi tình cờ bắt gặp anh Huy nhìn tôi làm tôi hơi bối rối trong lúc An cười hóm hỉnh :

— Cái gì thế ?

— Đâu có gì đâu nào.

Nhưng mà con bé không tin, cứ cười ra điều bí mật.

Tôi đang nằm trên ghế dài định ngủ thì nghe tiếng An gọi khe khẽ ngoài cổng, tôi chạy nhanh ra, nó làm vẻ quan trọng :

— Ra báo tin này, «khủng khiếp» lắm. Ồi kéo nó ra giàn hoa giấy :

— Đi ra đây, cô Khanh ngủ. Tin gì ghê thế ?

Con bé cầm quyền tập bìa nâu cứng dơ lên :

— Đây này, nhưng trước khi đưa thì phải «thông cổ» chứ :

— Ừ, sẵn sàng 2 tay, đưa nhanh xem nào.

— Một châu kem, nhất định nhé, ối dào quan trọng nhắm cưa.

Tôi giật quyền tập trên tay nó, nó nghiêng đầu cười :

— Trang cuối cùng đó.

Tôi lật nhanh, thấy có chép bài «Tám phố» của N.S và vòng bút xanh khoanh trong đoạn :

« Buổi chiều ngồi thư viện rất nghiêm,

Tờ hoa trong sách cũng nằm im

Đầu thư và cuối cùng trang giấy

Những chữ y dài trông rất ngoan...»

Và nhiều dòng chữ ở dưới, cuối cùng tôi thấy viết... «một cái tên dễ thương V.T.H.T». có một thoáng nghĩ ngợi trong tôi, thấy mặt nóng ghê. An lí lắc.

— Về, tề, hát, tề là cái gì ấy nhỉ ? xin thưa Vũ-thị-Hoài Tuyên ấy mờ. Tôi mắc cỡ quá đâm vào vai nó thật đau :

— Chắc là anh ấy... viết cái gì đấy.

— Viết cái gì nữa, trưa này ông ấy về học nhờ An cất dùm mấy quyển tập tinh cờ lật ra gặp đấy. Chà dấu điểm kỹ chưa ? Hỏi cứ đâu có gì đâu.

Cơn gió lạ thổi tới làm tôi ngần ngại. Những lần đến nhà An chơi, tôi chẳng để ý lắm. Anh nói chuyện có vẻ chịu đựng tôi như An thôi. Chưa lần nào anh nói với tôi cái gì khác ngoài những chuyện gẫu. Những xao động tâm hồn đã tập cho tôi làm những bài thơ không vần, không luật, tôi bắt đầu chú ý đến anh, một khuôn mặt bình thường thoáng một chút dễ dãi, đôi khi trầm lặng, lời chiều chuộng kín đáo không như những câu nham nhở, đã thành điệp khúc hay những khuôn mặt quảng cáo cho hãng Babilac mà tôi gặp khi đi học.

Một tháng hè của tôi đi thật nhanh đến độ ngần ngại khi xem tờ lịch. Ba bảo phải về, chơi hoài học dốt. Chiều hôm đó tụi An bày đặt đưa tiễn đến kéo tôi trải tấm khăn lớn trên cát ngay dưới gốc phi lao rồi sắp bánh ra. Tụi An cố nói cười thật nhiều rồi bày hát hồng để tôi đừng buồn. Buổi chiều xuống thật thấp, những sợi tơ phiến muộn kéo dài lê thê, những câu từ già làm tôi khóc. Tôi và An về cùng ngõ, đến ngang nhà nó cứ bắt tôi vào chơi với nó một lát rồi hãy về, nó bắt tôi phải hát một bài trước khi về rồi nó chạy vào nhà mang cây guitare ra cho anh Huy. Tôi nghe lời anh, hát bài Dur Âm :

«Muốn nói cùng em, đôi lời triu mến, tìm anh bằng giá đang ngại ngừng câu năm tháng mong chờ».

An nhìn tôi :

— Mong năm sau Thuyên sẽ thành cô tú một đề còn ra đây chơi nữa nhé.

Tôi cười khẽ, sao không nói được cái gì cả, anh Huy nhìn tôi, hình như bãi cát biển và rặng phi lao nhuộm màu tím trầm đọng trong mắt anh, tiếng sóng vỗ mạnh như pha lê vỡ vụn làm tôi sợ. Bãi cát biển hôm nay mênh mông quá.

nhã ca mùa thu

Như khúc cho cuộc tình êm đềm đã
chợt phôi pha

Em có nghe mùa thu đã về thật
êm đềm bên khung cửa

Em có nghe hồn vội xa vọng tưởng
Có còn chi để mà thương nhớ

Ngày tháng cũng âm thầm như cuộc
chia xa

Có còn ai để hát thu sang
Ơi, buồn đau chắt giọt

Nụ hoa ngâu đã nở rất vội vàng
trên tóc

Em có nghe mùa thu đã hát rất
êm ái

Mắt, môi còn vương sợi ưu phiền
Em có nghe tim hồng rời rã

Ôi ngày tháng nào đã ra đi khi cuộc
tình với ta còn ngồi lại

Lá khô nằm rẫy chết bên song mùa
thu

Những lời hò hẹn đêm nao
Cũng chỉ xem như cát bụi mịt mờ

Máy êm ả màu sương khói

MÂY HẠ

anh em kiến vàng

Mỹ chơi thân với con bạn đó lắm lắm cơ, mặc dầu quê hương hai đứa xa lắm. Thư từ qua lại và trao nhau những món quà. Nhưng lần này em không biết phải tặng gì cho hẳn. Sách, truyện thì em cũng lừng rồi nhưng bị giờ thì tặng chi hở, chị Ngọc ?

SONG MAI
(Đà Nẵng)

Chắc chắn em chưa tặng bạn em cuốn truyện *Anh Em Kiến Vàng*. Truyện này vui như... tuổi thơ. Vậy hãy bắt *Anh Em Kiến Vàng* mà tặng bạn em.

rắc rối như tình yêu

Em có đề ý và thương một người nhưng người ấy lại là bạn của em em. Em xét thấy người ấy có đầy đủ tác phong của một người con trai. Người ấy cũng cảm tình với em, nhưng chưa dám nói vì dù sao cũng lại là bạn của em em. Em thương nhưng không có ý nghĩ gì xấu cả chị Ngọc ạ, em chỉ thích có một người bạn trai để làm bạn, trao đổi về học vấn. Như thế có được không hở chị ?

N.V.T.D.
(Đà Lạt)

Được chứ. Nhưng phải hỏi em của em xem người ấy có phải là người yêu của em em không cái đã. Tình yêu nó phức tạp và dễ sinh chuyện lời thôi lắm đó. Coi chừng. Khi người ấy đã là của riêng em của em thì chị khuyên em nên tìm một người khác mà kết bạn để trao đổi học vấn. Song có cần kết bạn với một người con trai mới học hỏi được không ? Em nên hỏi lòng em đi. Bạn gái khó trao đổi học vấn ư ?

đôi lời

Ngọc thân ái đang cạnh tranh ráo riết với chủ tiệm Kiến Vàng. Có nghĩa là thư của bạn ngọc gửi về làm sự với Ngọc nhiều ghé đi. Mỗi tuần, Ngọc chỉ có hai trang báo. Nhiều hơn chắc

Ngọc sẽ không tâm sự nổi. Ngọc thấy rất đồng tâm sự giống nhau. Nhưng tâm sự với một người « điển hình » thì chẳng được. Vậy Ngọc sẽ tâm sự với bất cứ ai muốn tâm sự với Ngọc. Muốn thế, Ngọc không thể đừng câu hỏi nữa. Ngọc chỉ cho đăng câu trả lời thôi. Khi nào gặp một câu hỏi thật ngộ nghĩnh, Ngọc mới đăng. Bạn Ngọc đừng sốt ruột nhé ! Thế nào Ngọc cũng được tâm sự với bạn ngọc, không dám quên ai đâu.

NGUYỄN THỦY
(Sài Gòn)

Nhờ người bạn « anh ấy » chỉ điềm giùm. Đừng đại đột thư thám tử của Agent Lefort đấy nhé.

VŨ ANH
(Sài Gòn)

Như thế là yêu rồi đó. Sửa soạn buồn đi. Vì tình yêu chỉ thơ mộng nhờ nỗi buồn man mác.

HẠ HUYỀN
(Quang Trung)

Đừng giận họ. Bởi vì linh là người tình đi không hẹn đến không ngờ. Họ như mây trời. Yêu linh thì đừng đòi hỏi linh đúng hẹn hay thư tình trên giấy xanh đều đều. Họ viết thư yêu em trên lá rừng, thả xuống suối gửi về em. Mà em đâu có biết ?

HOÀNG YẾN
(Long Thành)

Muốn quen Du Hương, tác giả *Một Thoáng Sương Mù*, em cứ viết thư về tòa soạn Tuổi Ngọc, chị sẽ nhắn Du Hương giùm. Đăng đi, chỉ của em lên báo là sự phiền phức. Bởi, có thể, em sẽ điên đầu vì những bức thư không phải của Du Hương cũng không phải của bạn ngọc. Nếu em đủ sức khỏe, em mới học thêm được. Muốn nét chữ đẹp, chịu khó tập viết.

HOAN
(?)

Hãy đọc *Áo tiền thư* đi, rồi sẽ tìm được « một cách làm quen thật dễ dàng ».

TÔN NỮ ĐOAN TRANG
(Lê văn Duyệt)

Em đừng xe lại, bảo với « ông già lái Lambertta » rằng, ông sẽ vào tù nếu cứ muốn dụ dỗ gái vị thành niên. Thế là « kếp già » khiếp vía. Muốn có ô mai tuyệt... mơ, chịu khó tới đường Nguyễn Phi Khanh Sài Gòn (Tân Định) ghé hiệu Ô Mai Bắc Việt trong hẻm mà chọn. Ở đó có hàng trăm thứ ô mai.

THU
(T.N)

Câu lưu bút ấy có nghĩa như vậy : « Cô Thu, tôi chớm yêu cô rồi đó, có biết không ? »

KIM VUI
(Pleime)

Mua tặng cô bé ấy cuốn *Thằng Vũ* và bảo cho cô ấy là « con bé Thúy đánh đá như em đó và nó đáng ghét lắm ».

P.H. THIỆN
(Tuy Hòa)

Đó là người bạn hồn nhiên, vui vẻ, tại sao ta không nên kết bạn nhỉ ?
HUỲNH LONG GIANG
(Trảng Bàng)

Chọn bạn thì chọn tình tình của người ta xem có hợp với mình không, chứ tại sao lại chọn khả năng học của người ta ? Em không thích viết

lưu bút và nghe nhạc « thời trang » là tại tình em ghét cái gì có thời trang để phối pha đó, em ạ !

MỘT EM TƯƠNG TƯỢNG NGỌC
LÀ CÔ LAN

(. . trong *Lừa tuổi thích ô mai*)

Tại vì người ta không thể ghét được nhau. Đúng vậy. Và đó còn là luật của thượng đế. Em nên đọc *cựu ước kinh* theo Moïse em sẽ hiểu tại sao thượng đế không chỉ tạo ra hai Adam hoặc hai Eve. Mà lại một Adam một Eve. Nếu loài người chỉ có những Adam, không những trái đất buồn mà còn đánh chém nhau suốt ngày, em ạ !

TRẦN DƯƠNG THẠCH THỦY
(Sài Gòn)

Mua một cuốn sách mang ý nghĩa về quê hương, tuổi trẻ làm quà tặng bạn trai của em trong ngày sinh nhật là được và đẹp rồi.

CỎ MÙA XUÂN
(Huế)

Hãy viết *Bông hồng cho tình đầu*. Như thế sương tan không còn đọng ở tâm hồn em nữa.

H. HƯƠNG
(Đà Nẵng)

Như thế không phải là phản bội đâu. Bởi vì em đang đứng ở ngã ba chọn lựa. Trừ khi em bắn vào tim bạn em một mũi tên tâm thuốc độc mới mang tội phản bội.

VIẾT MỘT CÂU HỎI
TRÊN MỘT MẶT
GIẤY GỬI VỀ CHO :

NGỌC THÂN ÁI

Bạn sẽ được trả lời câu hỏi mà bạn không biết hỏi ai.

L Á N G G I È N G

phạm nguyên thanh thanh

Cách nhau hàng dặm bụi, nhà Trâm ở bên này và nhà người láng giềng chưa quen biết ở bên kia. Họ dọn đến xóm Trâm đã lâu có lẽ mùa đông năm nay thì đầy năm, nhưng đối với họ Trâm vẫn thấy xa lạ, chưa bao giờ Trâm chạy qua chơi thân mật như chủ nhà cũ.

Từ chiếc cửa sổ nơi bàn học của mấy chị em Trâm có thể nhìn rõ cửa sổ nhà láng giềng bên kia. Buổi tối ngồi học Trâm hay đưa mắt vờ vờ nhìn qua, bất gặp người thanh niên đứng đó cũng nhìn vờ vờ như Trâm, thường mỗi lần như vậy Trâm hay quýt mặt xuống và kéo chiếc màn cửa nhà Trâm.

Chị Hoàng của Trâm rất thích trồng cây bông giấy. Một dạo chị xin được một một nhánh nhỏ định trồng nhưng nhà không có cuộc chị đánh bạo qua nhà láng giềng mượn. Mấy hôm sau có cô bé nhỏ, thật dễ thương, chạy qua báo: trả cuộc cho anh Tịnh đi học. Trâm mới biết người thanh niên tên Tịnh, học Nông Lâm Súc, hình như cháu người chủ nhà, tới ở trọ đi học thì phải. Thường thường Tịnh hay đi vắng và chỉ đến chiều khi mặt trời đã tắt nắng Trâm mới thấy dáng anh xuất hiện ở nhà bên kia. Trâm hay ngồi chơi vờ vờ ở bờ sông, nơi chiếc võng nhỏ mắc dưới hai gốc cây trướng gà xum xuê. Ở đây Trâm có thể nhìn rõ bên kia sông người ta đi lại thật ồn ào. Đôi lúc nổi hứng Trâm la hét thật dữ, rất có thể đánh bậy với em là khác. Vô phúc cho Trâm những lúc như thế chàng thanh niên lại xuất hiện bên kia bờ bụi, thật dễ ghét. Nghe tiếng huýt sáo Trâm cuống quýt nhìn qua, bất gặp đôi mắt anh liếc nhìn liếc một cái rồi nhìn đi hướng khác. Dầu không mắc cỡ Trâm cũng chạy ù vào nhà, không thể cao đảm đứng nán lại được. Trâm hay ra võng ngồi chơi mà người láng giềng cứ thích ra đứng ở bờ bụi thành thử những cái vờ vờ như thế cứ xảy ra hoài, nhiều khi ngày một. Một dạo Trâm đang ngồi mơ màng chợt nghe đất rớt một bên Trâm tái mặt có lẽ ma nó dọa mình, định chạy vô nhà, không hiểu sao Trâm lại nhìn qua bụi dâm bụi. Trời ơi là tức, cái «thằng láng giềng» đứng bên kia túm tím cười rồi, người đầu mà vô duyên cứ thích chọc Trâm thôi.

Buổi sáng mẹ hay bắt Trâm dậy sớm quét sân. Chẳng hiểu người láng giềng làm gì mà cũng dậy sớm tợn. Hễ Trâm đứng quét sân bên này, bên kia bụi dâm bụi đã có bóng dáng anh. Tim Trâm cứ đánh thình thịch, mặt dán xuống đất không dám ngó lên với ai. Trâm có thể dương mắt giả vờ nhìn, dáng điệu ngờ ngác như không biết gì. Nhưng mỗi lần qua chỗ anh láng giềng đứng, Trâm chỉ biết cúi đầu lặng lẽ và tim thì đánh lo to. Dáng người thanh niên ở bên kia bụi dâm bụi có vẻ gì ngộ nghĩnh, khiến Trâm không dám nhìn thẳng.

Từ dạo có gặp anh ấy, Trâm cứ phải giữ ý. Vì ở đâu. Làm gì Trâm cũng bị đôi mắt đó quây rây. Ngồi chơi ở võng, dáng anh tinh nghịch bên kia hàng dâm bụi. Ngồi học lại thấy anh vờ vờ ở chiếc cửa sổ màn xanh. Đứng mơ màng ở cửa sổ phòng ngủ lại bất gặp dáng anh bên kia rồi. Ôi, người láng giềng bắt đầu quây rây Trâm đó.

Bằng đi mấy hôm, từ dạo Trâm rời trường về yên nghỉ mấy tháng hè. Trâm thấy vắng dáng anh ấy. Hình như người láng giềng về quê. Trâm chợt thấy buồn, vắng bóng người láng giềng ngộ nghĩnh, chưa quen biết Trâm thấy như mất đi một cái gì quen thuộc.

trong nhật ký của quỳnh

truyện dài: ĐINH TIẾN LUYỆN

87

Ê Quỳnh, ta hỏi thật mi không đùa nữa, mi thấy bà Hạnh thế nào? Tôi háng giọng, chuyện trọng đại chẳng? Hỏi vậy thôi chứ, ta sợ ta chủ quan, ta muốn con gái mi nhận định xem có khác không. Tôi thấy rõ ràng là anh Uy có vẻ « ướt » hẳn ra. Hai mươi nhăm tuổi, ông anh tôi trông khờ dại như cậu trai mười bảy (làm tôi lại nhớ tới « cậu bé » Thức, quên mất không kể hôm nọ cậu ta dám tới tận cổng trường tôi không phải là hỏi thăm chị Thức đâu nữa mà trong túi cậu ta có quà đang hoàng. Trời ơi, khi cậu móc túi đưa gói giấy cho tôi, tôi giận run lên mà không nói được gì, tôi rờ ga xe phóng thẳng một mạch không quay lại. Chắc cái mặt cậu ta cầm gói quà « ngân tờ te » ra trông hẳn buồn cười lắm. May là không con bạn nào của tôi nhìn thấy chứ, hôm sau mà có đưa đồn ầm lên thì thế nào tôi cũng tìm nhỏ Thức xỉ vả tận tình. Lại cái trò tỏ tình bằng cách tặng nước hoa, hơn được cái lối chép thơ tỏ tình của các công tử ngày xưa một bực, nhưng cũng quê mùa lục tỉnh quá xá rồi « cậu bé » Thức ơi). Tôi biết rõ anh Uy « quen » chị Hạnh từ năm 12 tuổi, nghĩa là năm cô bé Hạnh còn là học trò tiểu học.

88

Ghê gớm thế đấy, ông anh tôi, « nuôi nấng » một cô bé từ năm 12 tuổi tới nay để thành người yêu, và đẹp lắm, đẹp lắm, nếu đừng bao giờ thành vợ chồng, cuộc sống mà chả mấy dễ dãi. (Cứ xem như bà Quyên, khi có con cái cộng thêm với trăm thứ việc hằng ngày, trông con người chả còn một nét nào, chút hình ảnh nào để gọi là mơ mộng nữa cả. Hẳn là khi có gia đình người ta có cái « thứ » mơ mộng riêng của họ, nhưng chắc cũng chỉ là đầy rẫy những ính toán, lo lắng và... lẫn quần ở những đồng tiền (ngược xuôi) có thể nào có những chuyện đẹp như thế? Tôi không tin thực tế thường là dồn nén và ép buộc đi đến một trường hợp, bởi vì dù sao thì tôi cũng còn quá trẻ để mà mơ mộng đủ mọi thứ.

Trở lại chuyện anh Uy hỏi tôi hỏi này, mi thấy bà Hạnh thế nào. Tôi đáp là chị ấy quá đẹp. Anh Uy không chịu, tôi không thích một người con gái đẹp, tôi thích một người con gái dễ thương. Nhưng thực sự là chị Hạnh đẹp và rất dễ thương. Hút hết một điếu thuốc lá, anh Uy

89

bỏ dậy trả giường tôi và trở về phòng. Tôi cười thầm, ông anh lại dở chừng rồi. Tôi trêu anh, chúc anh ngủ ngon, mơ thấy người ta tới xếp đặt hộ cái phòng ngăn nắp một chút ạ. Nói xong, đến lúc này tôi mới ngấm nghĩ ra là mình xử dụng « văn chương » thắm thía lắm. Nhưng chẳng đáng thưởng gì cả, Quỳnh ạ. Chữ mi viết xấu òm à, chứ có đẹp để gì đâu.

thứ sáu, 7-5

Lúc ra chơi sáng nay tôi giựt tờ báo của nhỏ Kim xem, cái mục chiêm tinh trong tuần ẩm ở thế mà cũng làm tôi nghĩ ngợi lộn xộn suốt cả hai giờ giảng văn, chả hiểu cô Nguyên nói gì, lật tới trang sách nào. *Bạn là người sống tự làm rắc rối cho đời sống mình. Trong tuần có thể gặp chuyện buồn nhỏ, nhưng bạn dễ khóc, có thể chỉ ráo nước mắt là bạn lại quên ngay. Đời bạn hạnh phúc không thiếu, nhưng chắc là không được suông sẻ lắm.* Tôi không dễ tin bói toán, nhưng chuyện gì chứ, chuyện báo nào có tử vi, chiêm tinh hay ho, xó xỉnh nào có thầy bói

90

nói đúng, bói bài tây, bói đĩa, bói sao, bói hàng tháng, chuyện đó bọn con gái chúng tôi đùa nào cũng ham lắm. Thậm chí có cả cái lối bói chẳng con gái tí ti nào, thế mà đùa nào biết cũng không ngại đùa tay ra thí nghiệm. Ấy là lối bói bút chì. Đồ nghề của thầy bói gồm có cây kim với sợi chỉ cắm vào đầu cây viết chì. Thầy bói cầm đầu sợi chỉ có treo cây viết chì ấy đặt lơ lửng phía trên cổ tay của thân chủ muốn bói (đầu nhọn cây viết chì thẳng góc với sợi gân và động mạch chính ở cổ tay). Thân viết chì sẽ phán những lời động trời thế này, nếu đầu viết chì chạy ngang : con gái ; nếu đầu viết chì chạy dọc : con trai. Bao nhiêu lần sinh con trai, con gái, có bao nhiêu con, rõ ràng lắm. Khi đầu viết chì thôi chạy dọc hay thôi chạy ngang mà xoay vòng vòng rồi đứng lại lâu, thế là chấm dứt. Có đùa bói tổng cộng mười một lần đầu bút chì chạy dọc và chạy ngang rồi mới xoay tròn, cả bọn hét rú lên và đòi ngấm xem con nhỏ có « còng lưng tôm » không. Lại có đùa đầu viết chì nhất định xoay tròn ngay khi khởi sự, con Thục ranh mãnh bóp má nó : *bất hạnh rồi em ơi. Kề ra thì*

trong nhật ký của Quỳnh

91

nhảm nhí thật, nhưng vui thì thật là vui chứ chúng tôi có đùa nào đã thềm ẩm ở bận rộn về chuyện đó. Nó đúng nghĩa như một trò chơi. Giờ ra chơi cả bọn kéo nhau ra phía sân sau và tụm đầu dưới bóng đám dừa, đang say sưa với cây kim, sợi chỉ và cây viết chì thì bà Tổng Giám Thị bất ngờ xuất hiện : Các trò làm cái gì mà ồn ào thế, cả bọn vùng chạy tán loạn, cười phá vang lên cả một góc sân.

Tôi có hay nhìn xa chẳng, thì khoảng trời của tôi cũng chỉ vừa vạm bằng khung cửa sổ mở rộng. Nếu tôi có là con chim vừa tung cánh bay, không xa rời khỏi tổ bao nhiêu, thì vương trời nhỏ ấy cũng đủ làm tôi thấy luống cuống và rồi dờ dẩn cả người.

Có lẽ cũng chả phải chuyện gì xa hơn là, bây giờ tôi chịu khó bận rộn với sách vở, chăm chỉ một tí, vì tôi vẫn có mộng học cao cơ mà.

thứ bảy, 8-5

Nhiều khi nghe anh Uy nói đâm bực, học hành gì các cô, có giỏi lắm thì cũng chỉ về nhà người ta ẵm con và nấu bếp. Dù là anh Uy nói đùa, anh ấy hay đùa dai đến phát khóc lên được. Nhưng cũng được nốt là... dễ thương, hễ khi tôi dọa, méc bà Hạnh cho anh, thế là cuống lên ngay. Chẳng biết hai ông bà dạo này chuyện trò, hẹn hò ra sao mà cứ thấy « trao đổi văn chương » đều đặn mỗi ngày, chịu khó viết thư ghê lắm.

À, mà nói tới thư, Minh Uyên viết về làm tôi thấy thêm được chăm sóc một góc như nó. Hồi ở nhà bố dẫn nó đi chọn vải, may áo, đóng giày, khi đi bố nó chả tuần nào quên gửi báo, gửi sách, viết thơ và gửi quà cho con, không xa rời một bước như còn ở nhà. Thư vừa rồi nó kể lía lịa bao nhiêu là chuyện các ông mắt xanh tóc vàng, chề con trai xứ Ảng Lê không biết ga lăng. Cuối cùng nó thú nhận : tại sao Uyên vẫn chưa sang đường một mình được, Quỳnh ạ. Tôi mới viết thư trêu

trong nhật ký của quỳnh

nó, nhớ chọn ông cảnh binh bảnh giai một tí mà nắm tay dẫn sang đường nhé. Buồn cười, dân tộc mình đã chẳng cao hơn ai, thế mà nhỏ Minh Uyên lại thuộc « tốp » người « đứng chỉ cao hơn con búp bê có cái đầu » nên sang xứ người nó là con nít. Chẳng thế mà nó... khoe, đi mua áo chọn cỡ 7 tuổi mặc mới vừa.

Tôi nghĩ là có lẽ mai nên đi mua một ít ô mai cam thảo gửi cho nó, tôi biết con bé nhớ thứ này lắm. Và viết thư thế nào tôi cũng phải vẽ, và « tả cảnh » cái bò bía thật kỹ cho nó thêm nhỏ rãi ra mới được.

thứ ba, 11-5

Hình như có một lúc nào đó người ta chả còn có thể nghĩ đến bất cứ một điều gì khác ngoài chuyện vui, và cũng có một giờ giấc nào đó mà đầu óc chỉ đầy những điều buồn. Hình như đó là một điều bình thường, bình thường vì chả có ai bản khoán nghĩ đến và tự hỏi : tại sao ?

(còn tiếp)

Chủ nhiệm tuần báo TUỔI NGỌC, nguyên biên tập viên của các nhật báo XÂY DỰNG, SỐNG, CÔNG LUẬN

Trân - trọng giới - thiệu :

Y-KHOA BÁC-SĨ
NGUYỄN - TUẤN - ANH
Y-SĨ TRUNG-TÁ
ƯNG-CỬ-VIÊN
ĐƠN VỊ 33 GIA ĐỊNH

Thưa đồng bào,

Người bạn của tôi, Bác-sĩ NGUYỄN-TUẤN-ANH, Y-Sĩ Trung-Tá Chỉ-Huy-Phó Chẩn-Y-Viện Trung-Uơng Sài Gòn, nguyên Giáo-sư Đệ I Trung-Vương (1958-1961), nguyên Y-Sĩ Trưởng Lữ-Đoàn Liên-Binh Phòng-Vệ Tổng-Thống-Phủ, và Y-Sĩ điều-trị Dinh Độc-Lập từ 1958 đến 1-11-1963, nguyên Y-Sĩ-Trưởng Quân-Đoàn II, Cố-Vấn Xã-Hội Nghiệp-Đoàn Kỹ-giả Việt-Nam là một người tuổi trẻ, khiêm-tốn. Ông không muốn làm công việc tự đề cao mình hay huyênh hoang, khoác lác hứa hẹn với cử-tri trong mùa bầu-cử như tất cả các ứng-cử-viên trên mảnh đất nghèo khổ này đã và còn khua môi, múa mép và đã làm đồng-bào thất-vọng, chán-nản, oán-ghét. Thời-dại của lộng-ngôn của những con ếch-vương muốn làm con bò đã cáo chung. Bây giờ, với vận-hội mới, với bình-minh của Hòa-bình ló rạng đất nước cần những người có thực-tài, có tâm-hồn phục-vụ thiết-tha gánh vác trọng-trách. Những kẻ hờ hét, múa rối, lộng-giả thành chân, mỉa dãn rẻ tiền, xoay đời lập trường như chong-chóng, đổi-lập giả vờ, thân-thiện kiểu đầy tớ phải bị loại ra khỏi chính-trường.

Một trong những người có thực-tài có tâm hồn phục-vụ đất nước và quyền-lợi của đồng-bào là Bác-sĩ NGUYỄN - TUẤN - ANH. Tôi xin đem cả sự-nghiệp văn-chương của tôi để bảo-đảm cho sự giới-thiệu Bác-sĩ NGUYỄN-TUẤN-ANH với cử-tri Đơn-vị 33 Gia-Định. Bác-sĩ NGUYỄN-TUẤN-ANH đã có địa-vị ở xã-hội này. Chức-vụ Dân-biểu, có thể, sẽ làm phối-pha sự-nghiệp hiện tại của NGUYỄN-TUẤN-ANH bởi vì, ngọn lửa chính-trị tàn nhẫn đã đốt cháy biết bao thiện-chí. Được các vị lãnh-đạo tinh-thần các Tôn-Giáo khích-lệ, được các vị thân-hào, nhân-sĩ giúp đỡ, được bạn bè cổ-võ nhiệt-liệt, bạn tôi NGUYỄN-TUẤN-ANH đã ra ứng-cử. Chúng tôi thấy không đủ tài và tinh-thần phục-vụ, lại không muốn số-phận của chúng ta, của tuổi-trẻ Việt-Nam bị gửi vào tay bọn dân-biểu mù, điếc, ngu dốt, buôn lậu, bợ-dỡ cường quyền một cách dễ - tiện, hèn-hạ nên chúng tôi đòi hỏi Bác-sĩ NGUYỄN-TUẤN-ANH phải xuống thung, phải ra tranh cử.

Chúng tôi thiết-tha mong-mỏi đồng-bào cử-tri mọi giới thuộc đơn vị 33 Gia-Định, nhất là anh em quân-nhân, còn đang phục-vụ dưới cờ, thương-phế-bình, quả-phụ, anh chị em công-nhân, và các bạn trẻ hăng-nhiệt-liệt, tích-cực-cổ-động bỏ phiếu cho NGUYỄN-TUẤN-ANH. Bỏ phiếu cho NGUYỄN-TUẤN-ANH là thấp sáng một tương-lai đẹp, là biết chắc Dân-biểu đại diện mình ở HẠ-VIÊN không làm bần phiêu của mình, không làm nong phí lòng tin-nhiệm của mình.

Một lá phiếu, chỉ một phiếu cho NGUYỄN-TUẤN-ANH.

Trân trọng biết ơn đồng-bào
DUYÊN ANH

G.S. HUỖNH THÀNH TÂM

tức nhà văn HUỖNH PHAN ANH

Ứng cử Dân biểu HNV tại Bình Dương

Dấu hiệu VUÔNG TRÒN

Kính gửi đồng bào cử tri tỉnh Bình Dương

Thưa đồng bào,

Giáo sư HUỖNH THÀNH TÂM tức nhà văn HUỖNH PHAN ANH, sinh năm 1940 tại Dầu Tiếng (Thủ Dầu Một), tốt nghiệp Đại Học Sư Phạm, trong Nghiệp Đoàn Kỹ Giả Việt Nam, nguyên Thanh Bộ Thanh Niên, Giáo sư các trường Trịnh Hoài Đức, Bồ Đề, Nghĩa Phương tại tỉnh nhà, hiện cộng tác với các báo Tiếng Nói Dân Tộc, Tin Sáng, Văn, Văn Đền, Tuổi Ngọc v.v.. là một nhà giáo, nhà văn chân chính mà đồng bào các giới thuộc tỉnh nhà, các bạn hữu trong giới văn nghệ đã có cảm tình, khuyến khích ra tranh cử. Là một người trẻ tuổi, có một nhân cách đạo đức, một kiến thức vững vàng, nhà giáo nhà văn HUỖNH THÀNH TÂM đã quyết định ra tranh cử vì muốn, bằng đức độ và khả năng của mình, sẽ có tiếng nói đấu tranh mạnh mẽ cho các ước vọng sâu xa nhất của tỉnh nhà cũng như của dân tộc tại Hạ Nghị Viện.

Hiện nay, phải tranh cử với phương tiện eo hẹp, nhà giáo, nhà văn HUỖNH THÀNH TÂM đã được đồng bào tỉnh nhà ủng hộ, ước mong đồng bào toàn thể các giới tại tỉnh nhà còn cổ động và ủng hộ mạnh mẽ hơn nữa, nhất là bằng cách vào ngày đi bầu 29-8-71 tới đây, đồng bào sẽ dồn phiếu cho ứng cử viên HUỖNH THÀNH TÂM tức nhà văn HUỖNH PHAN ANH, với dấu hiệu VUÔNG TRÒN, danh hiệu THÀNH TÂM PHỤC VỤ.

Trân trọng giới thiệu và biết ơn đồng bào
NGUYỄN MAI

ĐƯỜNG ÁO BAY

hà ngọc tuyến

Khi nhìn lại những chồng sách vở đã phủ lên một lớp bụi mỏng. Tự nhiên trái tim em trong một nỗi niềm nào đó buồn vô hạn. Mới có mười mấy ngày bỏ quên lớp học, bỏ quên những chồng sách vở thơm ngát những chữ mà em có cảm tưởng đã xa lắm rồi, đã lui về một ngăn kéo quá vắng mù khơi. Buổi chiều, ngồi ở thềm nhà nhìn ra con đường có những cây bàng phủ bóng mát đưa đến lối trời xanh biền mận gió đã xếp dùm những ước mơ trên khắp chặng đường. Nhớ đến con bé Ka Thy nữa, nhưng em biết trong những lúc này nó đã quên em để đi chơi với bồ. Từ ngày Ka Thy có bồ thì em và

nó không còn tay trong tay nữa. Điều đó làm em buồn và xót xa thật nhiều bởi bạn em đã quên em thật sự. Nhưng nỗi buồn đó chỉ thoáng qua cho em nghĩ hợp lý, là, Ka Thy phải quên em khi nó có bồ. Chợt em thấy em bé nhỏ và tâm hồn như những đám mây xếp mỏng trên bầu trời phẳng lặng.

Còn lại đây những cánh thư, em nâng niu vuốt ve vì đó là những người bạn còn xót lại khi em bỏ quên sách vở. Chẳng biết đường dài có nhiều khó khăn không mà mắt em mỗi mòn những tờ thư ghê quá. Phần nhiều thư, của em toàn là của bạn bè và của cậu mợ, có thể thôi. Nhưng tháng trước có nhận được lá thư xa lạ mà thân quen, mù khơi nhưng gần gũi. Lá thư với những dòng chữ làm em phải chau mày nghĩ suy: người gửi Trần K. Minh. Lúc đó em cầm chặt trong tay lá thư mà lòng ngập tràn bối rối lẫn run rợ, thư của Minh tức cậu Trường đó mà. Cháu đâu có thêm sợ. Cháu là cái con bé Trần Ngọc Nghi Trâm ngày xưa mỗi chiều với áo trắng ngập ngừng đi qua nhà cậu đó. Cậu Trường ôm đàn guitare hát mãi bài Mộng-dưới-hoa nói tặng cháu. Cháu chẳng thêm chạy mấy bước vấp mãi chiếc áo dài rất ngượng cho một lần mới mặc làm người lớn. Ngày đó cháu thương cậu ghê, bạn cháu đưa nào nó cũng bảo cậu nghệ sỹ, cậu hiền, cậu dễ thương vui nhỉ.

Buổi chiều, em nằm xấp xuống bãi cát để mặt nắng rót vào lưng, mắt nhìn xa tít chân trời khuất mắt. Em đã người lớn chưa mà không thấy thích nhảy xuống nước đùa giỡn với cái phao, tranh giành cùng chị

Vương Trang những bọt biển chóng vỡ tan. Nếu chiều đừng tàn, hoàng hôn đừng đến, mặt trời đừng chuyển xoay thì em cứ chống má hai tay trên cằm nằm xấp xuống cái mộng tưởng phải thích không nhỉ. Những phút tim yên và hồi nhớ người thân yêu đâu có phải là lúc này nhỉ. Ngoài biển tiếng cười vang của người của sóng của lá cây đã làm thức giấc những nỗi niềm mộng mị và mộng ước xếp trên thuyền trôi đi mất tích. Nhưng dù sao em cũng thấy hài lòng vì xa hẳn được tiếng động có ồn ào trong thành phố với cát bụi thường chắn lối mộng tưởng em trên đường dài. Bởi thành phố cũng có những con đường đẹp, im vắng với hai hàng dầu lá rậm thành thang hay với hai hàng me thơ mộng hiền hòa. Nhưng bước qua đó những chiều tan học em vẫn không bao giờ đi được bình thản vì gót chân ai nổi bước khuấy nhiễu tâm hồn, lao xao sách vở, đánh thức nỗi niềm thường làm cho em run sợ, vậy mà bây giờ bỗng hơi nhớ thành phố. Muốn nhảy xuống biển nói với chị Vương Trang về nhà lấy xe cho em trở lại thành phố. Em đến để khoe với cậu Trường là em ở biển mới về nên tóc em cháy, nên má em đen, nên nhưng nhớ chất chồng và em, và cháu : Cháu Nghi Trâm đây cho cậu... cho anh mấy vỏ ốc làm quà, mấy chiếc lá bàng sương khô đã bắt đầu nổi gân, có phải không em đã yêu. Em không biết nữa. Em phải hỏi em hay hỏi chị Vương Trang hay muốn « ăn đón » mà viết thư hỏi cậu mợ. Em lảng trí rồi sao. Bởi đêm qua đi suốt trên bãi biển hóng mát lúc về với bước chân mỏi mệt, ngượng ngùng Em lảng tỉnh đề mặc chị Vương

Trang lúc lo cho em. Nhưng lời chị vụt bên tai này sang tai kia và bay mất. Mặc chị, chị muốn nói cái chi, khoe cái chi về núi biển về sự học về những ông bố của chị thì hãy mặc chị. Em không là em nữa, em là con bé khác đã biết suy tư thương nhớ và mãi miết đi bên chị nhưng tâm hồn vọng về thành phố gọi tên cậu Trường, anh Trường chứ, gọi tên những lá thư đang đi từ thành phố đến núi biển với bước chân dài ngoẵng, lê thê. Lá thư có tên em ơi, những lá thư có tên em ơi.

Cho đến bây giờ nghĩ đến cái lúc em nằm xấp trên bãi cát mà vẫn còn mắc cỡ. Nằm dài cả chiều. Con bé dị ngợm thế kia. Lúc về em tự thấy vớ vẩn quá. Lúc ngồi trước gương tự nhiên em muốn khóc quá, tại sao tóc em cháy thế này, mặt mũi chân tay thì đen như lính ở quân trường về. Em mắc cỡ quá nếu gặp lại anh, gặp lại thành phố dấu yêu của em. Em lấy giấy ra bắt đầu đề ngày tháng cho một ngày mới và dòng chữ đầu : « Anh Trường yêu mến, ». Chỉ có thể thôi mà sương mù chắn lối hết các lời các ý tưởng. Tại sao anh Trường không là cậu Trường của cháu Trâm ngày xưa cho em nhỏ bé, cho em hiền hòa cùng lớp học, trường thân. Những tiếng vô nghĩa, ánh mắt thâm đã trao. Anh đã gieo trong em muôn vàn bối rối, bịn rịn. Lẽ ra, em chạy trên đường lao xao cùng gió và tha hồ nó đùa với biển trong suốt những ngày bỏ quên sách vở. Biết thế, em chẳng thêm đến đây đâu. Năm ngoái trở về đây em như con chích chòe lanh chanh trên những khóm lá, liu lo văng cả phòng từ phòng của em đến phòng của chị Vương Trang, đến cả phòng cửa cô của chú nữa. Tiếng nói cười của em bay khắp xuống cả vườn bông xứ im giãc nữa. Lúc già từ em muốn khóc, muốn ở lại đây hoài không thêm chơi với sách vở nữa, nó đùa thích hơn. Nhưng ăn vạ thì ăn vạ chứ ai

(Xem tiếp trang 64)

CHIỀU CUỐI TUẦN

truyện ngắn THÁI PHƯƠNG

— « ... Dậy, dậy đi thôi, đến giờ rồi ! ».

Tiếng mẹ gọi làm Huy giật mình tỉnh giấc Hình như bà gọi từ lâu nhưng trong lúc mơ màng, Huy chỉ nghe tiếng cuối như thế. Anh ngồi dậy, mắt nhắm mắt mở che miệng ngáp dài mệt mỏi.

Trời Sài Gòn buổi trưa oi bức. Chiếc quạt trần đề số nhỏ khi ngủ không đủ mát. Bà mẹ cầm đồng hồ đưa sát vào mặt con trai, mỉm cười :

— Dậy nhé, 1 giờ 30 rồi nhé ! Hồi nãy anh dặn gọi, tôi đợi đúng 1 giờ 30 mới đánh thức kéo ông con lại cần nhẫn là sao gọi sớm !

Huy mở to mắt. Hai chiếc kim, một ngắn một dài hơi chết nhau chỉ đúng 1 giờ 30 khiến anh thót ruột lại. Anh im lặng, nhếch mép cố gắng tươi cười cho mẹ yên tâm rồi vội vàng bước xuống nền gạch, đi chân không ra nhà sau rửa mặt.

Huy là giáo sư trẻ. Ngoài các giờ dạy ở trường công, anh được mời thêm tại nhiều trường tư nên đời sống khá phức tạp. Cả tuần làm việc quần quật, mới buổi sáng phải dạy, buổi trưa chưa kịp nằm đã lại dậy, chiều thứ bảy anh định nghỉ ngơi cho khỏe nhưng rồi phần nề lời ban giám đốc, phần đi dạy thì có tiền; đã bao nhiêu lần anh từ chối song cuối cùng đâu lại hoàn đấy,

« số mệnh » do sự làm ăn của cả tập thể khiến anh « dính » 2 giờ đầu ngày thứ bảy như một sự vạ bất đắc dĩ.

— « Thôi được, dạy 2 giờ đầu, 2 giờ sau được nghỉ, cũng đỡ » !

Vừa rửa mặt Huy vừa tự an ủi mình như vậy. Tuy nhiên, dù chẳng an ủi thì anh cũng bằng lòng.

Bởi vì...

Huy không dám nghĩ tiếp đến niềm vui cuối tuần đó. Không dám nghĩ đến những rung động thầm kín của 2 giờ đầu ngày thứ bảy mỗi khi vào lớp 11 A2.

Thật lạ lùng ! ở trường công cũng như trường tư, từ trước tới nay Huy đã có tới hàng chục ngàn học sinh. Vậy thì một khuôn mặt, một mái tóc, một ánh mắt, một nụ cười, nào có nghĩa gì đâu ? Tại sao mỗi lần đến giờ vô lớp 11 A2, Huy vẫn nghe tâm hồn mình xao xuyến, nghe tinh cảm mình mở hội để rồi sau đó anh sẽ giảng thật hay, thật say sưa, quên mệt ?

Loan. Tên cô học trò ngồi đầu bàn thứ hai ngay sát giữa lối đi là Loan.

Loan có mái tóc đẹp, buông lỏng theo kiểu mới ; có gương mặt thông minh, sáng sủa ; có đôi mắt sắc sảo cộng thêm nụ cười duyên dáng bởi chiếc răng khốe, trông vừa dịu dàng thùy mị vừa pha chút tinh nghịch, oái oăm.

Tinh nghịch nhưng không thông minh. Dĩ nhiên là như thế. Có nhiều người con gái, nét mặt rất rạng rỡ song sức học không khả quan thì biết làm thế nào bây giờ ? Họ đã đẹp, nếu lại giỏi nữa chằng hóa ra Thượng đế là kẻ bất công, cổ tình « thiên vị », ưu tiên cho cục cưng của ông quá nhiều hay sao ?

Huy vui vẻ nghĩ thầm như thế. Anh bước vào trong nhà. Bà mẹ đang mở tủ lạnh lấy mấy quả cam. Bà khoe là vừa mua được ít cam tươi, để giành vắt nước uống trước khi đi dạy cho khỏe.

— Thôi mẹ ạ, gần đến giờ rồi, để lúc khác kéo con sợ muộn !

Nói xong, Huy mặc quần áo, lựa chiếc sơ mi ngắn tay, chọn chiếc Ca-vát màu hợp nhất, cài ghim cẩn thận, xỏ giày rồi dắt xe Vespa ra ngoài.

— Con đi mẹ nhé !

— Ờ, đi cho mẹ đóng cửa.

Bà mẹ theo ra cổng. Chiếc xe nổ máy.

— À, chiều nay thứ bảy, « thầy giáo » có ăn cơm nhà không nào hay lại bắt mẹ đề phần ?

Huy ngừng lên, nhàu mày suy nghĩ. Chiều thứ bảy. Chiều thứ bảy. Anh chỉ biết chiều nay thứ bảy có 2 giờ dạy thật vui vậy thôi chứ chưa hiểu sau đó mình sẽ làm gì.

— Tùy mẹ, đề phần cũng được. Chắc con về sớm.

Bà mẹ mỉm cười, yên tâm đợi chiếc xe khuất hẳn rồi mới trở vô. Nhà có hai mẹ con, chưa bao giờ bà thấy Huy bỏ bữa cơm chiều !

Huy đến trường thì vừa vặn nghe chuông rung vào lớp. Anh cất xe, đi thẳng vô phòng giáo sư.

Trường tư có điểm đặc biệt hơi khác trường công ở chỗ hầu hết các giáo sư đều mang cravat, ăn mặc trịnh trọng và ai nấy đều cố tạo cho mình bộ mặt đạo mạo, nghiêm trang.

Trong khi ở trường công, các nữ giáo sư luôn luôn nói nhiều, nói lung tung beng từ chuyện nhà cửa, chợ búa, cách làm chanh muối, cách làm tương ớt... cho đến vấn đề vật giá leo thang, ông xã nhà tôi thế này, ông xã nhà tôi thế kia, đi dạy 3 năm không đủ tiền mua cái xe Honda v.v... ; thì ở trường tư, đàn bà ít khi hiện diện, đàn ông nói với nhau về chuyện chính trị, chuyện bầu cử, chuyện đau mắt cấp tính, chuyện Mỹ phóng phi thuyền Apollo 15 mang theo nguyệt xa thám hiểm 38 cây số, chẳng hạn.

Huy không thích nói chuyện. Anh kiếm một góc, rút bóp mở cuốn sổ tay coi lại thời khóa biểu cho chắc ăn, đợi một vài vị đồng nghiệp lớn tuổi đứng dậy trước rồi cũng đi theo.

Khi đi ngang qua cửa phòng, anh nán lại, rót chút xiu nước trà nóng nhấp giọng, nhân tiện ghé đầu nhìn mình trong tấm gương đồng cao nơi vách tường. Thấy đầu đầy phầng-phiu, « đẹp trai ghê gớm » sau đó anh mới yên tâm xuống lớp.

Học trò đã vô đầy đủ, chỉ còn vài người chậm chân thì đang kè cả phía ngoài. Giáo sư vào, họ đứng dậy, im phăng phắc vì biết tính Huy rất nghiêm, anh ghét nhất là những kẻ thiếu-kỷ-luật.

Huy bước lên bục, đưa mắt nhìn bao quát mọi người một lượt rồi vẩy tay làm hiệu cho học-sinh ngồi.

Tiếng ồn ào, loạt soạt mở sách, mở cặp tấp lẩy đồ dùng lách cách vang lên. Huy không để ý nhưng bỗng dưng lòng anh nhói buốt: nơi đầu bàn thứ hai phía nữ sinh, cô học trò hôm nay nghỉ học.

Cảm giác giá lạnh gây nên bởi sự thất vọng vì thiếu vắng ấy truyền dần tới cổ và làm Huy cắn môi, anh ngó lảng xuống cuối lớp, nhàu mày cố nén tiếng thở dài.

Một thằng cao bồi mặc áo banh ngực, ngồi đầu bàn chót, bấp đùi chặt khít chiếc quần ống túm dạng hần ra ngoài. Đầu gối và bàn chân hờ hững chiếc giày da sần bệ rạc không bit tất của nó ngang nhiên ghế lên, chòi sang bên kia chiếm hẳn lối đi trông thật chướng mắt.

Huy im lặng, lạnh lùng chiếu tia nhìn chăm chăm vào chiếc chân ngỗ nghịch đó, nét mặt khó đăm đăm. Đưa cao bồi vẫn vô tình cầm cúi viết lách cái gì thì phải. Huy tiếp tục nhìn. Nhiều người phía trên thấy lạ quay xuống nhìn theo. Lúc ấy thằng học trò mới hiểu ý, nó rút chân lại nhưng vẫn giả bộ cầm cúi. Huy soi mói ngó thẳng vào mặt nó. Một lúc lâu, dường như không chịu đựng nổi luồng g n्हãn tuyến nghiêm nghị đó, nó ngồi lại thật ngay ngắn và

đưa mắt nhìn lên. Nét mặt Huy dần dần dịu đi. Anh dùng hai ngón tay, kéo nhẹ ngực áo mình ra hiệu cho nó cài lại nút. Nó ngoan ngoãn làm theo. Anh vừa ý, gật đầu:

— Thôi được, bữa nay chúng ta học tiếp về Nguyễn Công Trứ...

Hai giờ Việt văn ngày cuối tuần thiếu vắng thế rồi cũng êm ả trôi qua, Huy có thói quen hơi ít nói nhưng hễ đã bắt đầu dạy là nói rất hay, rất hấp dẫn. Học trò hài lòng, thầy hài lòng. Chuông reo. Anh giảng nốt đoạn cuối bài Kể Sĩ, hỏi qua xem có còn ai thắc mắc điều gì nữa không rồi thông thả đi ra khỏi lớp.

Chiều thứ bảy ánh nắng chênh chếch đơm trên ngọn cây. Anh mở khóa xe, ra tới cổng trường thì gặp một người bạn cùng dạy trong trường công.

— Hết giờ rồi hả.

— Ừa, hết giờ.

— Hạnh phúc nhỉ, buổi chiều đẹp như thế này mà bát phở thì nhạt, còn moa, bây giờ mới «nhập cuộc»!

Huy mỉm cười. Anh nghĩ tới hai tiếng Hạnh-phúc mà bạn vừa nói và đầu óc thoáng vương mang một hình ảnh đẹp bữa nay vắng mặt:

— Chả có gì đáng gọi hạnh phúc. Lang thang riết rồi cũng đến vào ciné là hết mức...

— Sao nghe nói hình như toa sắp lập gia đình cơ mà?

Huy giật mình, anh chợt nghĩ đến cô học trò xinh xắn dễ thương:

— Ai?

Người bạn cười xòa:

— Hôm nọ bà cụ kể với moa định nhắm cô Dược sĩ nào đó, xinh lắm!

Huy cũng cười:

— À, tưởng gì chứ đám ấy thì vẫn như cũ, chưa biết ra sao !.. Hết chuyện. Hai người chia tay nhau, Huy đạp máy, đổi số, chiếc Vespa từ từ chạy thẳng về phía trước mặt.

Lên tới Sài Gòn, Huy dựng xe, lang thang vào một tiệm kem bên lề đường Lê Lợi.

Chiều cuối tuần, đường phố thật đông. Đang ăn, chợt nghe một giọng nói quea quea, anh ngạc nhiên hơi quay đầu nhìn lại: Đó là Loan. Bữa nay Loan mặc Patte, đi chung với một cậu tóc dài, mang kính Hippý trông khá bảnh trai.

— Hết chỗ rồi hở anh?

— Ừ, hết chỗ, qua tiệm khác vậy.

Huy làm lơ, tiếp tục cầm muỗng xúc vô ly kem lạnh ngắt. Nhà hàng mang thêm nước tráng miệng, mấy thỏi đá nhỏ lênh bênh.

— Ừa, ai trông như thằng cha giáo sư dạy em môn Việt văn. Vậy mà bữa nay em cúp luôn 2 giờ của hần.

— Đâu?

— Đó, thằng cha mặc sơ mi dzét, đeo cravat soie d'Italy đang cầm ly nước đó !..

— À, anh trông thấy rồi, hồi nãy có nhìn thấy mặt. Thằng chả coi bỏ đấy chứ hả?

— Suyt, khe khẽ chút! Dĩ nhiên là đẹp trai. Thôi, đi đi anh...

— Ừ, thì đi.

Có tiếng cười con gái con trai hòa lẫn vào nhau phê bình thằng thầy trông giống Alain Delon. Huy ngừng lên, im lặng rút gói Winston lấy một điếu đặt lên môi. Khói thuốc Winston mùi ngai ngái. Anh nhiu mày, cặp mắt mở lớn lơ đãng nhiu ngón tay trở của bàn tay mặt đang tô đậm một vòng tròn vô định trên khuôn kính dưới chân ly.

Nơi góc tiệm, từ hai chiếc loa Stéreo, băng nhạc lúc đó đang chơi bản Besame Mucho...

Sài Gòn. 28.7.1971

BÀI ĐÃ NHẬN ĐƯỢC

Từ Bạn Ngọc

văn

Anh Châu (3) Nguyễn Thị Thu Sương. Dolna. Ngọc Hồng Điệp. Phạm Thị Chúa Nhật. Nguyễn Trịnh Diễm Xưa (2). Kim Thu. Thục Khánh. Danh Uyên (2) Hoàng Thúy Phượng. Nguyễn Trường Thị Đỗ Phượng. Lưu Nguyễn. T3 Ý Ng Vũ Thị Hải Dương. Khuyên. Trần Đoan Trường. Chiêu My. Nguyễn Ích Uyên. LA Minh. Ngọc Thy. Phương Võ. Nguyễn Vũ Thi Thy. Mai Chi. Vũ Thị Như An. Khuê Việt Trường. Thị Dung. Hồng Lan MD. Duyên Ngọc. Vĩnh Quyền. Hoa Máu Trắng Hoàng Thy Ca Dao. Hoài Đan Tâm. Mai Trọng Tâm. Ngọc Sương. Trần Đình Thu. Từ Vân. Hạt Mưa Sa. Ngọc Minh. Lê Thị Liên. Thụy Vy. Trần Kim Phượng. Trần Vũ Hồng Loan. Hàn Du Mục. Nguyễn Thanh Chi (2) Lê Khắc Nguyễn Gian. Hà Ngọc Tuyền. Thê Quỳnh. Mây. Bích Giang. Hà Thu Thủy (2). Ly Ca. Nguyễn Văn Ngọc Sinh. Dương Trường Hận. Nguyệt Thanh. HN2 Biển Nhớ. Mộng Du. Trần Trúc Quyên. Danh Uyên Trần Như Luận. Yêu Dấu, Lê Phạm Uyên Thi. Vũ thị Kông Sa. Trần Vũ Hà. Trầm Tích. Giang Linh. Tiếng Vỡ Pha Lê (2). Hà Ghim. Thu. Mây Mùa Thu. HN Phạm Quang Chiến. Tạ Từ. Thạch Thảo. Dạ Lý. Suối Mơ. Văn Anh. Phạm Nữ Xuân Thục. Vũ thị Hải Dương (3). Võ Mỹ Vân. Trần Lý Đan Du. Mộng Bình Thanh.

T.N.H. TH. Hoàng Như Phương. Thiên Thư Khuva. Nhân. Trần Trầm Vũ. Liên Lan. Nhạn Vĩ Anh. Hồ Đình Giang Thùy Nhi (2). Nguyễn Ngọc Thanh Mai Khanh. Ngọc Thị Mai. Quỳnh Ngọc. Lang Ly. Lê Thị Thanh. Uyên Thanh. Bảo Quỳnh Flower Snow. Sen Hồng. Ngọc Hạnh. Nguyễn Hương Dững. L.T. Thụy Vũ. Chuyên Muội. Hồng Loan. Ecureuil. Nghiễm Ngãng. Từ Vân. Lê Tuấn. Hòa Trầm Luân Họa Mi. Thâm Vi Thuýên. Trần thị Bướn Thiú. Lê thị Quốc Khánh. Thư Mên. Lê Quang Hoài Long. Chung Lăng. Nguyễn thị Như Ý. Đặng thị Thục Đoan. Hà Ngọc Anh. Mân Côi. Nguyễn thị Chiêu Thu. Ái Bắc Dạ Huyền Giao Đài. Phạm thị Minh Châu. Lá Xanh. Thủy Tiên Dung Hạ Việt Thi. Nguyễn thị Đăng Hồng. Sao Cỏ Đơn. Thùy Nhi. Nguyễn Duy Hồng Lĩnh. Đinh Triều.

thơ

Tư Duy. Hoàng Nhất Hẳng. Đặng Nguyên Hồ. Thy Phý. Lưu Hồ Thượng Uyên. Nguyễn Mạnh Mai Phương. Mai Phạm Vũ. Mặc Linh Phương Thảo. Vũ thị Hải Dương. Giang Thanh Bình. Lăng Uyên. Cỏ May. Nguyễn Khoa Miên. Thu Miên. Thùy Nhi. Thu Tâm. Tạ Văn Sĩ. C.T. Du. Hoàng Tử Mộng Mơ. Sóng Trường Giang. Nguy Thức Long. Nhân Thanh. Nghiễm Ngãng Phạm thị Hồng Vân. Nguyễn Thị Như Hương. Mâu Cô. Bùi thị Ka Hát. Nguyễn thị Chiêu Thu. Lương Anh Kim Chi. Trầm thị Đơn Thuần. Bích Giang. Dương Chiêu Anh. Nguyễn thị Xuân Dung. Huỳnh Tường Vi. Nguyễn thị Kim Loan. Ngy Xuân Sơn. Phạm Nguyên Ngã. Trần Ngọc Tân. Hạ Bướn. Nguyễn thị Tường Vân. Duần Thảo. Mai Ngọc Tâm Mai Vũ Trầm Ca. Quân Khanh. Thụy Xưa. Phạm Huy Quang. Trương Thanh Thùy. Cồn Cát Tuyên Trứ. Võ Mỹ Vân. Đinh Võ Anh Thư. Ngọc Đính. Chung Lăng. Hạng. Nhã Trầm. Danh Uyên.

bông hồng cho tình đầu

Thu Hà. Thùy Mi. Hà Mộng Ái. Minh Khuyết. Hoài Nguyễn. Nguyễn thị Thanh Bình. Hàn Lăng Tử. Nguyễn Giao Chi. Anh Muộn. Kim Giao. Nguyễn Tường Lân. Cung Tường. Nguyễn Quốc Bảo Loan. Nguyễn Phương Thụy. Trần Như Lộc. Hoàng Tử Mộng Mơ. Phạm Uyên. P.K.D. Huỳnh thị Thu. N.T.T. ND. Huyền Xưa Nghi. Nghiễm Giảng. Mây Hạ. Phạm Hữu Thông Anh. Trần Quang Hoài Hương. Nguyễn Trầg Thư Xưa. Lê thị Ngọc Phương. Phạm Anh Đào. Đinh Nguyễn Thúy. Hoàng Mai. Lê Nguyễn Bạch Mai. Đào Nguyễn Thanh Quyên. Đỗ thị Quân Khương. Hà Ghim. Quyên Du. Thủy Tiên, Vy Ly Anh Phương. MiMoSa. Lê thị Phương An. Ngọc Dung. Bảo Ái, Võ Xuân Sơn. Nám Đen. Hoài Nguyên Hoài. Hoài Lê Thương Ca. Trương Thanh Liêm. Lê Quang Hoài Long. C.T. Du. Lê Kim Thị Cai, Nhật Thanh. P.T.T. T.T. TH. Cỏ Đơn. Dạ Uyên. A.B. Túy Sa. Hạ Vy. NĐH Hồng. Nguyễn thị Hồng Hạnh. Ngọc Thu. Trương Ân. Đàm Vũ.

lá thư chữ đỏ

(Tiếp theo trang 11)

mênh mông nhưng khép kín của Đ'nh Hùng, được thai nghén và hình thành trong thời gian này, gọi cho nó một cái tên là thời gian liên tưởng.

Vẫn trong lá thư chữ đỏ kia, Đinh Hùng đã nói rất nhiều, rất trang nghiêm đến tập « Đám Ma Tỏi », đến bó đuốc dẫn đường thi ca tiền chiến đã chuyển tay từ lãng mạn tới tượng trưng, đến một tập thơ văn xuôi khác — tập Vàng Sao của Chế Lan Viên — cùng với Đám Ma Tỏi, và theo Đinh Hùng, là hai tập sách tiêu biểu chót vót và nguy nga nhất của thơ Việt-nam, từ Thế Lữ. Nhận định này, tôi

thấy là đúng nếu không hoàn toàn, ít nhất cũng một phần. Vàng Sao của Chế Lan Viên, Đám Ma Tỏi của Đinh Hùng, Xuân Thu Nhã tập của nhóm Phạm Văn Hạnh, Nguyễn Xuân Xanh, Kinh Cầu Tự của Huy Cận, hết hợp thành bản tuyên ngôn lớn tiếng cuối cùng của dòng thơ tiền chiến. Chúng ta thấy rằng chính ở lúc rục rờ nhất mà thơ tiền chiến trút hết hơi thở, nó lên tới một đỉnh núi và rớt xuống, nó là một hành tinh tan vỡ, rất cao, tan vỡ vào hư không. Đinh Hùng cũng vậy. Tiếng thơ Đinh Hùng cũng đã tan vỡ rất rục rờ, từ một đêm tiền sử. Phần về sau, phần gần đây, phần của Đường Vào Tinh Sử, chỉ là cố gắng không thành của vi hành tinh muốn trở lại cuộc đời.

ĐÃ BÒ ĐI KHẮP NƠI

ANH EM KIẾN VÀNG

truyện dài **ĐINH TIẾN LUYỆN**

Tuổi Ngọc xuất bản

ĐỒNG NAI 270 ĐỀ THÁM SÀI-GÒN TỔNG PHÁT HÀNH.
MUỐN CÓ BẢN ĐẶC BIỆT XIN MỜI BẠN TỚI QUÁN
SÁCH TUỔI NGỌC, 75 CRYSTAL PALACE — SÀI GÒN

những gì còn lại

(Tiếp theo trang 19)

— Cố gắng lên, học đi đừng mơ tưởng, Vũ không là gì của mình cả.

Nhưng tất cả đều vô hiệu, sự tìm quên chỉ để dối lòng mình mà thôi. Tôi đã yêu Vũ thật sự rồi chẳng ?

Ngày mai sẽ là buổi họp mặt sau cùn . Lớp tôi chuẩn bị thật đầy đủ cho ngày học cuối. Một niềm lo sợ mênh mông len vào hồn tôi khi nghĩ đến lúc chia tay cùng Vũ. Ba tháng hè dài dằng dặc liệu anh có còn nhớ đến tôi không ? Tôi với anh sẽ không còn đi trên con đường ngập đầy xác lá, anh sẽ không còn kể chuyện lớp anh cho tôi nghe. Nhớ nhưng dâng lên ngút mắt hai giòng lệ nồng trào ra tự lúc nào.

Ba tháng hè trôi qua như ba thế kỷ, ngày tựu trường đã đến. Tuổi thơ đại xa rồi, tôi không còn là cô bé mong ngày tựu trường để được mặc quần áo mới, cặp sách mới mà là để gặp anh. Tôi đi bằng những bước chân rộn rã ; xôn xao ở trong lòng, quãng đường sao dài quá !

Nổi thất vọng in nằn trên gương mặt khi tôi không trông thấy anh, tìm tôi nhói đau lên tại sao anh nghĩ học ? Hàng trăm câu hỏi đã được đặt ra, tôi không tìm ra giải đáp. Liên tiếp những ngày sau tôi cũng không gặp anh, tôi muốn kêu tên anh thật to, tôi khóc và khóc thật nhiều. Anh còn đi học chăng hay đã bước xuống cuộc đời ? Dầu gì đi nữa thì tôi cũng mất anh rồi. Mọi tình đầu tiên của tôi được kết tinh bằng nước mắt, nó đã vỡ trong muện phiền, chua xót.

Thấm thoát được 6 năm rồi đó. Sáu năm với những thay đổi, những mối tình đã đi qua trong đời tôi kết cuộc chỉ là ly tan và để lại sự trống rỗng trong tâm hồn. Hôm nay ngồi viết cho anh, người con trai đầu tiên đem lại cho tôi nỗi xao xuyến lẫn mê đắm, vui buồn. Tôi xin giữ kỷ niệm hồng tình ái đầu đời, cất nó vào chỗ

cao quý nhất trong trái tim tôi. Mặc cho thời gian qua nhanh không bao giờ trở lại, đóa hoa tình ngày cũ vẫn không tàn héo vì nó đã ghi thành một kỷ niệm đẹp và khó quên...

đường áo bay

(Tiếp theo trang 56)

mà thêm chiều em quá mức đâu. «Đuối» con bé về Saigon học gấp. Sang năm xuống đây. Em hẹn trở lại với nhiều mong ước. 9 tháng học qua em trở về đây nhưng nhàm chán và vô vị quá. Hương xưa đâu rồi ? Trời ơi, em nghĩ đi tắm làm gì cho mỗi chân, cười vui làm gì khi xa anh, xa những ngày mà em rất nhớ. Bắt đầu em lãng mạn quá và cũng chẳng ai hiểu cho em cái gì cả. Cứ để mặc em với sâu muện, với thần thờ cùng xót xa hối hận.

Tại sao em về quá muộn thế này. Hai tiếng trước anh bước lên phi cơ đi du học tại phi trường có cậu mợ, có bạn bè có thân yêu mà không có em. Tại em về với bước chân quá ngắn. Tại em về mãi mộng mơ yêu đương làm chậm trễ mất 1 giây 2 giây góp theo đường dài là hai tiếng. Chim trời không thúc dục em, cỏ cây không nhắc nhở em. Ừ nhỉ, lúc ngồi trên xe mắt em giựt hoai. Anh mong em hở ? Bây giờ cầm lá thư xanh ngát trong tay của anh mà không buồn mở. Em biết anh nói điều gì trong đó rồi. Anh đi xa quá, máy bay và bầu trời đã cách ngăn ta. Anh chưa nhìn thấy tóc em cháy, mặt em đen, và món quà của biển đây em gửi lại cho em với xót xa bùi ngùi... Nghìn trùng xa cách. Người cuối chân mây. Đường dài hạnh phúc. Cầu chúc cho người... với âm vang xa tít và em tủi thân, trở về với con đường hai hàng me nghiêng bóng, với sách vở, bạn bè, trường thân. Em phải học, phải học đã. Anh cũng đi để học, để phải học đã. Những mơ ước cho nhau của tương lai là thế. Chiều tắt nắng... em thấy bàng hoàng trên lối đi.

Hương Bọt Ngọt

thiên hương

Lớn nhất tại Việt Nam

— Những quý bà nội trợ sành điệu đều biết chọn và dùng Bọt Ngọt

Vị Hương Tỏi

— Thêm chút đỉnh Vị Hương Tỏi trong những món ăn sẽ càng thêm ngon.

— Dùng vào những món ăn chay hoặc ăn mặn sẽ thêm nhiều chất bổ dưỡng.

Vị Hương Tỏi

Do THIÊN HƯƠNG Công ty S.A.R.L. sản xuất

— Văn phòng : 91 Đại lộ Không Tử Cholon. Tél : 37.021

— Tổng Đại Lý hãng VINH HƯNG — 35 Phùng Hưng Cholon

KỸ-THƯƠNG NGÂN-HÀNG

COMMERCIAL INDUSTRIAL BANK

Công Ty Nặc Danh — Vốn 250.000.000. góp đủ

Trụ Sở 422 Trần Hưng Đạo — SAIGON

(Góc Nguyễn Biểu — Trần Hưng Đạo)

Điện thoại số : 98.495 — 98.496. QS : 60.078 61.421

Điện tín : INCOMBANK

Thực hiện mọi nghiệp vụ ngân hàng :

- Nhận và trả mọi tiền ký thác
- Cho vay dưới mọi hình thức
- Mở tín dụng khoản xuất nhập cảng
- Chuyển ngân
- Mở Trương Mục Tiết Kiệm

Tiếp đón nông hậu

Phục vụ mau lẹ và kín đáo

